

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (1928) 1987 SAUSIS-JANUARY 27

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Atsisakė akmenų politikos?

Esame jau rašę, kad sovietinė okupuotos Lietuvos spauda labai domisi lietuvių išeivijos gyvenimu, jį seka, tačiau visą laiką ją apmėto akmenimis, išskyrus komunistinę išeivių saujelę. Pastaroji sovietinėje spaudoje garbinama bei aukštinama, nes ji kalba maskviškai, o patriotinė spauda ir aplamai išeivija nuolat niekinama. Ir tai nuo pat sovietinės okupacijos pradžios. Po II D. karo sovietinė Lietuvos spauda, ypač "Tėvynės balsas", bandė paveikti pasitraukusius nuo totalistinio Maskvos teroro, kad grįžtų Lietuvon. Tą patį darė estų ir latvių sovietinė spauda, vykdydama bendrą rusiškosios "Rodinos" politiką. Kai įsitikino, kad ta akcija nesėkminga, sovietinė spauda, žinoma, diriguojama iš aukščiau, pradėjo išeivijos niekinimo politiką. Vėliau (1967 m.) vietoje "Tėvynės balso" išėjo "Gimtas kraštas", kurio puslapiuose buvo giriama sovietinė tvarka Lietuvoje, aukštinti jo laimėjimai, o patriotinė išeivija išjuokiama, juodinama, jos veikėjai koliojami. Kas skaitė tiktai "Gimtąjį kraštą", galėjo susidaryti labai kreivą vaizdą: vienoje Atlanto pusėje sovietinių rusų valdoma nepaprastai klestinti Lietuva, kitoje pusėje – skurstanti, tėvynės netekusi išeivija, viską praradusi ir donkichotiškai kovojanti už Lietuvos išvadavimą, kad atgautų prarastus savo turtus.

TOKIA sovietinės spaudos, ypač "Gimtojo krašto", laikysena padarė ją visiškai neveiksminga. Kiekvienam buvo aišku, kad tai labai primityvi sovietinė propaganda, neverta dėmesio. Ir juo labiau tos spaudos leidėjai stengėsi ta linkme eiti, juo mažiau darėsi patikima. Daug lėšų buvo išmesta. "Gimtas kraštas" daug kam siuntinėtas nemokamai ir tai labai įkyriai. Sunku buvo jo atsikratyti. Kažkur buvo sužvejoti adresai ir masiškai naudojami. Matyt, norėta įtikinti išeiviją, kad Lietuva sovietinėje okupacijoje tapo rojumi, kuriame visi jaučiasi laimingi "vyresniojo brolio" globoje. "Buržuazinė" Lietuva buvusi skurdi, pilna išnaudotojų, atsilikusi, nepažangi. Taigi okupacija Lietuvai daug naudingesnė už laisvą, nepriklausomą gyvenimą. Tokia primityvia propaganda galėjo susižavėti tiktai tokios pat primityvios galvosenos išeiviai. Prie tokių priklauso senosios ateivijos grupelės, jau ir seniau žitūrėjusios į Maskvą kaip darbininkijos išgelbėtoja. Jiems tokia propaganda buvo šventa tiesa, išskyrus paskirus atvejus. Iš naujųjų ateivių tik labai retas patikėjo tokia propaganda – tiktai tie, kurie dėl įvairių priežasčių neteko vidinės psiausvyros bei kritiško galvojimo arba siekė asmeninės naudos.

PAGALIAU tokią būklę suprato ir sovietinės politikos bei spaudos vadovai. Atėjus Gorbaciovui į Kremliaus sostą, dalykai pradėjo keistis ir Lietuvoje. Buvo paskelbtos šios tokios reformos socialinėje bei ekonominėje srityje. Matyti jau pasikeitimų ir propagandos srityje. Į "Gimtąjį kraštą" atėjo nauji žmonės, o su jais ir naujos idėjos. Iš iki šiol gautų numerių matyti, kad atsisakoma primityvios propagandos ir akmenų politikos. Vyriausias redaktorius Algimantas Čekuolis pareiškė, jog "GK" paskirtis esanti pirmoje eilėje informuoti išeiviją, o antroje eilėje reikšti savo nuomonę, bet ir tai ne visada. Esą "barniai tarp dviejų mūsų tautų grupių, lietuvių gimtinėje ir lietuvių išeivijoje, dabar turėtų būti traktuojami kiek kitaip negu prieš porą dešimtmečių". Tai skamba išmintingai ir įtikinančiai, tačiau kiti pareiškimai rodo, kad "GK" ir toliau pasilieka propagandinę sovietų tarnyboje, kurios uždavinys aukštinti "Tarybų Lietuvą", jos rėmėjus "pažangiuosius", t.y. komunistinius išeivius, o patriotinę išeiviją "šviesiti", nes ji "vis dar nesupranta, kaip istorija pasisuko". Reikėtų pridėti: išeivija gerai supranta kaip istorija pasisuko, būtent sovietinės okupacijos linkme. Kadaise ji buvo pasisukusi nacinės okupacijos kryptimi. Nacinė okupacija bei hitlerinis totalizmas griuvo. Ateis laikas ir sovietiniam totalizmui – tada istorija pasisuks laisvės kryptimi.

KANADOS ĮVYKIAI

Gaisras sovietiniame konsulate

Kanados spaudoje keistai nuskaubė gaisras Sovietų Sąjungos konsulate Montrealyje. Tragikomedija jis tapo dėl keistos sovietų diplomatų laikysenos. Prasidėjus gaisrui, nedelsiant kviečiami ugniagesiai. Taip elgiasi visi kandaiečiai, tačiau ugniagesių nenori sovietų diplomatai. Jie patys bandė gaisrą užgesinti cheminiais gesintuvais, vandens žarnosomis, net iš gatvės atsinešais kibirais sniego. Kiti konsulato pareigūnai skubiai nešiojo ir į automobilius krovė dėžes su popieriais. Ugniagesius iškviėt kaimynai, bet ir tada jie ilgą laiką nebuvo įsileisti į degantį trijų aukštų pastatą. Kovą su gaisru ugniagesiai pradėjo iš lauko, pasinaudodami aukštomis automatinėmis kopėčiomis. Kai pagaliau buvo pasiektas trečiasis aukštas ir vandens čiurkšlės išmušė langų stiklus, paais-

kėjo, kad vidinės užuolaidos už tų langų slėpė specialią sieną. Spėjama, kad ta mūrinė siena, turinčia švino sluoksnį, buvo norima apsaugoti nuo elektroninių klausymosi aparatų. Ambasados pastatas sugedė. Panaši tragikomedija 1956 m. pradžioje ištiko ir Sovietų Sąjungos ambasadą Otavoje. Ten taip pat pradžioje gaisras buvo gesinamas savo jėgomis, gelbstimi ir naikinama slaptieji dokumentai. Tik po 40 minučių buvo pasikviesti ugniagesiai, kai ambasados pastato jau nebuvo galima išgelbėti.

Taiklų vedamąjį apie gaisrus sovietų ambasadose ir konsulatuose sausio 16 d. laidoje paskelbė dienraštis "The Toronto Sun". Pasak jo, Kanados diplomatai gaisro atveju svarbiausius dokumentus sudėdė į nedegantį seifą ir am-

(Nukelta 8-tą psl.)

Kažkur užtrukusi žiema pagaliau atkeliavo ir Šiaurės Amerikon

Nuotr. Vyt. Maco

Galijoto nepajėgumas Baltijos šalyse

Prancūzų žurnalo straipsniai apie Lietuvą, Latviją bei Estiją istorinėje perspektyvoje ir dabartiniame gyvenime

Prancūzijoje leidžiamas savaitraštis "Famille chretienne" savo skaitytojams duoda ir mėnesinį priedą (10 nr. per metus). 1986 m. gruodžio mėnesio priedas buvo paskirtas Baltijos kraštams. Jame išspausdinti net keli informaciniai straipsniai apie Estiją, Latviją ir Lietuvą, gausiai iliustruoti nuotraukomis.

Patvarus medis

Vyriausias laikraščio redaktorius Philippe Oswald įžanginiame straipsnyje rašo: "Medis išlaikė ir dabar tebesilaiko – pareiškė popiežius Jonas Paulius II latviams, atvykusiems iš viso pasaulio (išskyrus jų tėvynę, aklinau uždarytą) į Romą atšvesti 800 metų Latvijos krikšto sukakties. Tai buvo 1986 m. birželio 26 d. Panaši išikilmė Šv. Petro bazilikoje įvyks 1987 m. birželio 14 d. (vėliau perkelta į birželio 28 d., Red.), kai bus minima Lietuvos 600 metų krikšto sukaktis, Lietuvos, kuri buvo pasukutinė šalis Europoje, įsijungusi į krikščionišką tautų šeimą. Tai jauniki, kuri man ypatingai brangi" – pareiškė Jonas-Paulius II."

Prarytos, bet nesuvirškintos

"Lietuva, Latvija... Kas čia Vakaruose atsimena šias baltiečių šalis, kuriomis sovietinės lokys užsimojo tik pasigardžiuoti pastarojo karo naudai? – rašo redaktorius. – Keturiasdešimt šešeri metai persekiojimų, masinių deportacijų, egzekucijų, ateizmo propagandos, prievartinio rusinimo parodė Galijoto nepajėgumą. Prarytos Baltijos šalys nebuvo suvirškintos. (...)

Vienintelis reikšmingas atminas yra tas, kuris yra veiksmingas. Politiškai Vakarų valstybės privalo remtis savo atsisakymu nepripažinti Baltijos šalių aneksijos (šis atsisakymas buvo bailiai ir veidmai-

niškai sušvelnintas Helsinkio kompromisu).

Dvasiniu požiūriu visų krikščioniškų valstybių pareiga yra reikšti aktyvią užuojautą, pradedant "vyresniąja K. Bendrijos dukra" (Prancūzija, Red.) juk ar ji gali nesirūpinti šia didvyriška, jaunesne ir labai katalikiška Lietuva?"

Sukakčių akivaizdoje

Šio straipsnio autorius Ph. Oswald primena, kad 1996 m. Prancūzija minės 1500 metų sukaktį savos krikščionybės. Latvių ir lietuvių krikščionybės sukaktis esą primena reikalingą pradėti pasirošimo novėnų-devyntmetį. "Bet ar Prancūzijos krikščionys išdrįs tai daryti?" – klausia redaktorius ir sako: "Kiti ryžosi pakelti persekiojimus, kurie mums kol kas negresia. Prisiminkime dvasinę mobilizaciją Lenkijoje per pastaruosius devynerius metus prieš jos krikšto sukaktį 1966 metais. Tai Lenkija, kuri nuo to laiko mums nuolat rodo kelią (pvz. pašaukimų srityje). Ta pati Lenkija, kuri kadaise buvo Lietuvos apsaule..."

Apžvalginiai straipsniai

Kiti autoriai savo straipsniuose apžvelgia tragišką Baltijos šalių istoriją, Rusijos grėsmę Lietuvai ir Lenkijai, jų uniiją, bendras priešinis pastangas, mariologinį latvių ir lietuvių pamaldumą, dabartinį tikrąjį gyvenimą Latvijoje bei Lietuvoje, remdamiesi daugiausia leidinio "Chretiens de l'Est" ir A. Marini "Lituanie, terre de Foi, terre de Croix" duomenimis. Straipsniai gausiai iliustruoti Latvijos ir Lietuvos tikinčiųjų vaizdais, istoriniais bei buitiniais vaizdais. Visa tai teikia gana pilną vaizdą apie praeities ir dabarties Lietuvos bei Latvijos gyvenimą.

Straipsnio autorius A. P., ra-

šydamas apie Lietuvos ir Lenkijos uniiją, kad atlaikytų rusų grėsmę, pastebi, jog toji Liub-lino uniija nebuvo pilna, nes Lietuva tebeturėjo savo administraciją, kariuomenę ir finansus. Be to, minėta uniija buvo abiejų šalių kilmingųjų darbas, nepriimtas tautų. Lietuva vis dėlto tapusi integraline Lenkijos karalijos dalimi. Čia autorius prieštariauja pats sau: sako, kad Lietuva po Liub-lino unijos nenustojo savarankišku ir vis dėlto tapo Lenkijos karalystės dalimi. Tai netikslu.

Žodis vakariečiams

Atskirai pažymėtinas straipsnis "Kreipimasis į krikščionių solidarumą", parašytas Jean-Baptiste Briere. Jame autorius pasakoja apie Italijoje 1986 m. rugsėjo 8-12 d.d. surengtą seminara apie religinę būklę Baltijos valstybėse. Seminarą surengė Ambrozinis Pauliaus VI fondas.

Pasak straipsnio autoriaus, įvadinį žodį tarė Vatikano viešųjų reikalų tarybos paskretoris prel. A. Bačkis, cituodamas Jono-Pauliaus II žodžius, pasakytus UNESCO sesijoje 1980 m. birželio 2 d.: "Ar nėra Europoje ir kitur pasaulyje tautų, turinčių nepaprastą istorinę patirtį ir vis dėlto netekusių pilno suverenumo?"

Minėto seminario tikslas buvo parodyti, kad baltiečių tautos yra neatskiriamai suaugusios su krikščionyste ir Vakarų kultūra.

Apie Baltijos tautų praeitį esą kalbėjo Gregorinio universiteto istorijos fakulteto dekanas kun. P. Rabikauskas ir Vatikano radijo latvių skyreriaus vedėjas kun. Kučinskis.

Apie krikščionybės ryšius su tauta esą kalbėjo p. Čeginskis iš Lietuvių kultūros instituto ir p. Lozoraitis, Lietuvos (Nukelta 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PROBLEMA FILIPINŲ PREZIDENTEI C. AQUINO ATNEŠĖ žemdirbių demonstracijos Maniloje, kurias kariuomenės daliniai išskleidė šūvais į demonstrantus. Žuvo 12 demonstrantų, buvo sužeisti 94. Demonstracijos suorganizavo kairiojo sparno Filipiniečių žemdirbių sąjūdis, vadovaujamas ūkininko J. Tadeo. Buvo reikalaujama, kad prez. C. Aquino pradėtų seniai pažadėtą žemės reformą, paskirstymą bežemiams. Demonstrantai priminė ir jos šeimai priklausančią 6.453 ha cukranendrų ūkį "Luisita", kurį nupirko ir šešioms vaikams paliko 1976 m. miręs tėvas Jose Cojuanco. Ūkis turi cukraus ir alkoholio gamyklas, apie 40.000 prisiglaudusių žemdirbių. Prezidentės šeima buvo pažadėjusi žemės padalinimą, bet pažado nevykdė, teisindamasi pasaulinėje rinkoje smarkiai

kritusiomis cukraus kainomis. Esą mažus žemės sklypelius gavę žemdirbiai negalėtų pragyventi. Iš bendro 40.000 gyventojų skaičiaus dideliame "Luisitos" ūkyje dirba vos 35%. Darbą ten rotaciniu būdu gauna tik vienas kiekvienos šeimos narys, kas savaitę dirbant po tris dienas ir už jas gaunantis 114 pežų, kurie yra verti \$7.60. Šešių asmenų šeimos pragyvenimui kasdien reikia bent 100 pežų (\$6.65). Prezidentė C. Aquino suspendavo Manilos komendantą brigados gen. R. Montaną ir pasirinko aukščiausiojo teismo teisėją J. Feriją šūvais į demonstrantus ištirti. Dėl jų komunistai nutraukė derybas kovoms užbaigti.

Lemtingos kovos

Daugiau žinių apie Irako ir Irano karą parūpino fronto linijon Irano įsileisti vakariečiai korespondentai. Jie patvirtino, kad iranėčiai yra persikėlę Irako teritorijon per Sato al-Arabo sąsiaurį ir priartėję prie Basros miesto. Tačiau iranėčių kontrolėje tėra nedidelė 150 kv. kilometrų teritorija. Gyventojai bėga iš Basros, kurią gina stiprūs Irako kariuomenės daliniai. Iranas negausiomis raketomis retkarčiais apšaudo Irako sostinę Bagdadą, bet žymiai didesnių nuostolių susilaukia Irako aviacijos bombarduojami Irano miestai. Žurnalistai nematė greito Basros miesto užėmimo, nors jame Irano ajatolos R. Chomeinio režimas galėtų sudaryti propagandai tar naujančią revoliucinę Irako vyriausybę. Irako prez. S. Huseinas pasiūlė taikos derybas, bet jas vėl atmetė "šventojo karo" vadas ajatola R. Chomeinis. Tiklesnių duomenų apie iranėčių 1986 m. gruodžio 24 d. pradėtos ofenzivos aukas pateikia JAV žvalgyba, pasinaudodama kovas stebinčiais erdvių satelitais: Iranas neteko apie 20.000 žuvusių ir 25.000 sužeistų karių, o Irakas – tik keliolikos tūkstančių, kurių mažesnė pusė žuvo, didesnė buvo sužeista.

Primena Lenina

Anglų kalba leidžiamame savaitraštyje "Moscow News" sovietų žurnalistas J. Jakovlevas, kalbedamas apie dabarti-

nes kompartijos vado M. Gorbaciovo reformas, staiga prisimena priešmirtinį Lenino laišką aukščiausiajam sovietui. Tame laiške jau 1923 m. Leninas perspėjo partiečius nepatikėti generalinio sekretoriaus pareigų Stalinui, kuris esąs pavojingas partijai. Pasak J. Jakovlevo, tada niekas neatkreipė dėmesio į Lenino perspėjimą. Po jo mirties 1924 m. sausio 21 d. kompartijos vadovybė buvo atiduota Stalinui. Esą dabartinis kompartijos vadas M. Gorbaciovas dabar vykdo reformas, kurias jau prieš 65 metus buvo pasiūlęs Leninas.

Kritiški žodžiai

Prieš Kalėdas Otavoje lankėsi sovietų delegacija, kurios eilėse buvo vyriausias kompartijos oficiozo "Pravda" red. V. Afanasjevas. Ji buvo susitikusi su Kanados parlamento ir senato atstovais. Pokalbis daugiausia lietė žmogaus teisių laužymą Sovietų Sąjungoje, sunkiai ten gaunamas išvažiavimo užsienin vizas. "Pravdoje" paskelbtuose įspūdiuose V. Afanasjevas dabar prisipažino, kad su tomis sovietinėmis išvažiavimo vizomis iš tikrųjų kažkas yra netvarkoje. Biurokratai stengiasi sulaikyti iš Sovietų Sąjungos norinčius išvažiuoti disidentus, kuriuos reikalauja išleisti Vakarų valstybės. Kai toks disidentas pagaliau išleidžiamas užsienin, jis ten tampa Sovietų Sąjungai nuostolingų didvyrių. Tokiu jį padaro vakariečių spauda, kovojusi už jo teisę išvažiuoti užsienin. Tada vėl kompartijos biurokratai šią klaidą pakartoja su kitu išvykti norinčiu disidentu. Apie naujus vėjus praneško ir Nijurkore viešėjęs Maskvos "Bolšoj" teatro meno vadovas J. Grigorovičius. Teatro grupė sekantią vasarą gastroliuos keturiuose JAV miestuose, o jis sakosi gastrolių į Maskvą "Bolšoj" teatrą pakvietęs 1974 m. Toronte pabėgusių baleto šokėjų M. Baryšnikovą, kuris dabar yra tapęs geriausiu baleto šokėju Vakarų pasaulyje. M. Baryšnikovas prisipažino gavęs kvietimą šokti "Bolšoj" teatre, bet nėra davęs savo oficialaus sutikimo.

Šiame numeryje:

Atsisakė akmenų politikos?

Naujas tonas sovietinės lietuvių propagandos spaudoje

Galijoto nepajėgumas Baltijos šalyse

Prancūzai ir amerikiečiai apie Lietuvą, Latviją, Estiją

Vilniaus šventovės nuotraukos ir aprašymuose

"Vilniaus arkivyskupijos" II dalis "Lietuvos bažnyčių" serijoje

Sovietinio kalinio atsiminimai

Po ilgesnės pertraukos gauti Vlado Lapienio pergyvenimai

Lietuvių renginiai Amerikos sostinėje

Lietuvos krikščionybės sukaktis, pensininkai ir nauji veidai

Lietuvos kovos dėl Baltijos jūros

Istorinė įvykių apžvalga, siekiant mūsų laikus

Palaimintojo pavardės klausimu

Turėtų būti visur vartojama tiktai lietuviškoji pavardė

VLIKas ir Tautos fondo uždaviniai

Politinė veikla išeivijoje ir lėšos – būtini dalykai

Kalbant apie sąjūdžių kraštutinumus

Atsiliepiant į priekaištus, liečiančius moterų teises

"Tave mylėti tegalima iš tolo"

Bronio Railos prakalbos į Lietuvą naujame leidinyje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, mėnėio – \$25, garbės – \$30
(Amerikoj – JAV doleriais). Pavieniai numeriai – 50 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$22.00 per year, \$12.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

Vilniaus šventovės nuotraukose ir aprašymuose

Č. SENKEVIČIUS

Neseniai knygų rinkoje pasirodė Broniaus Kviklio serijinio veikalas "Lietuvos bažnyčios" penktojo tomo antroji dalis, skirta Vilniaus krašto šventovėms. Įvade autorius rašo: "Šioje knygos dalyje, kuri skirta Vilniaus provincijos bažnyčioms, mes vėl skiriame nemažai vietos iškelimui priežasčių bei aplinkybių, dėl kurių didžioji šios istorinės Lietuvos sostinės vyskupijos dalis buvo susilavinusi". Visa tai sutalpinama į 98 psl. pailiustruotą retesniems, niekur nematytais nuotraukomis, laikraščiu, įsakymu, potvarkiu ištraukomis, prez. Ant. Smetonos rankraščiu faksimilėmis. Skaitant šią dokumentaciją, iš naujo susidaro "mes be Vilniaus nenurimsim" dvasia, prasidrasko žaidimą, kurią laikas ir pasikeitusios sąlygos pradėjo užgydyti. Anuometinis J. Pilsudskio ir jo bičiulių bandymas sukurti kažkokią "Vidurinęją Lietuvą", suvaldintas Želigovskio sukilimas, klastos ir apgaule, Vilniaus krašto lietuvių lenkinimas ne tik suardė abiejų to paties tikėjimo tautų santykius, bet ir išugdė dar ir dabar tebesitęsiantį lietuvių nepasitikėjimą lenkais, vis dar nenorinčiais pripažinti istorinių Lietuvos žemių Lietuvai, kai tuo tarpu patys Rytų Vokietijos sritis sau priskyrė istoriniu pagrindu...

Tas įvadinis ir platus skyrius knygoje lieka ne tik kaip retesnis dokumentas, bet ir yra tarsi kaip tas "raudonasis siūlas", nusidriekęs per visus 592 psl., skaitomas su liūdesiu ir gilia užuojauta, kad dalis mūsų tautos kentejo vien dėl to, kad buvo lenkų okupuoto krašto lietuviai. Kartu skaitomas ir su pasididžiuoimu, kad lietuvis kovojo dėl savojo žodžio ir teisių. Ar gali būti baisesnis parašas po nuotrauka, kai šis 210 puslapyje: "Kun. Pranciškus Raštutis, Marcinkonių klebonas, lenkų kareivių nukankintas 1920 m. rugsejo mėnesį". Šis liūdnas parašas simboliškai

būdingas to trumpo, bet žiauraus laikotarpio gyvenimui, visų tų vietovių ir parapijų anuometinei veiklai.

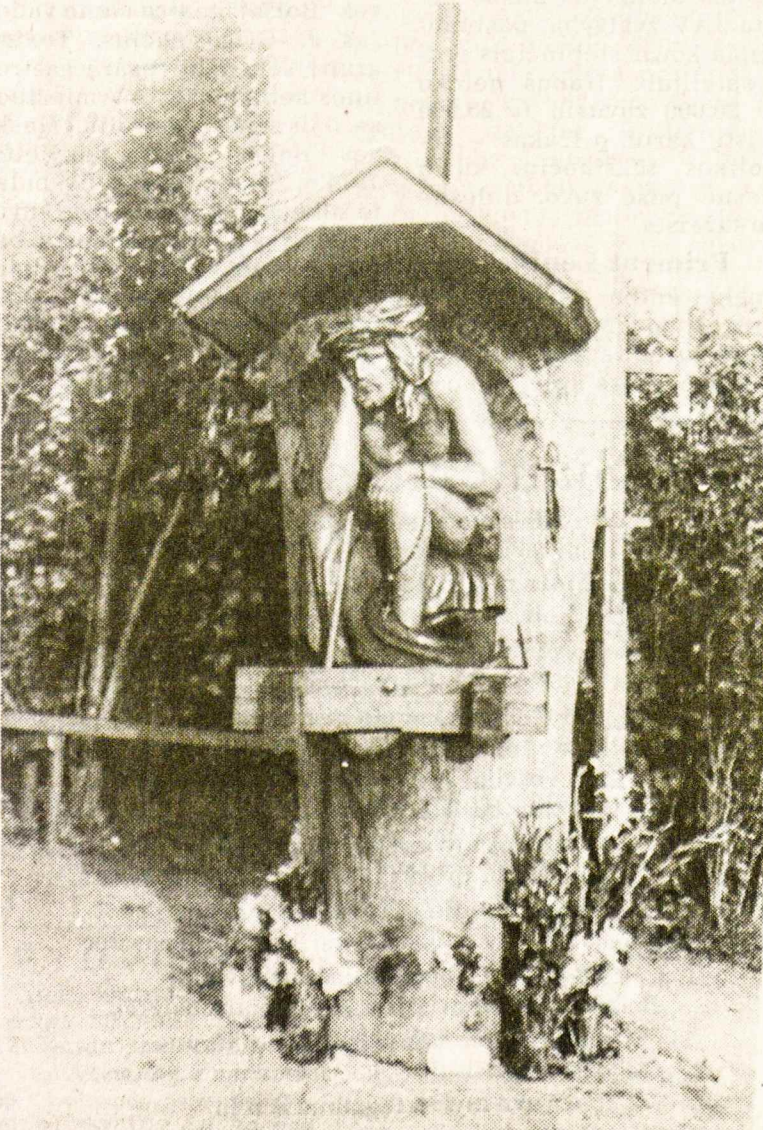
Knygoje atspausdintos 763 iliustracijos, visos įdomios ir reikalingos prie aprašymų, tik šį kartą ne visos ryškios. Visa tai gadina bendrą knygos vaizdą. Yra ir korektūros klaidelių. Šiaip jau leidinys puikus, kaip ir visi kiti prieš tai išleisti tomai.

600 m. Lietuvos krikščionybės sukaktis, šiemet iškilmingai ir visuotiniai minima, tyliai, bet labai reikšmingai papuošiama Broniaus Kviklio darbu — tomis visomis "Lietuvos bažnyčių" knygomis, iš kurių paskutinioji apie Kaišiadorių vyskupiją žada pasirodyti 1987 metų pabaigoje.

Šalia visų gerų žodžių autoriui, visų kitų objektyvių vertinimų jautriausiai atsiliepia okupuotos Lietuvos skaitytotojai. Štai keli atsiliepimai: "Į mano rankas jau pateko Vilkaiškių vyskupijos bažnyčių tomas, kuris mane ir kitus jį skaitančius (o jis eina iš rankų į rankas) labai nudžiugino... Garbė tiems Amerikos lietuviams, kurie savo aukomis išveikalo leidimą remia". "Pagarba ir padėka visų žemaičių vardu". "Reikia žemai lenktis tam negausiam kolektyvui, kuris gali ką nors panašaus išveiklos sąlygomis padaryti".

Šio reikšmingo darbo platus ir viešas pripažinimas išreikštas paties Šv. Tėvo, kuris autoriui apdovanojo Vatikano ordinu "Pro Ecclesia et Pontifice". O LB kultūros taryba už "Vilniaus arkivyskupijos" I-ją knygą, kaip už geriausią mokslinį darbą paskutiniųjų trejų metų laikotarpyje paskyrė \$3000.00 premiją.

"Lietuvos bažnyčių" knygas leidžia Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629, USA. Šiuo adresu galima siųsti užsakymus ar aukas. Leidėjai tikisi padidėjusio dėmesio ir Kanados lietuvių tarpe, ypač šiais krikščionybės suaktyvėjimo metais.

Lietuvos Rūpintojėlis rymo Kryžių kalne prie Meškių, Šiaulių apskrityje

Sovietinio kalinio atsiminimai

VLADAS LAPIENIS

Šių atsiminimų pradžia buvo spausdinama "Tėviškės žiburiuose" 1986 metų 24-37 numeriuose. Gavę atsiminimų šėsinį, spausdiname juos toliau, imdami juos iš pagrindinio "Aušros" 50 ir 51 nr. Antrastės — "TŽ". RED.

Mano tardytojai

Kaip viduramžiais, taip ir mūsų laikų socialistinės teisėtvarkos ir teisėsaugos darbuotojai tardomojo, kaltinamojo ar teisiamojo prisipažinimą laiko pagrindiniu kultūro įrodymu. Jeigu ne, tai kodėl Saugumo tarnybos poskyrio viršininkas Rimkus, Lietuvos TSRS prokuroro vyr. padėjėjas Bakučionis ir Saugumo vyr. tardytojas Urbonas mane verste vertė prisipažinti kaltu, kai aš tokio nusikaltimo nepadariau? Toks tardytojų ir prokuroro elgesys verčia galvoti, kad kaltinamojo prisipažinimas svarbesnis už bet kokius įrodymus ir faktus. O tai yra ignoravimas paties teisėtumo principo, todėl nepadedą išaiškinti objektyvios tiesos.

LTSR BPK 45 str. skelbia: "Prokuroras prižiūri ar teisėtai iškeliamą baudžiamąją bylą ir ar vykdomi įstatymai darant kvotą bei parengtinį tardymą." Mano byloje, užuot pasiteiravęs, ar neturiu pretenzijų dėl tardymo teisėtumo, jis mane paklausė: "Ką aš turiu pridėti prie savo parodymų?" Tai rodo, kad tik popieriuje prokuroro pareiga prižiūrėti ar teisėtai vykdomi įstatymai darant parengtinį tardymą, o iš tikrųjų jis pats laikosi savo poste tik sutinkant tam pačiam Saugumui, kurį jis... privalo kontroliuoti.

Kai tardytojas sako, kad mes suradom bendrą platformą, tai kiekvienam aišku... Tik skirtumas tas, kad vienas patenka ilgiems metams už grotų bei spygliuotų vielų ar net galva nusirita nuo pečių, o kitas už tai gauna paukštinimus, ilgesnį rublį... Tik taip tardomasis gali suprasti bendrą platformą su tardytojais čekistais.

Gyvenimo tikrovė paliudijo, kad tie tardytojai, su kuriais teko susidurti, dirbo ne visuomenės gerovei, ne liaudies labui, bet dėl valdžios, dėl garbės, dėl ilgesnio rublio. Jie norėjo kito vargus ir kančias ne sumažinti, bet padidinti ir net savąją kančią kitam užkrauti.

Kalinio laikysena

Seni kaliniai idealistai pasakoja: "Ko reikia kaliniui, kad būtų tvirtesnis už tardytoją ir už tas žabangas, kurios spendžiamos? Ogi reikia įžengti į kalėjimą ir tardytojo kambarį nedrebant dėl laisvės palikto sotoaus gyvenimo ir minkšto, šilto patalo. Jau žengiant pirmuosius nelaisvės žingsnius, save įtikinti, kad žemiškas gyvenimas (jei tokia Dievo valia) baigtas, į laisvę negrįšiu. Esu beturtis kaip šv. Pranciškus Asyžietis... Reikia atsiminti, ką apaštalu kunigaikštis šv. Petras mums sako: 'Jeigu jums tektų kentėti už tiesą, jūs palaiminti! Dėl jų gasdinimo neišsigąskite ir nesutrikite' (1 Pt. 3.14). 'O jei turės būti prielietas mano kraujas, kaip jūsų tikėjimo auksas ir atnaša Dievui, aš džiaugiuosi ir esu linksmas...' — moko šv. Paulius (Fil. 2.17). Tokio kalinio negalės tardytojas dvasiškai sugniuždyti, palaužti jį, priversti būti išdaviku."

Tardytojo klausimai būdavo įvairūs: "Ar pažįsti kunigą Žilų? Ar pažįsti ką nors iš gyvenančių Maskvoje? Nuo kada pažįsti Valeriką, gyvenantį Maskvoje? Ar turi brolių? Pas ką apsistodavai, nuvykęs į Leningradą? Kokius kunigus pažįstate?" ir t.t. O aš tyliai melddavau, kalbėdavau rožančių, tik vietoj karoliukų užlankstydavau rankos pirštus. Ir taip melddavau per visą dieną. Buvo daug dienų, kai rytą pasakydavau: "Gerą rytą" ir vakare — "Sudie!". Aplamai tardymai būdavo labai ilgi, slėgiantys, varginantys. Kai grįždavau į kambarį, ilgai negalėdavau užmigti.

Kai tardomasis tyli, atsiskaidamas duoti bet kokius parodymus, tardytojai griebiasi įvairių psichologinių gudrybių. Jie pradeda kalbėti apie dalykus, nieko bendro neturinčius nei su nusikaltimu, nei su byla ir paklausia tardomojo nuomonės. Tardomasis pasako

savo nuomonę. Tardytojas jai pritaria. Tardomasis kalba toliau ir taip bekalbėdamas pasako per daug... Tik vėliau, grįžęs į kambarį, suvokia, kad kai kas išplėpė per daug. Bet klaidos jau neištaisys.

Kartais tardomasis suklysta, manydamas, kad saugumiečiai daug ką jau žino, todėl nebėra prasmės slėpti... Ir taip išpasakoją visą savo veiklą. Pasakoja ne tik apie save, bet ir apie kitus. Saugumiečiai trina iš džiaugsmo rankas, rašo naujus nutarimus dėl kratų, vėl atiminėja vadinamąjį antitarybinę medžiagą, kviečia naujus žmones tardymams, rašo įsakymus areštams... Žmogų, kuris atliko tokią "išpažintį", čekistai vadina doru, sąžiningu...

Daug kartų tardytojas man sakė: "Oi koks jūs sunkus žmogus!"

Nesulaukdamas atsakymų į klausimus, tardytojas dažnai griebdavosi antireliginės propagandos, galvodamas, kad aš pradėsiu gintis. Tačiau pamatęs, kad ką aš besakyčiau jis nori paversti mano nusikaltimu, dažniausiai tylėdavau. Tas mano tylėjimas tardytoją gerokai erzindavo, todėl skatino iš manęs tyčiotis, mane niekinti. Be to, panieką kitaminiui tikriausiai jis laikė tarnybine dorybe, pagal dėsnį: išmok neapkęsti, tada nugalėsi!

O kaip viliojo tardytojai laisvės pažadais!...

Kameroje ant sienos kabo režimo taisyklės, kuriose pasakyta, jog kalinys gali pasimatyti su namiškiais. Bet... "Jūsų elgesys tardyme toks, kad jokių būdų negalima jums leisti pasimatyti."

Baigiant tardymą

Tardymui einant į pabaigą, tard. Urbonas man sako: — Keletą mėnesių kalbėjom, aiškinomės ir vienas kito nesupratom.

Jeigu būčiau prisipažinęs kaltu (nors nesu nusikaltęs), jei būčiau suteikęs čekistams informacijos apie save ir kitus, gal būtų pasakęs, kad mes vienas kitą supratom!

Prieš baigiant parengtinį tardymą yra numatytas vadinamasis nuoširdus pasikalbėjimas (razgovor po dušam). Vargas tam tardomajam, kuris per tokį pasikalbėjimą nėra pakankamai apdairus...

Po tokio "nuoširdaus pasikalbėjimo" tardytojas Urbonas paskelbė: "Tardymas baigtas. Gal norite papildyti parengtinį tardymą?" Tokio noro nepareiškiau.

1977 m. gegužės 25 d. laiške žmonai parašiau, kad parengtinis tardymas pasibaigė...

Keliolikos tomų byla

Baigus parengtinį tardymą, man buvo pateikta susipažinti su paprastu pieštuku sunumeruotais bylos medžiagos lapais. Savaimė prašosi išvada, kad kaltinamiesiems susipažinus su bylos medžiaga, šie tomai bus pertvarkyti, nes, atiduodant į archyvą, bylų puslapius sunumeruojami rašalu, o ne pieštuku.

Bylos medžiagą sąžiningai Saugumo darbuotojai sudarė net keliolikos tomų.

Su tokiais kalnu popierių susipažinti man buvo mažai laiko. Susipažindamas su bylos medžiaga, sutinkamai su LTSR BPK 226 str., išsirašydavau iš jos reikiamas žinias teismui nagrinėjimui. Susipažinimas užtruko keletą dienų. Tardytojas Urbonas, o vėliau Markevičius mane bardavo, kad aš sąmoningai vilkinas susipažinimą su bylos medžiaga. Jie sakė, kad tuo reikalu parašysią prokurorui motyvuotą raštą, prašant uždrausti šį susipažinimą. Jie motyvuos sąmoningą vilkinimą. Jiems atsakiau: "Sąmoningai aš nevilkinu. Jei neleisite susipažinti su bylos medžiaga, aš nepergyvensiu, o tik negalėsiu dalyvauti teisme. Teko teisiti be manęs, panašiai kaip Stalino laikais parašydavo nuosprendį vadinama "troikė", kaltinamajam nedalyvaujant."

Susipažinimo su bylos medžiaga tikrai nevilkiniau, o kad byla išpūsta, kaip žmonės sako, iš degtuko priskaldė vežimą, tai ne mano kaltė.

Kiekvienos dienos vakare tardytojas į lapą įrašydavo

nuo kurio iki kurio puslapio perskačiau, ir liepdavo pasirašyti. Nuolat ragino susipažinimą baigti. O bylos medžiagą sudarė daugiau nei dešimt tomų.

Pirmomis dienomis bylos medžiagą skaičiau Urbono tardymo kambaryje, o po to Markevičiaus kambaryje. Kartą Markevičius kažkur išėjo. Vietoj jo buvo pakviestas kitas, daug jaunesnis čekistas. Pradėjome kalbėtis įvairiomis temomis. Besikalbant aš jam pasakiau, kad LTSR BK 68 str. kai kurių tardytojų labai plačiai aiškinamas, net nukrypstant nuo Konstitucijos 124-126 str. Toks aiškinimas nesiderina nei su Visuotine žmogaus teisių deklaracija, nei su Helsinkio Baigiamuoju aktu. Pasirodė, kad šis čekistas daug blaiviau galvojo, negu Rimkus, Markevičius ar Urbonas. Jis pasakė, kad šį straipsnį galima pritaikyti bet kuriam Tarybų Sąjungos piliečiui, pvz. žmogus dėl silpnos sveikatos, dėl ligos, senatvės ar kitų priežasčių negali dirbti, todėl galima jį apkaltinti, kad jis silpnina Tarybų valdžią, naudojasi materialinėmis gėrybėmis, o pats jų nekuria ir pan.

Iš tikrųjų antitarybine agitacija ir propaganda — LTSR BK 68 str. (RTFSR BK 70 str.) — kai kurių saugumiečių laikoma kiekviena mintis, kuri nesutampa su jų galvoseną arba su šiandieninio laikraščio mintimis.

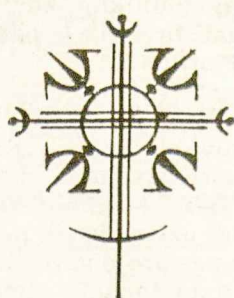
Mano pareiškimai, parašyti 1973-1976 m. Saugumo komitetui, prokurorui, o vėliau TSKP gen. sekretoriui, prašant grąžinti neteisėtai čekistų paimitas religines knygas, tada Saugumo tardytojų nebuvo minėti, kad jie yra šmeižiškiški (žr. apklausos protokolus), o kai mane areštavo, apkaltindami "LKB kronikos" platiniu, tie pareiškimai, pabuvę Saugumo archyvuose porą ar daugiau metų, staiga pasidarė šmeižiškiški, antitarybiniai. Juk jų turinys, bebūnant jiems Saugumo archyvuose, nepasikeitė. Gal buvo maža įkalčių, todėl Sugumo tardytojai nutarė paimiti juos iš archyvo ir pavadinti šmeižiškiškais. Ar tai ne pasityčiojimas iš socialistinio teisėtumo?

Duomenys apie "Kroniką"

Susipažįstant su bylos medžiaga, teko matyti ir tokių dokumentų. Kai tik "LKB kronikoje" skelbiami faktai, tuojau respublikos Saugumo tarnybos skyrius rašo atitinkamo rajono saugumo viršininkui raštą, kuriame prašo apklausti tam tikrus rajono pareigūnus, mokytojus, partinius darbuotojus apie "Kroniką" aprašytą įvykį, faktą ir rezultatus pranešti tardymo skyriui. Nuostabiausia, kad apklausinėjami ne diskriminuojami kunigai, tikintieji ar jų vaikai, ne skriaudžiamieji, bet nusi-kaltėliai, kovingieji ateistai, tikinčiųjų persekiotojai, skriaudikai... Be to, Saugumas siekia išaiškinti ne tiek faktų tikrumą, kiek susekti, koku keliu tie faktai pateko į "LKB kroniką". Jeigu tokiais metodais, kaip čekistai kovoja su tikinčiųjų persekiotojais, būtų kovojama ir su kriminaliniais nusikaltėliais, tai ne vienas iš jų nebūtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn.

(Bus daugiau)

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitytųjų adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Tau mėgstamiausios gėlės žydi,
liūdna širdimi į jas žiūriu,
ašarom jas laistau —
nes išėjai negrįžtamai

PRANEŠIMAS

A. a. VLADAS SKVERECKAS

prieš vienerius metus, Aukščiausiojo pašauktas išleliavo amžinybėn.

Š. m. vasario 14, šeštadienį, 11 v.r., bus atnašaujamos šv. Mišios už jo vėlę Aušros Vartų šventovėje Hamiltone.

Kviečiu visus draugus bei pažįstamus dalyvauti ir pasimelsti už Vlado vėlę —

Liūdinti žmona Bronė,
dukros, žentai ir vaikaičiai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju kunigui klebonui A. Simanavičiui, OFM, už

a. a. ANTANO BALTRUŠAIČIO

mirties metinių atlaikytas šv. Mišias. Taip pat nuoširdi padėka sol. Vaclovui Verikaičiui už giedojimą Mišių metu, šeiminkams už pusryčių paruošimą, ponioms už pyragus, Tėvams pranciškionams už salę ir visiems už dalyvavimą.

Nuoširdus aciū —

Juozas Baltrušaitis

PADĖKA

A+ A

JUSTINA RIMKIENĖ,

mylima mūsų mamytė, uošvė ir senelė, mirė 1986 metų gruodžio 22 dieną Otavoje. Palaidota 1986 metų gruodžio 26 dieną Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame kunigui dr. Viktorui Skilandžiūnui už maldas bei Rožinį laidotuvių namuose Otavoje. Nuoširdus aciū klebonui kunigui Jonui Staškui už maldas kapinėse.

Gieli padėka visiems, dalyvavusiems laidotuvsė, išreikšusiems užuojautą žodžiu, aukojusiems šv. Mišioms.

Sūnus Laimis Rimkus ir šeima
Duktė Betė McDonald ir šeima

A+ A

MARIJAI AULINSKIENEI

mirus,

jos vyrą ANTANĄ, dukras — REGINĄ,

VIRGINIJĄ su šeima nuoširdžiai

užjaučiame —

D. J. Daniai

A. Šimanskienė

S. G. Mitalai

K. A. Poviloniai

K. Satkevičius

S. V. Balsevičiai

Canadian Art Memorials Ltd.

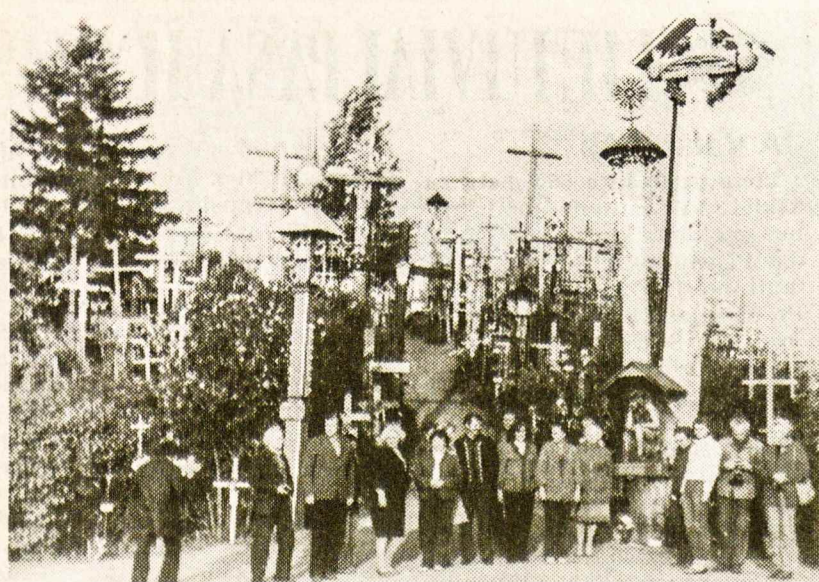
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas — St. Prakapas.
Tel. 233-4486

Maldininkai Kryžių kalne prie Meškučių, netoli Šiaulių miesto, vasaros metu. Kryžiai okupacinių pareigūnų buvo ne kartą nugriauti, bet tikinčiųjų vėl atstatyti. Kryžių kalną lanko maldininkai, nepaisydami varžtų

Lietuvių renginiai Amerikos sostinėje

“Tėviškės žiburių” bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimai tuo pačiu metu — birželio 28 dieną vyks trijose vietose: Lietuvos sostinėje Vilniuje, Šv. Petro bazilikoje Romoje ir Amerikos tautinėje Nekalto Prasidėjimo šventovėje JAV sostinėje Vašingtone. Vašingtone per iškilmingas koncelebracines Mišias, kurių pagrindinis celebrantas bus Vatikano pranešėjas arkivyskupas Pio Laghi, muziko Alfonso Mikulskio Mišias už kenčiančią Lietuvą giedos iš Klivlando atvykęs Čiurlionio ansamblis. Minėjimo išvakarėse, šeštadienį, šventovės rajone esančioje ukrainiečių salėje čiurlioniečiai atliks koncertą.

Kai kam gal gali kilti mintis, kad neseniai mirė Čiurlionio ansamblio dirigentas muzikas Rytas Babickas ir vargu, ar ansamblis turės kitą dirigentą. Kai buvo tartasi dėl Čiurlionio ansamblio atvykimo, R. Babickas jau buvo sunkus ligonis, bet vis tiek ansamblis į Vašingtoną pasizadėjo atvykti.

Šiuo metu jau ryškėja ir tris dienas užtruksiančio Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimo sostinėje Vašingtone programa, kuri gal nebus prastesnė kaip Čikagoje, Toronte ar kur kitur. Penktadienį, birželio 26, Nekalto Prasidėjimo šventovėje, kur įrengta ir lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčia, bus vargonų virtuozų J. Žuko koncertas. Šeštadienį 500 žmonių talpinančioje ukrainiečių salėje įvyks Čiurlionio ansamblio koncertas. Sekmadienį, birželio 28, Vašingtono, jo apylinkių, Baltimorės, Niujorko, New Jersey ir ypač iš Pensilvanijos suvažiuavę lietuviai bei jų draugai rinksis į Nekalto Prasidėjimo šventovę koncelebracines Mišias, kuriose giedos Čiurlionio ansamblis, ir pamokslui, kurį pasakys Vašingtono arkivyskupas James Hickey. Arkivyskupas yra artimas lietuvių draugas dar iš Klivlando laikų.

Iš šventovės po trumpo susipažinimo su aukštaisiais svečiais persikelsim į ukrainiečių salę, kur Lietuvos krikšto paminėti įvyks teatrinis spektaklis. Jame atsispindės apkrįstytos Lietuvos gyvenimo tarpsniai, didžiausią dėmesį skiriant “Kronikoje” aprašytam laikotarpiui — kenčiančiai, bet kartu ir kovojančiai Lietuvos Bažnyčiai.

Baltimoriškiai į Vašingtoną atgabens jų pagamintų lietuviškų kryžių ir kopyltulpių parodą, kuri gal sudoms ir televizijos kameras. Numatomos ir įvairios parodos, jų tarpe ir Lietuvos pagrindinio spaudos.

Jono Vaitkaus vadovaujamas komitetas tikisi, kad tie, kurie negalės dalyvauti pagrindinėse iškilmėse Romoje, atvyks į Vašingtoną, kur taip pat vyks plačios apimties iškilmės, o vietos visiems tikrai užteks.

Pasitraukę pirmūnas

1987 m. sausio 2 d. “Amerikos balso” lietuvių tarnyba atsisveikino su vienu iš lietuvių tarnybos pirmūnų — redaktorium Jurgiu Blekaitiu. Jis “Amerikos balso” lietuvių tarnyboje išdirbo daugiau kaip 30 metų. Padieniu tarnautoju pradėjo dirbti 1952 m. Niujorke, o etatiniu 1956 m. Vašingtone. Per pastaruosius daugiau kaip dešimt metų ėjo redaktoriaus pareigas ir ant jo pečių gu-

lėjo sunkiausia našta bei atsakomybė už laidų paruošimą. Kiekvieną dieną tenka paruošti tris skirtingas laidas. Pirmiausia redaktoriaus pareiga laidas suplanuoti, paskiau gerai ištaisyti vertimų ir originalių straipsnių bei pranešimų kalbą, kad ją suprastų klausytojai Lietuvoje. O ten lietuvių kalba nuolat keičiasi, įvedami nauji žodžiai technikiems ir kitokiems dalykams.

Stengdamasis, kad laidos būtų įdomios klausytojams, redaktorius stengėsi, kad Amerikos valdžios nustatytose rėmuose, praeitų kiek galima daugiau žinių iš šėi-vijos lietuvių gyvenimo bei jų pastangų, kad sunkūs okupacijos laikai bent kiek palengvėtų. Reikiamas dėmesys buvo skiriamas Lietuvos pagrindinio spaudai, ypač disidentams. Daug laiko užimdavo ir paruošimas specialių šventinių programų, kaip kalėdinės, velykinės, Lietuvos nepriklausomybės šventės. Tos programos išsiskirdavo savo originalumu ir kai kurias iš jų, ypač Vasario 16 proga, užrašydavo ir persispausdindavo Lietuvos pagrindinio spauda. Todėl atsisveikinant su Jurgiu, Blekaitiu naujas lietuvių tarnybos viršininkas Romas Sakadolskis teisingai pastebėjo, kad J. Blekaitis per daugiau kaip 30 metų savo talentą paaukojo ne pamėgтам teatru, bet radiui, informuodamas Lietuvą, kas dedasi pasaulyje ir išvijos lietuvių gyvenime.

Bendradarbiai pasitraukiančiam redaktoriui suruošė deramas išleistas ir kaip dovaną įteikė Lietuvoje gyvenančio dailininko V. Kalinausko spalvotos grafikos paveikslą su Vilniaus vaizdu, t. y. to miesto, kuriame J. Blekaitis, jei būtų pasilikęs ir Stalinas nebūtų jo nugalabiljęs, tai gal ir dabar būtų dirbęs tenyksiame teatre.

Bendradarbių tarpe Jurgis Blekaitis palieka tylaus bei kantraus darbininko ir didelio toleranto vardą. Transliuojant žinias į katalikišką kraštą santarietis J. Blekaitis didelį dėmesį ir pirmenybę skyrė žinioms apie popiežių Joną-Paulių II ir apie Lietuvos pagrindinio spauda, kurios tarpe svarbiausią vaidmenį atlieka “Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika”.

Rašytojas Kondrotas

Iš Lietuvos neseniai pasitraukęs rašytojas Saulius Kondrotas šiuo metu laikinai apsisistojo Vašingtone ir pamazai dairois, kur gauti darbą. Gimęs 1953 m. Kaune, S. Kondrotas Vilniaus universitete baigė psichologijos ir filosofijos studijas, jas baigęs dėstė, kaip jis pats pusiau juokais prasiitarė, marksizmą. Parašė ir išleido kelias knygas, iš kurių ypač pažymėtinas romanas “Žalčio žvilgsnis”. Sovietiniai kritikai jam pasitraukus iš Lietuvos prikiša, kad S. Kondrotas savo raštos — mėgo mistiką ir įvairius simbolius”.

Vieną vakarą praleidus drauge su S. Kondrotu paaiškėjo, kad jis moka anglų kalbą, neblogoi pažįsta amerikiečių literatūrą ir kai kuriuos rašytojus. Vakaronė su rašytoju S. Kondrotu įvyks sausio 23 d. Marylando universitete. Rengia LB Vašingtono apyl. valdyba.

Lietuvos kovos dėl Baltijos jūros

Istoriniai įvykiai nuo seniausių laikų iki mūsų dienų

B. STUNDŽIA

Tokiu pavadinimu 1985 m. Vilniuje buvo išleista istoriko prof. B. Dundulio knyga. Joje iš daugelio šaltinių, kuriuose paminėti Lietuvos, Prūsijos ir Latvijos pajūrio įvykiai, surinkta gausi medžiaga. Knygoje apimamas laikotarpis nuo istorinių laikų iki Lenkijos-Lietuvos valstybių sunykimo.

Dėl vyravimo Baltijos jūroje tarp jų supančių didesnių valstybių vyko varžybos ir ilgi karai. Buvo vikingų-normanų ir Hanzos laikotarpis, nemažas užmačias turėjo švedai, vienu laiku Baltijos jūrą laikė “mare nostrum” vokiečiai ir dabar ten viešpatauja rusai.

Vandens keliai visais laikais buvo svarbūs susisiektiui ir prekybai. Tų kelių nereikėjo statyti ir prižiūrėti. Į mažą laivą galima šimtą kartų daugiau prekių pakrauti, negu panaša žmogus, mulas, kupranugaris ar paveža arklys bei jautis.

Nemunas yra Lietuvai pagrindinis vandens kelias į jūrą, kurio galas prieš 700 metų buvo užtvirtas.

Baltų giminės — prūsai, kuršiai, lietuviai, latviai nuo priešistorinių laikų gyveno prie Baltijos jūros. Juos visus ištiko skirtingas likimas. Prūsai ir kuršiai žuvo nelygioje kovoje, lietuviams teko daug kraujo pralieti ginant Baltijos pajūrį ir savo nepriklausomybę. Gal geriausiai išėjo latviams. Nors buvo valdomi ordino, Lenkijos-Lietuvos bajorų ir rusų, bet naujaisiais laikais sudarė savo valstybę su ilgu pajūriu ir net keliais gerais uostais.

Bet yra kita medalio pusė: gilūs Baltijos jūros neužšalantieji uostai vilioja galingus kaimynus. Didelės rusų valstybės noras plačiau išeiti į Atlantą ne vien tik per Peterburgo uostą, kuris dažnai užšąla, daug kainavo Baltijos tautoms.

Vikingų žygiai

Vikingai, arba normanai, kurie buvo drąsūs jūreiviai, narsūs kariai ir plėšikai, puldinėdavo Vakarų Europos pakraščius ir ten kurdavo mažas kolonijas. Neliko jų pamirštis ir rytinis Baltijos jūros pakraštys.

Baltų genčių pagrindinis verslas buvo žemdirbystė ir gyvulininkystė, bet buvo ir gerų amatininkų, ypač pasižymėjusių metalų apdirbimu. Jie pirmiausiai amžiais prekiaavo su Roma ir dar prieš tai.

Romoe buvo žinomas Sembos gintaras. Prekiaus ir su germanais, vėliau jų vietą užėmė skandinavai, kurie beprokiaudami stengėsi įsikurti baltų kraštuose. Iš pradžių atplaukdavo tik pirkliai, o vėliau ir kariai paplėšikauti.

Vikingų rašyti šaltiniai ir sagos byloja apie jų žygius į baltų kraštus. IX š. viduryje vikingai puolė Apuolės pili, kuri turėjo būti netoli Skuodo. Ten, matyt, buvo ir mažas prekybinis centras.

Pagal šaltinius spėjama, kad danai 853 m. suruošė žygį prieš kuršius, bet buvo sumušti ir prarado daug grobio. Kuršius nutarė pamokyti švedų karalius Olafas. Turbūt 854 m. jo kariuomenė nuniokojo Zeburgą. Kronikininkas tvirtina, jog ten buvo 7000 karių. Iš ten švedai patraukė į kuršių pilį Apuolę, kur pasak Rimberto, buvo 15.000 kovotojų. Tas neįtikėtina, nes kronikininkai visados stengdavosi perdėti apie priešų skaičių ir tuo savuosius padaryti didvyriais. Kautynės truko aštuonias dienas. Abiem pusėm pavargus, įvyko paliaubos, kuriose susitarta, kad kuršiai atiduos 853 m. iš danų paimtus turtus ir dar duos 30 įkaitų.

Apie 950 m. karaliaus Haraldo Mėlynbarzdžio sūnus Hakonas su kariais išplaukė į Sembą. Idant kariai narsiau kautųsi, jis sudegino laivus. Nugalėjęs sembus, daug jų vyrų išžudė ir pagrobė moteris, kurios jiems taip patiko, kad nutarė ten ir pasilikti.

Vėlesni šaltiniai iš XV š. sako, kad valdant karaliui Voldemarui, danų kariuomenė 1161 m. apgulė Palangos pilį ir ją paėmė. Paskutinis danų žygis įvyko 1210 m. į Sembą.

Kuršiai savo laivais XI ir XII

š. puldinėdavo Danijos bei Švedijos pakraščius ir grobdavo visokį turtą; imdavo vergus, gyvulius ir net šventovių varpus, kuriuos perlydydavo į ginklus. Kronikininkas A. Bremenietis rašė, kad kuršiai yra žiauri gentis — drąsus ir geri jūreiviai, kurių net švedai bijodavo. Kuršiai kovėsi jūroje ir su kryžiuočiais, kurie įsigalėjo Baltijos pajūryje. Taigi jie padarė pradžią Lietuvos jūrininkystei.

Ordinų riteriai

Baigėsi vikingų-normanų siautėjimo Baltijoje laikotarpis ir XII š. antroje pusėje į Baltiją pradėjo veržtis Hanzos pirkliai bei vokiečių riteriai. Išeities uostas buvo Liubekas, kuris vėliau tapo Hanzos miestų sąjungos centru. Vokiečių pirkliai įsikūrė net Gotlando saloje, Visbio mieste.

Į baltų kraštus iš karto vyko misionieriai, o vėliau ir riteriai. Kryžiuočiams pavyko įsitvirtinti prūsų žemėje, o kalavijuočių ordinui — Rygoje.

Kalavijuočių, arba Livonijos, ordino 1236 m. pralaimėjimas prie Saulės paskatino abu ordinus susijungti, bet jų tarpe radosi Lietuva. Labiausiai ryšius sausuma tarp ordinų palaikyti trukdė žemaičiai.

Reikėjo, kaip nors atkirsti Lietuvą nuo jūros. Pirmas žingsnis buvo padarytas 1252 m., užimant Klaipėdą ir prie Danės upės žiočių pastatant pilį. Buvo kryžiuočių užgrobita ir Palanga. Tuo bandyta apsaugoti pajūrio kelią, vedantį iš užimtų prūsų žemių į Livonijos ordino valdas.

Užėmęs Klaipėdą, ordinas sustabdė prekybą iš jūros Nemunu į Lietuvos vidurio sritis ir toliau. Livonijos kronika byloja, kad Klaipėdos pilis buvo širdgėla lietuviams; žemaičiai ir sembai pilį vadino “juodvarnių lizdu”.

Pradedant 1253 m., žemaičiai ir sembai bandė pilį užimti. 1256 m. puolime dalyvavo žemaičiai ir sembų laivynas, sutelktas iš marių ir jūros, bet Klaipėdos pilies neįstengė paimti.

Nerijogę kryžiuočiai ties Rasyte ir Pilkopa pastatė užtvartą ir teigė, kad ten kelias saugus. Didžiausias pavojus gresdavo ruožė tarp Klaipėdos ir Palangos. Bandydami suspausti Lietuvą, ypač Žemaitiją, kryžiuočiai, artėdami prie Nemuno, užkariavo Nadravą, Skalvą, Suduvą ir pristatė ten pilį. Labiausiai liko nusiaubta Sūduva, nebeliko gyventojų, pasidarė dykra, kuri apaugo miškais.

Didžiausias kryžiuočių spaudimas Lietuvai vyko XIII š. Kunigaikščių Vytauto ir Jogailos vaidų metu, žemaičiai buvo atiduoti ordinui, bet žemaičiai tų poperinių sutarčių nepripažino ir priešinosi kryžiuočiams. Ordinas žemaičių žemėje pradėjo statyti pilis ir bandė įvesti tokią tvarką, kaip Prūsijoje. Žalgirio mūšis išlaisvino Žemaitiją, bet Klaipėda, nors žemaičiai daug kartų bandė pilį užimti, liko ordino valdžioje.

Ginčai dėl sienų nustatymo tęsėsi ir po Žalgirio kautynių. Net Vokietijos imperatoriaus ir Vengrijos karalius Zigmaras Liuksemburgietis tuose ginčuose tarpininkavo. Kova dėl Žemaitijos išliko net visuotinėje Katalikų Bendrijos santaryboje Konstancoje.

Sekė dar vienas karas su kryžiuočiais 1422 m., ir per Melno taiką Lietuva atgavo Palangą, bet Klaipėda ir toliau liko kryžiuočių valdžioje.

Vytautui mirus

1454-6 m., vykstant karui tarp Lenkijos ir ordino, žemaičiai neleido Livonijos ordino daliniam žygiuoti į pagalbą kryžiuočių ordinui ir ta proga užėmė Klaipėdą. Tuo metu Lietuvos santykiai su Lenkija buvo įtempti. Lietuva nerėmė lenkų kare su ordinu ir taip pat nesuntė pagalbos žemaičiams į Klaipėdą. Atvykę ordino daliniai žemaičius, matyt, dėl maisto stokos, privertė iš Klaipėdos pasitraukti. Neužilgo ordinas tapo Lenkijos vasa-lu, persitvarkė į pasaulietinę valstybę, bet Lietuva vis vien Klaipėdos neatgavo ir išėjimas į jūrą liko tik per seklius Šventosios ir Palangos uostus.

XVI š. Europoje, atradus Ameriką ir Australiją, vyko įvairūs poslinkiai. Baltijos jūros reikšmė dar padidėjo Vakarų valstybėms pastačius stiprius laivynus ir išplėtus prekybą. Vakarų valstybės norėjo, kad Baltija būtų atvira jūra visų kraštų laivams. Vyrauti Baltijoje siekė Švedija, o Rusija norėjo turėti Baltijos jūroje uostus, kurie rūpėjo ir Lietuvai, ypač Ryga. Livonija siekė sąjungos su Lietuva ir 1566 m. Gardino seime, dalyvaujant Lenkijos karaliui ir didžiajam Lietuvos kunigaikščiui Žygimantui Augustui, Livonija sutiko su Lietuva sudaryti amžiną sąjungą ir savo vyriausiu valdovu laikyti didįjį kunigaikštį. 1581 m. ir Rygos miestas pasekė Livonijos pavyzdžiui. Tų sutarčių dėka Lietuva plačiai priėjo prie Baltijos jūros.

XVII š. Švedija nutarė užimti Livoniją. Ji 1621 paėmė Rygą ir 1629 m. — Klaipėdą, kurią valdė iki 1635 m. Neteikė Rygos, Lietuva bandė atvarkyti, kad ir nepatogiose gamtinėse sąlygose esančius, Šventosios ir Palangos uostus, bet jiems buvo sunku lygintis su didžiaisios uostais.

Švedų užkariavimai kenkė Lenkijos-Lietuvos ir Rusijos valstybėms, ypač pastarajai, nes švedai užėmė Suomiją ir 1617 m. Nevos žiotis. Rusijai vadovaujant susidarė prieš švedus sąjunga ir 1700-1721 m. įvyko Šiaurės karas. Švedų kariuomenė nuniokojo Lietuvą, 1701 m. sunaikino Šventosios ir Palangos uostus, uždraudė juos atstatyti ar įrengti naują. Po Poltavos kautynių 1709 m. baigėsi Švedijos vyra-vimas Baltijos jūroje. Rusija užėmė visą Livoniją su Ryga ir Estiją su Talinu, Narva ir salomis.

Niekas nebeatstatė Šventosios ir Palangos uostų, o 1795 m. nebeliko ir Lenkijos-Lietuvos valstybių.

Tuo prof. B. Dundulis ir baigia savo aprašymą apie Lietuvos pastangas išsilaikyti prie Baltijos jūros. Tos pastangos pareikalavo daug gyvybių, bet tai buvo kova ir už tautos laisvę bei išlikimą.

Naujausi laikai

Tolesni įvykiai daugiau ar mažiau žinomi. Susidarė pajėgi Vokietijos valstybė, kuri buvo konkurentė ne tik Rusijai, bet ir didžiosioms Vakarų pasaulio valstybėms. Įvyko I D. karas, kurį Vokietija pralaimėjo. Mažoji Lietuva jau buvo suvokieta, tad tiktai Klaipėdos sritis liko atskirta nuo Vokietijos ir perduota prancūzų priežiūrai. Reikėjo 1923 m. sukilimo, kad ta sritis būtų prijungta prie Lietuvos, bet ir tada krašto vokie-tinimas nesiliovė.

Vokietijoje naciams paėmus valdžią, susidarė nacių būriai ir Klaipėdos autonominėje srityje, kurie ėmėsi prieš lietuvių politinio ir ekonominio teroro. Lietuva, vienintelė šalis išdrįso surengti naciams teismą. Hitleris, pasiglemžęs Austriją, Čekoslovakiją, 1939 m. kovo m. 23 d. įžygiavo į Klaipėdą. Lietuviškumas buvo raunamas su šaknimis.

Pasišovęs valdyti Europą ir dar daugiau, Hitleris pralaimėjo II D. karą ir 1945 m. sausio mėnesį rusai, po sunkių mūšių, įžygiavo Klaipėdą. Kautynėse dalyvavo gen. A. Urbšo vadovaujama ir XVI, “lietuviška” vadinama divizija.

Vakarų Vokietijoje būvę Rytprūsijų gyventojai vokiečiai, kurių tarpe daug su lietuviškomis pavardėmis, ir vadinamieji “memelenderiai” savo susirinkimuose ir spaudoje skelbia, kad Klaipėda vėl bus vokiška. Jie turėtų kartą suprasti kad vokiečių veržimasis į rytus pasibaigė visais laikais, kad nebėra jokio “Memelio”, bet tik Klaipėda.

Šiuo metu Klaipėda yra judrus prekybos ir žvejybos uostas, kurį prikelė iš griuvėsių lietuvių rankos! Gyventojų yra per 180.000, kurių gal pusė yra rusai. Mieste yra daug įmonių, laivų statykla, įvairių mokyklų, jų tarpe ir jūreivystės, eilė kultūrinių įstaigų, trys universiteto fakultetai. Bet visa tai — Maskvos okupuotoje Lietuvoje.

Vyskupo Valančiaus mokyklos surengtoje Kalėdų eglutėje Hamiltone. Iš kairės: mokyklos vedėja V. STANEVIČIENĖ, Kalėdų senelis A. GED-RIMAS, tėvų komiteto pirm. J. Gedris

PASTABOS IR NUOMONĖS

Palaimintojo pavardės klausimu

A. JUODVALKIS

Džiaugėmės ir pritarėme Juozui Gailiui, paskelbusiam “Tėviškės žiburiuose” apie palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio tikrosios pavardės vartojimą beatifikacijos byloje. Nusiminėme ir net nepasitenkinimą reikšėme, kad lietuvis kun. Juozas Vaišnora, MIC, savo atsiliepime taip rūpestingai gina prolenkišką liniją, o ne lietuvių teises, reikalaujant palaimintojo vienos tikrosios pavardės vartojimo, kaip įrašyta krikšto metrikuose. J. Gailiaus atsakymas (“TŽ” nr. 1, 1987, I. 1) į kun. J. Vaišnoros išvedžiojimus, paskelbtus keliuose lietuvių laikraščiuose, yra istoriškai paremtas ir lietuviams priimtinas.

Prisimenant baudžiavos laikus, kai lietuvis neturėjo nė mažiausių teisių, negalėjo siekti mokslo, negalėjo patekti į kunigų seminarias, neturėdamas bajoriškos kilmės įrodymo, tad to laiko lietuviai turėjo griebtis net kartais nelegalių priemonių, kad tik būtų priimti į aukštojo mokslo įstaigas.

Lietuvių Jurgį Matulaitį gimnaitis, išsivežęs iš Lietuvos, prikerė lenkišką galūnę ir to užteko, stojant į mokyklas. Juk nėra dokumento, įrodančio Jurgį Matulaitį norėjus pakeisti savo lietuvišką pavardę, prisegant lenkišką galūnę.

Prieš I D. karą didelė dalis lietuviškos inteligentijos buvo sulenkiniusi pavardes ir nuejo palankiausia to meto kryptimi. Tokia buvo susidaryusi socialinė ir politinė padėtis, kad lietuviai tiko tik juodam darbui, o ne šviesai skleist. Tautinio lietuvių atgimimas prasidėjo tik valstiečių vaikams pradėjus siekti aukštojo mokslo ar ruošiantis į kunigus. Kunigų seminarijose buvo tokios lenkiškos nuotaikos, kad lietuviai tik slapta galėjo lietuvių reikalais pasikalbėti. Tad visiškai nenuostabu, kad Jurgis Matulaitis apsisprato su lenkiška pavardės galūne

ir jos nebesikratė. Ar vysk. Jurgis kada nors vartojo abi pavardes Matulaitis-Matulewicz, ar tik vieną Matulewicz? Atsikratyti lenkiškos galūnės gal ir nesiekė, nes taip įprato ir paliko. Juo labiau, kad ir Lietuvai nepriklausomybę atgavus pavardžių atlie-tuvinio klausimas nebuvo spaudžiamas, nes daug mūsų kunigijos ir net kai kurie ganytojai turėjo sulenkintas pavardes, nors jie buvo tikri lietuviai. Dabartinėje Lenkijoje gyvenantiems lietuviams (repatriantams) yra sulenkintos pavardės be jų sutikimo. Lenkinimas tebevysta ir šiandien ne tik Lenkijoje, bet ir sovietinėje Lietuvoje, nes tai labai paranku Maskvos okupantams.

Manau, kad J. Gailius ir kiti mūsų šviesuoliai teisingai ke-lia balsą prieš tolimesnį lietuvių lenkinimą, prašo atsisakyti prolenkiško pataikavimo, ginti lietuvių teises ne tik palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio byloje, bet ir kitais atvejais. Vatikanas yra valstybė. Jame sėdi apsišvietę žmonės ir popiežiaus vadovybėje tvarko viso pasaulio katalikų tikėjimo reikalus. Kadangi jie yra taip pat žmonės, turi visas žmogiškas silpnynes, tai galima jų darbus kritikuoti, nepažeidžiant tikybinių dogmų.

Malonu pasidžiaugti, kad “TŽ” redakcija šiuo ir Lietuvos krikšto klausimais yra užėmusi lietuviams naudingą kryptį ir leidžia pareikšti įvairias nuomones.

Dr. Igno Urbono komentarai jogailinio krikšto ir jo 600 metų sukakties minėjimo klausimu yra sveikintini ir istorikams toliau studijuotini (“TŽ” nr. 2, 1987, I. 6). Lenkų istoriko Dluogo skelbtų mitų atidengimas parodo, kiek verti yra svetimų istorikų surašyti to laiko gyvenimo ir politiniai įvykiai. Patys lenkai atidengė Dluogo mitus.

Nevyningiame įvatą tikrų įvykių, bet neatlaidžiai reikalaukim savo teisių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **“Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išsivijoje!”**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ŽVĖRYS MIŠKUOSE

Per didelį žvėrių skaičių Lietuvos miškuose 1986 m. "Tiesos" 195 nr. aptaria Vytautas Kaltenis, pernai vasarą važinėjęs Nevėžio pakrantėmis. Antrasis jo serijos "Nevėžio krantai" rašinys "Kiek girioje žvėrių per daug..." kaip tik ir skirtas tiems Lietuvos miškų gyventojams. Pirmiausia rašoma, kad stumbrus Lietuvon sugrąžino Naujamiesčio medžioklės ūkio Pašilių miške įsteigtas stumbrynas. Čia stumbrai aptvaruose veisiami nuo 1969 m. Juos registruoja tarptautinė organizacija. Tarptautiniame kataloge "L" raidė tada jau buvo užėmęs Leipzigo stumbrų veislynas. Lietuvos stumbrams teko "G" raidė. Visų Lietuvoje išaugintų stumbrų vardas turi prasidėti "Gi" raidėmis. Tad pirmasis Pašilių miške gimęs stumbrukas buvo pavadintas Giriniu. Tarptautinė organizacija rūpinasi grynakraujais lietuviškaisiais (be lovežinių) stumbrais, kurių pasaulyje dabar esama daugiau tūkstančio. Didžioji jų dalis yra Lenkijai priklausančioje Belovežo girioje. Lietuvos stumbrų ne Pašilių miške laikomos tik dvi nedidelės bandos: veislinė — aptvaruose, neveislinė — laisvėje. Kai Pašilių aptvaruose pasidaro per ankšta, dalis stumbrų atiduodama kitiems veislynams už Lietuvos ribų. 1974 m. į miškus prie Širvintų buvo paleisti du stumbrai ir penkios stumbrės. Iš tos bandos dabar yra likusios tik dvi stumbrės. Visi kiti bandos nariai nugaišo. Vienas stumbras mirtinai sužalojo žmogų, bandžiusį stumbrę išbaidyti iš runkelių lauko.

PAVELUOTAS GRĮŽIMAS

Pasak V. Kaltenio, daug kam stumbrų sugrįžimas Lietuvon atrodė pavėluotas. Zoologas Augustinas Mačionis, Vilniaus universiteto docentas, jam atvirai pareiškė: "Sugrįžt sugrįžt, tik mūsų girios dabar ne tos, o ir jie pakitę, beveik naminiai..." Stumbras mėgsta tankiai sulapojusį mišką, ramias giraites netoli upelio, saulėtą laukymę. Išlenda pasiganyti pievutėje, neaplenkdamas ir pašelių lauko. Stumbras lupą šermukšnių, skroblių, karklų bei kitų medžių žievę, kartais net pasistiebdamas atplėšia nuo kamienio ilgą žievės juostą. Sakoma, kad moka net ir kelių metrų aukščio drebulę ar balteglę nusiversti, kamieną išsiūbuodamas kakta ir ragais, užguldamas krūtinę, panaudodamas visą savo svorį. Tada švariai nusiskabo ir nusilupa nusiverstą medį. Miškams stumbrai neša nuostolį. Naujamiesčio medžioklės ūkio direktorius Gediminas Galgatavičius teigia: "Kaip rodo pastarieji du dešimtmečiai, sentimentai dėl stumbrų mums brangiai kainuoja. Kokios tos mūsų girios, tik stumbrams..." Kiti pritaria G. Galgatavičiui: "Stumbras mūsų girių neišplės, o tos, kurias turime, — jam mažos. Apeliavimas į senus laikus — tuščios kalbos..." Eisi į kairę — eglės ir pušys, į dešinę — pušys ir eglės, į priekį — ap-

tvaras, o atgal negalima eiti — pelkė įtrauks...

KITI GYVENTOJAI

Lietuvos miškuose dabar yra daug šernų, stirnų, briedžių ir elnių. 1986 m. pradžioje šernų buvo apie 21.000. Tad pernai medžiotojams buvo leista nušauti 17.000. Dėl šernų gausumo pradėjo plisti trichineliozė, kuria žvėrys užsikrečia nuo graužikų, į sąslyvynus išmestų šunų ir kačių. Šernus ypač vilioja nesutvarkyti sąvartynai prie Ukmergės ir Vilniaus. Senieji Kėrnės kolchozo gyventojai skundėsi, kad jiems anksčiau niekada neteko matyti tiek šernų ir kitų medžiotojų žvėrių. Šernai ateina net į miestelį, nuo jų ypač kenčia pamiškių vienkiemiai. Pasėlius nuo šernų apsaugo elektriniu piemeniu vadinama vielos tvora su elektros įtampa, bet per ją išmoko perskoti elniai bei kiti stambesnieji žvėrys. Vien tik Trakų rajono ūkiuose 1986 m. šernai sunaikino 500 centnerių kviečių ir 8.000 centnerių bulvių. Ypač nukentėjo "Švyturio", Onuškio ir Kirovo kolchozai. Kai kurių kaimų gyventojai individualiuose sklypuose buvo priversti budėti naktimis. Lietuvos miškuose žvėrys pasiskirstę nevienodai. Briedžių kai kuriuose miškuose yra per daug jau nuo 1968 m., elnių — nuo 1973 m. Jie lauko medžių viršūnes, laupo jų žievę, nukandžioja pušų ūglius. Žūsta miško kultūros, jaunuolynai, vertingas pomiškis, o iš likusių želdinių išauga nepilnaverčiai medžiai su menkėjančia mediena. Dėl to daug kur negalima atkurti pusynų, ažuolynų ir uosynų. Sodinama daugiau eglių bei kitų mažiau žvėrių žalojamų medžių. Kanopinių žvėrių yra penkiskart daugiau negu turėtų būti Joniškio miškuose. Jų daug ir Akmenės, Pakruojo miškuose, kur ištiesai baltuoja žvėrių nulaupyti uosynai. Kasmet organizuojamos medžioklės, tačiau nušauti didieji žvėrys pristatomi mėsos kombinatams. Medžiotojams lieka tik iltys ir ragai.

KAVINĖ KĖDAINIUOSE

Pernai rudenį Kėdainiuose pradėjo darbą pirmoji jaunimo kavinė "Ritmas". Nedidelėje, bet jaukioje užėjoje galima užsisakyti kavos, pyragaičių, ledų, įvairių nealkoholinių gėrimų. Per trumpą laiką "Ritmas" tapo viena populiariausių jaunimo rinkimosi vietų Kėdainiuose. Kavine yra patenkinti ir jos lankytojai, ir ją atidarę Kėdainių rajono kooperatininkai.

AUGANTI PALANGA

Palangą padidins naujasis Rąžės—Sodų mikrorajonas. Statybos valdybos vyr. inž. Arvydo Eimanavičiaus pranešimu, prie Rąžės upelio ir koletyvinų sodų bus pastatyta keturiolika gyvenamųjų namų. Pirmajame name įkurtuves jau atšventė 20 palangiškių šeimų. Ateityje Palanga susilauks naujos vidurinės mokyklos, kultūros rūmų, kino teatro ir universalinės paroduvės.

V. Kst.

Hamilton, Ontario

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyks vasario 8, sekmadienį. Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis. Akademine dalis ir koncertas — 4 v.p.p. Scott Parko gimnazijos auditorijoje (1050 King St.E.). Koncerto programą atliks Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokiniai, "Gyvataro" tautinių šokių jaunųjų ir studentų grupės, solistė Marytė Bizinkauskaitė ir Aušros Vartų parapijos choras. Kviečiame visus tautiečius dalyvauti.

Valdyba

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLOS Kalėdų eglutė įvyko 1986 m. gruodžio 20 d. Jaunimo centro salėje. Mokiniai nuo priešmokyklinio skyriaus iki aštunto skyriaus dalyvavo V. Frankienės trijų paveikslų pasakoje "Rūstusis karalius".

Karalaitė Danguolė (Irena Žukauskaitė) sužino, kad jos tėvelis rūstusis karalius (Viktoras Remesat) skriaudžia savo šalies gyventojus. Jos netikėtai susitikimas sode su išdykėliu apdriskusiu Vytu (Viktoras Gedris) patvirtina jos pasiryžimą padėti paprastų žmonių vaikams. Ji atsiveikia su savo mylimąja aukle (Rūta Balytaite) ir su patikimu Pumpučiu — neužauga berniuku (Matas Stanevičius) bei vežimais maisto gėrybių slapta iškeliauja pas vardienius vaikus (Vanessa Sveadaitė, Vida ir Irena Apanavičiūtės, Gailė Baltakytė, Audra Balytaite, Andrius Gedris ir Adomas Godelis).

Tuo tarpu rūstųjį karalių apvagia jo iždininkas (Diana Meskauskaitė), ir karalius pradeda svarstyti savo rūstumą.

Jau šeši metai mokykla Kalėdų eglutės proga ruošia vaidinimus. Mokiniai, ypač vyresnieji, nors ir per trumpas repetitijas, atlieka pasigėrėtiną darbą.

Sceną puošė dekoracija "Aukuro" miško ir sodo dekoracijos. Kasmet pastatymo ruošimas pareikalauja daug laiko ir energijos iš tėvų ir mokytojų.

Vaikučius aplankė Kalėdų senelis (A. Gedrimas) iš Lietuvos ir su tėvų komiteto pagalba apdovanojo mokinius bei jaunus svečius. Visus atsilankiusius skaniai ir turtingai pavaišino tėvų komiteto nariai: Elytė Gedminaitė-Catford, Irena Čerškuvienė, Onutė Gedrimienė, pirm. Juozas Gedris, Elena Gužaitė-James, Debbie Kristolaitienė, Rimantas Repšys ir Felicija Švedienė. V. S.

St. Catharines, Ont.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI KLB St. Catharines apylinkės valdyba rengia iškilmingą Vasario 16 minėjimą vasario 8, sekmadienį. Tėvų pranciškonų patalpose (Carlton-Rolls gatvės kampas). 11 v.r. — iškilmingos pamaldos už laisvę žuvusius karius, partizanus, kaninius. Per pamaldas giedos solistai A. V. Paulioniai.

Po pamaldų — kavutė ir oficialioji minėjimo dalis, kurioje bus iškiliuos lietuviškaitės sutiktuvės, invokacija, paskaita. Meninę dalį atliks neseniai iš Lietuvos atvykęs muzikas Vaclovas Povilonis su naujai sudaryta dainos trijule.

Vasario 16, pirmadienį, 12 v. Lietuvos vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės Church St. Toje iškilmėje pasizadėjo dalyvauti miesto burmistras Joe McCaffery, federacinės ir provincinės valdžios atstovai, Rytų Europos ateivių organizacijos.

Apylinkės valdyba kviečia vietinius ir kaimyninių apylinkių tautiečius dalyvauti Vasario 16 minėjime bei vėliavos pakėlime. Vasario 16 yra viena svarbiausių mūsų švenčių išeičioje. Ta proga bus renkamos aukos Tautos fondui ir KLB krasto valdybos kultūrinei bei visuomeninei veiklai.

Apylinkės valdyba

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PRIEŠKALĖDINIŲ SUSIKAUPIMĄ šioje apylinkėje gražiai praveda kun. Liudas Januška iš Toronto. Parapijiečiai džiaugėsi turėdami svečią, sekmadienį atnaušavęs šv. Mišias. Taip pat turėjo progos su juo pasikalbėti salėje, kur visi susirenka po pamaldų atsisveikinimo KLB moterų dr-jos paruošta kava ir užkandžiai.

BERNELIŲ MIŠIOS įvyko Kalėdų naktį. Kun. L. Kemėsis atnaušavo Mišias. Parapijos choras, vadovaujamas Vandos Garnelienės, giedojė tradicines kalėdines giesmes.

Šventovėje netoli prakartėlės stovėjo graži lietuviška eglutė. Kiekvienais metais Danutė Norkienė eglutę papuošia savo darbo šiaudinukais, kurių grožis ir įvairumas parodo jos meniškumą sugebėjimus.

VASARIO 16 MINĖJIMAS šioje apylinkėje įvyks š. m. vasario 15, sekmadienį, tuoj po pamaldų, parapijos salėje. Programoje numatyta diena pritaikyta paskaitai. Meninėje dalyje — Londono "Pašvaistės" choras, dalyvaujant smuikininkei Reginei Bankienėi. Choro vadovė — Rita Viliene.

Apylinkės lietuviams bus gera proga gražiai atvesti tradicinę tautos šventę, kurią ruošia KLB Delhi apylinkė ir KLB moterų draugijos skyrius. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. B.V.

Vyskupo Valančiaus mokyklos Hamiltone mokiniai Kalėdų eglutės renginyje suvaidino V. FRANKIENĖS inscenuotą pasaką "Rūstusis karalius". Nuotraukoje — karalaitė DANGUOLĖ (Irena Žukauskaitė) su iždininku draugu (Matas Stanevičius) keliauja dalinti vargšams dovanų

London, Ontario

PASVEIKINO KLEBONĄ. Švenčių ir gimtadienio (1.2) proga kleboną kun. I. Mikalauška, OFM, pasveikino pensininkų klubas, abiem atvejais įteikdamas jam po dovaną. Gimtadienio proga ji pasveikino ir "Pašvaistės" choras.

"PAŠVAISTĖ" DIDĖJA. "Pašvaistės" choras stiprėja ir kokybė ir kiekybė. Šiomis dienomis chorin įsijungė dar dvi stropios dainininkės, būtent, dr. D. Armstrong (Andrulyonytė) altas, ir M. Naruševičienė, sopranas. Turpūt ankščiū choro nare tapo V. Staškūnienė, altas. Laukiama jaunimo pajudėjimo. D.E.

IŠVYKO OKSFORDO UNIVERSITETAN. Advokatė Marija-Jūratė Daniliūnaitė, atstovė savos sėkmingos privačios praktikos dešimtmėję ir perleidusi savo bylas advokatų firmai, išvyko Anglijon gilinti studijų bei gauti magistrės laipsnį. I Oksfordo universitetą yra labai sunku patekti, nes veržiasi kandidatai iš visų kraštų. Mat jis vertinamas kaip vienas dviejų geriausių pasaulio universitetų, ypač teisės ir humanitarinių mokslų srityje. Ji galėsi įstoti ir į Cambridge universitetą, bet pasirinko Oksfordą. Jin patekti galbūt padėjo ta aplinkybė, kad per paskutinį dešimtmetį Ontario Londone ji gana aktyviai reikiškė įvairiose teisės srityse. Dalyvavo teisių fakulteto vadovaujamuose darbuose, paruošiant siūlymus įstatymų reformos Ontario komisijai. Ji buvo ir vieno profesoriaus asistentė tyrimams. Tai pat — į teisininkų eiles įstojimui reikalingo kurso dalies vadovė, seminarų moderatore ir t.t. Teisių fakulteto ji buvo paskirta vadovauti studentų pasirušimui teismo praktikai. Radijo bei televizijos teisių programų dalyvė ir vadovė, teisejo pavaduotoja, lektorė Fanshawe kolegijoje. Be to, vienos labdaros korporacijos vykdomoji direktorė.

Visas mokyklos, įskaitant matematikos bei teisių fakultetus ir intensyviu teisminio proceso kursą, baigė gerais arba labai gerais pažymiais. Pavyzdžiui, teisių fakultetą iš dideles (virš šimto) baigiančiųjų klases baigė trečiaja ir geriausia iš mergaičių, su specialiu atžymėjimu; žinoma, ji buvo ir dekanos garbės sąrašas.

Advokatė M. J. DANILIŪNAITE Oksforde, kur tęsia studijas magistrės laipsniui gauti

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas) Jurgis Jurgutis Tel. 383-9026 154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 24 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%
santaušas	5.75%
kasdienines palūkanas	
už santaušas	5.25%
term. indėlius 1 m.	8.50%
term. indėlius 3 m.	9.25%
drag. pensijų fondo	7.25%
90 dienų indėlius	7.50%
(minimum \$5,000)	
Reg. pensijų 1 m.	8.25%

IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 9.75% asmenines paskolas 12% Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauga pagal santaušų dydį iki \$2,000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Vaistybės

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis JAV sostinėje Vašingtone bus paminėta š. m. birželio 26-28 d.d. Pagrindiniai renginiai įvyks tautinėje JAV katalikų Nekaltai Pr. Marijos šventovėje, kur yra įrengta ir Šiluvos Marijos koplyčia. Birželio 26 d. vakarą ten įvyks vargonų muzikos virtuozo J. Žuko recitalis. Birželio 27 d. Ukrainiečių salėje numatytas klivlandiško M. K. Čiurlionio ansamblio koncertas. Mišias prie didžiojo tautinės šventovės altoriaus su kitais kunigais koncelebruos Vatikano pramonijos arkiv. Pijus Laghi, o pamokslą sakys Vašingtono arkiv. J. Hickey. Savo buvusio vadovo Alfonso Mikulskio sukurtas Mišias kenčiančiai Lietuvai giedos M. K. Čiurlionio ansamblis. Prie šventovės laiptų Baltimorės lietuvių surengs Lietuvos kryžių ir koplystulpių parodą. Ukrainiečių salės scenoje bus teatrinis montažinio pobūdžio spektaklis, atspindintis krikščionybės 600 metų kelių Lietuvoje, dabartinę tautos kovą už tikėjimo išsaugojimą sovietinio ateizmo priešpajodą. Po spektaklio — bendras iš visur suvažiavusių šventės dalyvių būvis.

pamojo ranka. Pamaldas 1986 m. lapkričio 30 d. Adelaidės gyvenvietės garbusis svečias iš Vatikano laikė Viktorijos parke. Į jas lietuviai buvo nuvažiavę trimis autobusais.

Sekmadieninė Melburno lietuvių mokykla, vadovaujama Petro Aro, mokslo metų užbaigos šventę surengė prieš Kalėdas, 1986 m. gruodžio 14 d., Lietuvių namuose. Mokiniai suvaidino Vytės Nemunėlio "Meškiuką Rudnosiuką". Įspūdiškas iš apsilankymo Lietuvoje dalijosi ten su tėvais apsilankiusios Lina, Daina ir Dalytė Didžytės, Albina ir Rimas Strungos. Jų mamytės sukurti lietuviškas šeimas buvo išleistos iš Lietuvos. Mokyklos chorėlis padainavo tris lietuviškas dainas ir pagiedojo vieną Kalėdų giesmę. Mokyklą baigė: Andrius Kaladė, Tomas Aras, Raimundas Bruožis, Vanesa Kasperūnaitė ir Antanas Guoga. Andriui Kaladei, mokyklą baigusiam pirmuoju, įteiktą Australijos lietuvių fondo premija. Anksčiau mokyklą turėdavo iki 150 mokinių, o pernai ją lankė tik 30. Mokytojams padėkojo prel. Pr. Vaseris.

Britanija

Kūčias Londono lietuviams jau trečius metus iš eilės surengė jaunimas su kelių moterų talka. Tai buvo ankstyvos Kūčios, įvykusios Lietuvių namuose 1986 m. gruodžio 13 d. Moterys tradicinius Kūčių patiekalus pagamino namie ir atgabeno į Lietuvį namų salę, kur buvo susilaukta apie 50 dalyvių. Daugiausia darbo buvo įdėjusi skautų veikėja Gajutė O'Brien, o Kūčioms vadovavo Vincentas O'Brien, pasveikinęs visus dalyvius, palinkėjęs laimės jauniu veikėjui Romui Kinkai, kuris 1987 m. sukurs šeimą. R. Kinka kalbėjo apie lietuviškas Kūčių tradicijas, o muz. J. Černis visus perkėlė į Palangos Jūzės kalėdines šventes. Kalėdų giesmės vadovavo V. O'Brien.

Vokietija

A. a. kun. Vaclovas Šarka po ilgos ir sunkios ligos mirė Hamburgo ligoninėje 1987 m. sausio 3 d. Jam teko išskentėti kelias sunkias vėžio ligos operacijas ir vis tęsti sielovados darbą su Hamburgo, Liubeko, Hanoverio bei kitų vietovių lietuviams. Velionis yra vilnietis, gimęs 1922 m. gegužės 2 d. Dūkšto apylinkėse. Mokėsi Vytauto Didžiojo gimnazijoje ir kunigų seminarijoje Vilniuje. Pasitraukęs Vokietijon 1944 m. vasarą, teologijos studijas tęsė kunigų seminarijoje Eichstaette. Kunigų įšventintas 1946 m. birželio 21 d. Darbavosi Flensburgo, Goettingeno, Lauenburgo, Grohno lietuvių stovyklose. Kai lietuvių išvažinėjo į užjūrio kraštus, velionis tapo šiaurinėje Vokietijoje pasilikusių tautiečių kapelionu. Tada pagrindinis jo dėmesys teko didžiausius lietuvių telkinius turinčioms vietovėms — Hamburgui ir Liubekui. Jis ten laikydavo Mišias, prisidėdavo prie Vasario 16 bei kitų minėjimų organizavimu, atiduodamas duoklę Dievui ir tėvynei. Palaidotas Hamburge sausio 14 d.

A. a. Fricas Šlenteris, Klaipėdos krašto ir lietuvių evangelikų veikėjas, mirė savo bute Bremene 1986 m. gruodžio 1 d. Jis gimė 1905 m. rugsėjo 3 d. Tilžės apskrityje priklausiusiuose Šilgaliuose. Ten lankė pradžios mokyklą, o vidurinę ir prekybos mokyklą — Tilžėje. Vėliau mokėsi miškų urėdijoje Dinkuose, dirbo miškininku Milkurių urėdijoje prie Priekulės. Velionis priklausė Klaipėdos krašto lietuvių organizacijoms ir netgi buvo išrinktas į nepriklausomos Lietuvos tautininkų sąjungos skyriaus valdybą Klaipėdoje. Velionis pasitraukė D. Lietuvon, kai Klaipėdos kraštą prisijungė Trečiasis Reichas. Vokietijon išvyko su kitais vokiečių repatriantais 1941 m. Jam nebuvo suteikta Vokietijos pilietybė, nereikėjo tarnauti jos kariuomenėje. Pokaryje su kun. J. Urde įsteigė evangelikų parapiją Liubeko lietuvių stovykloje, rūpinosi evangeliška spauda lietuvių kalba. Su kitais evangelikais leido "Evangelijos kelią" ir "Sandorą". 1957-72 m. velionis redagavo ir administravo "Svečią", vienintelį lietuvių evangelikų liuteronų laikraštį pasaulyje. Nuo 1946 m. velionis priklausė VLB, buvo renkamas į krašto ir apylinkės valdybas. Palaidotas 1986 m. gruodžio 9 d. Liudensburgo kapinėse prie Baltijos jūros.

V. FRANKIENĖS inscenuotos pasakos "Rūstusis karalius" vaidinime karaliaus tarnai TOMAS KEKYS ir GEDAS DZEMIONAS, pagavę vargšą VYTA (Viktorą Gedrį) už obuolių vogimą. Šis veikėjas buvo suvaidintas Hamiltone Vyskupo Valančiaus mokyklos mokinių kaledinės eglutės renginyje 1986 metais ir susilaukė plataus susidomėjimo

Štai kas buvo nutarta

Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavimo nutarimai

Kanados Lietuvių Bendruomenės XIII krašto tarybos pirmosios sesijos, posėdžiavusios 1986 m. gruodžio 6-7 dienomis Anapilio sodybos ir Lietuvių namų patalpose Toronte

NUTARIMAI

1. Sveikiname jus, mielos sesės ir broliai pavergetoj Lietuvoje, džiaugiamės jūsų darbais, kovojant su pavergeju, ir reiškiamės jums nuosirdžią padėką.

2. Dekojame už asmenišką dalyvavimą ir sveikinimus bei plačius pranešimus padariusiems: PLB valdybos pirmininkui Vytautui Kamantui ir Šeštojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komiteto pirmininkui Henriui Antanaičiui. Taip pat dekojame gen. Lietuvos konsului Kanadoje dr. Jonui Zmuidzinui, VLIKo pirmininkui dr. Kazui Bobeliui, JAV LB krašto valdybos pirmininkui Algimantui Gečiui ir visiems, kurie sesiją sveikino raštu ar žodžiu.

3. Sveikiname Vakarų Kanados apylinkių ir Winnipego Šv. Kazimiero parapijos gražią iniciatyvą organizuojant pasitarimus ir koordinuojant pastangas bendrai spręsti specifines Vakarų Kanados Lietuvių Bendruomenių veiklos problemas.

4. Įpareigojame KLB krašto valdybą, glaudžiai bendradarbiaujant su KLB krašto tarybos sudaryta komisija, suorganizuoti lėšų telkimą ir pasamdyti kvalifikuotą KLB krašto valdybos reikalų vedėją.

5. Įpareigojame KLB krašto valdybą įvykdyti XII tarybos trečiojos sesijos nutarimus KLB informacijos fondo — komiteto įsteigimo bei socialinių reikalų komisijos atgavinimo reikalu. (Žiūr. 9 ir 12 nutarimus 1985 m. spalio 26-27 dienomis Montrealyje).

6. Įpareigojame KLB krašto valdybą ir visas apylinkių valdybas vykdyti krašto tarybų anksčiau nutarimus KL jaunimo sąjungos atstovo valdybose reikalui.

7. Raginame KLB krašto valdybą derinti savo veiklą su PLB valdybos pastangomis, ruošiant Šv. Tėvų prašymą Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvai klausimu.

8. Įpareigoja KLB krašto valdybą ir apylinkių valdybas aktyviai įsijungti į lėšų telkimą ir kitus darbus, ruošiant VIII tautinių šokių šventę Hamiltone, pasaulio lietuvių kultūros kongresą, PLB VIII seimą Toronte 1988 m. ir VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Australijoje 1987 m. gruodžio 19 ir 1988 m. sausio 10 dienomis.

9. Įpareigojame KLB krašto valdybą, susitarus su lituanistiniais

mokyklų vadovybėmis ir jaunimo organizacijomis, atgaivinti mokyklinio amžiaus jaunimo saskrydžius, dainų ir šokių festivalius.

10. Įpareigojame KLB švietimo komisiją paskirti vieną narį rūpintis lietuvių vaikų darželių klausimais, domėtis esamų darželių padėtimi, jų pagerinimu bei steigimu naujų darželių tose apylinkėse, kur jų nėra, bet yra pareikalavimas.

11. Raginame apylinkių valdybas Vasario 16 ir kitų minėjimų proga dalyvaujančius parlamentarus ar valdžios pareigūnus pasikviesti asmeniškai pasikalbėti su 12-13 metų vaikais, kurie pranešė apie Vienoje vykusias pavergetoj tautų demonstracijas ir jos aktyvų dalyvavimą ruošiant medžiagą bei sustinkant su Helsinkio nutarimų peržiūros konferencijos delegatais.

12. Dekojame Montrealio tautodailės grupei "Vaivorykštė", tautinių šokių ansambliams "Gintaras" ir "Atžalynas" už dalyvavimą "Expo 86" parodoje Vankuvėje ir aplankymą Winnipego, Kalgario, Edmontono.

13. Dekojame Kanados Lietuvių fondui ir kitoms lietuvių finansinėms institucijoms — bankams, remusiems KL Bendruomenės veiklos pastangas finansiskai.

14. Prašome tarybos narius sugrįžus į savo apylinkes skatinti visus tautiečius stoti į Kanados Lietuvių fondą nariais ir prisidėti prie to fondo lėšų telkimo akcijos.

15. Prašome tarybos narius sugrįžus į savo apylinkes skatinti visus tautiečius stoti į Kanados Lietuvių fondą nariais ir prisidėti prie to fondo lėšų telkimo akcijos.

16. Dekojame Anapilio sodybos vadovybei už pažadėtą palatpą KLB archyviui-muziejui naujame suplanuotame priestate ir raginame visus tautiečius savo įnašais šį projektą paremti.

17. Dekojame KLB krašto valdybą ir komisijų narius už jų nuosirdų darbą trejų metų laikotarpyje.

18. Dekojame Toronto apylinkės valdybą už gražų tarybos sesijos dalyvių priėmimą ir nuosirdžią globą.

Nutarimų komisijos nariai:
Dr. Antanas Pacevičius
Gabija Petrauskienė
Dr. Petras Lukoševičius, pirm.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Laiškai iš Lietuvos

Jei Jūs spauda rašo, radijas kalba, o televizija rodo ką nors apie mūsų šalį, tai Jūs žinote, kad pas mus norima paspartinti techninį progresą. Tuo klausimu pritariu atitinkami nutarimai. Tačiau, kaip ir reikėjo laukti, žemutiniai visuomenės sluoksniai jokių pakeitimų dar neįveda. Vyriausybė stengiasi sudaryti sąlygas taip vadinamajam žmogiskajam faktoriui pasireikšti.

Dedamos pastangos sumažinti alkoholio ir narkotikų neigiamą įtaką žmonėms. Stipriai kovojama su vagimis, kurie, pasinaudodami tarybine padėtimi ar užimamą aukštą postą valdžios aparate, tiek privogę liaudies turto, kad pasidare milijonieriais. Tai milijonierių yra ne tik pas Jus, bet ir pas mus.

Didžiausia epochos sensacija, kad šalia įstatymo, nukreipto prieš nedarbines pajamas, išleistas kitas įstatymas, kuris leidžia žmonėms šalia pagrindinio darbo dar užsidirbti lėšų pragyvenimui papildomai. Pavyzdžiui, kai tas įstatymas įsigalios, tai tie žmonės, kurie sugeba, atidirdę pagrindinėje darbovietėje, dar gales poilsui skirtu laiku sąskaita pataisyti kaimynui batus, pasiūti jam kostiumą, pataisyti automobilį, ir niekas jam nepriekeičia, kad jis gauna nedarbines pajamas arba nelegaliai lobsta kitų sąskaita. Tačiau už tas papildomas gautas lėšas reikės valstybei mokėti pajamų mokestį. Kol kas neaišku, koks bus to mokesčio dydis.

Nežinome, kaip pasikeis mūsų buitis tada, kai tas įstatymas įsigalios. Tačiau manome, kad tikrai nepablogės. Mat dabartinis buitis ir medicininis aptaravimas pas mus labai blogas. Žymiai geriau dirba tik apmokamos poliklinikos, tačiau iki šio laiko jų buvo labai mažai, ir į jas patekti būdavo labai sunku.

Pagal šį naują įstatymą gydytojai irgi galės vakarais užsiimti privatią praktiką. Žinoma, būtų dar geriau, kad žmonės galėtų atsidaryti privačias dirbtuves ir jose pastoviai dirbti. Atsiratų konkurencija, pagerėtų darbu kokybė, užsibaigtų įvairios protekcijos, pažintys ir kiti neigiami reiškiniai. Dabar, kai žmogui reikės dirbti keliomis valandomis ilgiau ir iš savo uždario dar sumokėti valstybei pajamų mokestį, kažin ar daug atsisiras norinčių.

Yra ir kitų naujovių. Pavyzdžiui, dabar leidžiama taip vadinama šeimyninė ranga. Ji plačiai dar nepažinta. Tačiau jos esmė ta: pavyzdžiui, šeima imasi auginti tam tikrą skaičių gyvulių arba savo sklype augina produkciją, kurios nepajėgia išauginti visuomeninis ūkis. Tai dažniausiai sunkiai auginamų daržovių ir gelių

sėkla, kurią po to superka valstybė gana aukštomis kainomis.

Tokių naujovių mūsų krašte dabar daug, bet visų reformų tik pradžia, todėl nežinome kaip visa tai atsilieps į mūsų gyvenimo lygį.

Kalbama ir apie socialistinės demokratijos išvystymą. Tačiau šioje srityje mūsų laimėjimai nebus dideli, nes mes dar nesusi-gaudome kas iš viso yra demokratija. Kita vertus, jau ir mūsų spauda pradėjo rašyti ne tik apie nuolatinius laimėjimus, bet ir apie nepasisekimus. Tai irgi didelis laimėjimas. Tačiau kol kas tik spauda šiek tiek keičia savo darbo kryptį. Visi kiti dar nesusi-gauda kaip čia reikia persitvarkyti ir kaip reikia naujai dirbti. Todėl kol kas jokių pasikeitimų neįvedame, nors šalies ekonomikos pertvarkymas pradėtas beveik prieš 2 metus. Yra skeptikų, kurie mano, kad be didelių kalbų ir pažadų daugiau nieko nebus. Mes asmeniškai nusiteikę optimistiškai.

Daug prirašėme apie tai, apie ką kasdieną rašo mūsų spauda, kalba radijas, rodo televizija. Jau lyg ir nusibodo, nes kol kas kalbomis viskas ir apsiribojo. Pagyvensime, pamatysime.

Nors ilgai Jūsų laiško laukiau, bet ačiū sulaukiau. Malonu, jog nesiskundžiate sveikata. Ir pats būdamas tokio amžiaus dar važinėji su mašina. Nežinau kokia pas Jus tvarka gauti pensininkams leidimą vairuoti mašiną. Pas mus pensininkai kas 2 mt turi praeiti gydytojų komisiją, kur tikrinamas regėjimas, klausas, kraujo spaudimas, nervų sistema, chirurgija, todėl daugelis tos procedūros atsisako, tuo pačiu ir mašinos vaikų naudai.

Avarių pas mus užtektinai. Kas savaitę televizijoje būna 40 min. televizijos programoje laida "Keliai, mašinos, žmonės", kur už savaitę pasako, kiek žmonių žuvo, sužeista. Per savaitę būna 12-18 žuvusių, apie 100 sužeistų. Avarių priežasčių būna girtavimas, viršytas greitis ir kitos priežastys. Rodo ir sudaužytas mašinas. Būna, kad pagrindiniu keliu nepraleidžia mašinos, kaip Tavo atvejis.

Dėl 600 mt. minėjimo, tai nėra taip paprasta kaip kas galvoja. Kad neduos leidimo kas kam atvažiuoti, tam yra ir labai rimtų priežasčių. Ir judu turėtumėt tai žinoti. Bet mes to nepakeisime.

N.N.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

"Tu dar per mažas dalyvauti mokyklos vaidinime" — aiškina būsimam aktoriui ARUI POHL Hamiltono šeštadi-ninės mokyklos mokytojos padėjėja O. ŽUKAUSKAITĖ, mokiniai — MATAS STANEVIČIUS, VIKTORAS GEDRIS

VLIKas ir Tautos fondo uždaviniai

L. GIRINIS

1986 m. įvykiai Austrijos sostinėje Vienoje jau yra praėityje. Iš aprašymų mūsų ir svetimų kalbų spaudos sužinome, kad demonstracijos buvo vertos dėmesio, rizikos, pastangų ir išlaidų.

Riziką, išlaidas ir atsakomybę pasiėmė VLIKas, paremtas Tautos fondo lėšomis. Helsinkio žmogaus teisių konferencijai Vienoje VLIKo ruošia truko daugiau kaip metus laiko. Laisvojo pasaulio lietuvių taip pat žinojo ir ruošėsi. Tautos fonde padarytos išlaidos pažymėtos nemaža finansine spraga. Nemažas spragas savo kišenėse padarė ir kiekvienas tautietis, kuris dėjosi prie žygio ir dalyvavo demonstracijose. Neteko girdėti, kad bent vienas gailėtusios jėgos dalyvavęs. Dalis apgailėstavo, kad negalėjo dalyvauti, nes tai buvo istorinė ir gal vienartinė proga taip išpušdingai, dramatiškai ir sėkmingai iškelti Lietuvos pavergimo klausimą Europoje ir laisvojo pasaulio spaudoje.

Lietuviybė, nedidelis atstumas nuo gimtojo krašto, bendras tėvų žemės netekimo jausmas pasaulio lietuvių suartino kaip vienedo likimo brolius. Vienos įvykiai liks kaip didelis, nepamirštamas žingsnis laisvėjimo istorijon.

Jis buvo brangus, tad ar apsimokėjo?

I šį klausimą tinkamai atsakyti galėtų tik tie, kurie

Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas A. PATAMŠIS kalba VLIKo seime Britanijos Londone, kur įteikė Kanados lietuvių suaukotą \$60,000 sumą

kartais laikraščiuose, televizijos bei radijo programose pateikia savo informacijas. Jie žino kokios sumos būtų susidariusios, jeigu būtų reikėję apmokėti pasaulinio masto žinių transliacijas. VLIKo biudžete nebūtų užtekę keletrių metų taip kruopščiai renkamtų aukų.

Bet po kiekvieno finansinio pasunkėjimo atsiranda ir šviesesnių pagiedrulių. Pasaulinio masto lietuvių atstovų suvažiavime, Londone, VLIKo posėdžiuose Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirm. A. Patamsis, pasakęs keletą reikšmingų žodžių, įteikė čekį 60.000 dol. Iš jo pranešimo sužinojome, kad šiuo metu būtų ne-

lengva rasti Kanadoje lietuvių, kuris nebūtų aukojęs per Tautos fondą VLIKo veiklai. Didžioji dauguma aukotojų žino, kad VLIKą sudaro tos pačios pagrindinės idėjinės grupės, kurios demokratiniame santarvose paskelbė Vasario 16 aktą. Jos išeivijoje, besilaikydamos kultūringos Europos santvarkos, tęsia Lietuvos laisvimo akciją ir tampa mūsų politinės vienybės siekėjais.

Vėl artėjame prie Vasario 16 minėjimo, vėl matysime Tautos fondo aukų rinkėjus, vėl pildysime sąrašus, rašysime skaitlines. Ir taip metai iš metų beldžiamės į kaimynų duris, primindami tautinės aukos reikšmę. Nelengva prašytojų pareiga kas metai verčia suabejoti, ar tokia rinkliavų sistema iš viso palaikytina? Kitokios, tačiau nesurandame... Ilgametis TF įgaliotinis Kanadoje A. Piravičius sugebėdavo pasibelsti ne tik į tautiečių duris, bet ir į jų širdis. Tautos fondas Kanadoje remiamas dosniųjų tautiečių, tapo pirmaujančiu išeivijoje.

1986 m. lapkričio 19 d. Toronto Lietuvių namuose KLB Toronto apylinkės sukvietame susirinkime inž. H. Lapas padarė platų ir išsamų pranešimą apie Vienoje VLIKo organizuotą demonstraciją ir kitus renginius. Susirinkimas, išsklausęs ir stebėjęs skaidrią rodymą, vienbalsiai priėmė rezoliuciją, prašančią KLB išsiųsti VLIKui sveikinimus ir padėką už taip sėkmingai atliktą veiklą. Priimtoji rezoliucija buvo balsuojama. Vienbalsiai pakeltos rankos įrodė, kad tai nebuvo tušti žodžiai — jie ejo iš kiekvienos lietuviškos širdies.

Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirm. A. Patamsis ir apylinkių įgaliotiniai — A. Vaidila, Toronte, J. Šiaučius, Montrealyje, A. Masionis Wasagoje ir visa eilė kitų vietovių, čia neišvardintų, nuosirdžiai pasišventusių atstovų bei tautiečių ir šiais metais stengsis priminti pavergetoj brolių šauksmą: "Jūs, kurie išlikote ir gyvenate laisvėje, padėkite mums".

Gyvybiniai tautos gelbėjimo uždaviniai šaukte šaukia visus į bendrą talką, į labiau koncentruotą veiklą. Nėra abejonių, kad kiekviena veikla kartais reikalauja revizijos. Eidami į demokratine talką lietuviškai kultūrai išlaikyti, ugdyti ir vieningai vesti kovą už tautos laisvę, privilegume nebesilaikyti kaikiurių sustingusių, pasenusių idėjų, nes jos sudaro pagrindinį stabdį Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto siekiamoms vienybės įgyvendinimui. Šiuo atveju dera prisiminti JAV prezidento A. Linkolno žodžius, tartus kongresui 1862 m. gruodžio 1 d.:

"Ramos praeities dogmos yra nepakankamos audringai dabarčiai. Dabarties aplinkybės yra pilnos sunkumų, ir mes turime joms prisitaikyti. Kai mūsų atvejais yra naujas, mes turime galvoti naujai ir veikti naujai".

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas pataravimas, neaugstos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE*, \$15.00, JAV
 2. *Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE*, \$15.00, JAV
 3. *Jokūbas Dagys, SCULPTURES* (meno albumas), \$35.00, JAV
 4. *J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS*, \$6.65, JAV
- Užsakymus siųsti:** Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

GERA ŽINIA

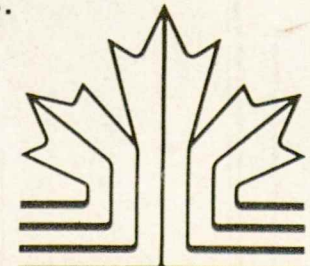
JŪSŲ KANADOS PENSIJOS PLANAS PAKEISTAS BEI PAGERINTAS

1987 metų sausio 1 dieną jūsų Kanados pensijų planas pakeistas.
Tai gera žinia.

Planas numato svarbią globą jums ir jūsų šeimai.
Tie pakeitimai sudaro jūsų planui tvirtą, ilgalaikį finansinį pagrindą ir padidina išmokas.

Jei norite gauti brošiūrą apie savo Kanados pensijų planą, užpildykite čia žemiau spausdinamą atkarpą ir išsiųskite šiuo adresu:

CPP-INFO
P.O. Box 5400
Postal Station "D"
Scarborough, Ontario
M1R 5E8

CANADA PENSION PLAN

*Changed for the better.
Find out.*

I'd like to know more about my new Canada Pension Plan.
Please send me the "good news" in English ☐ in French ☐ about...

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____

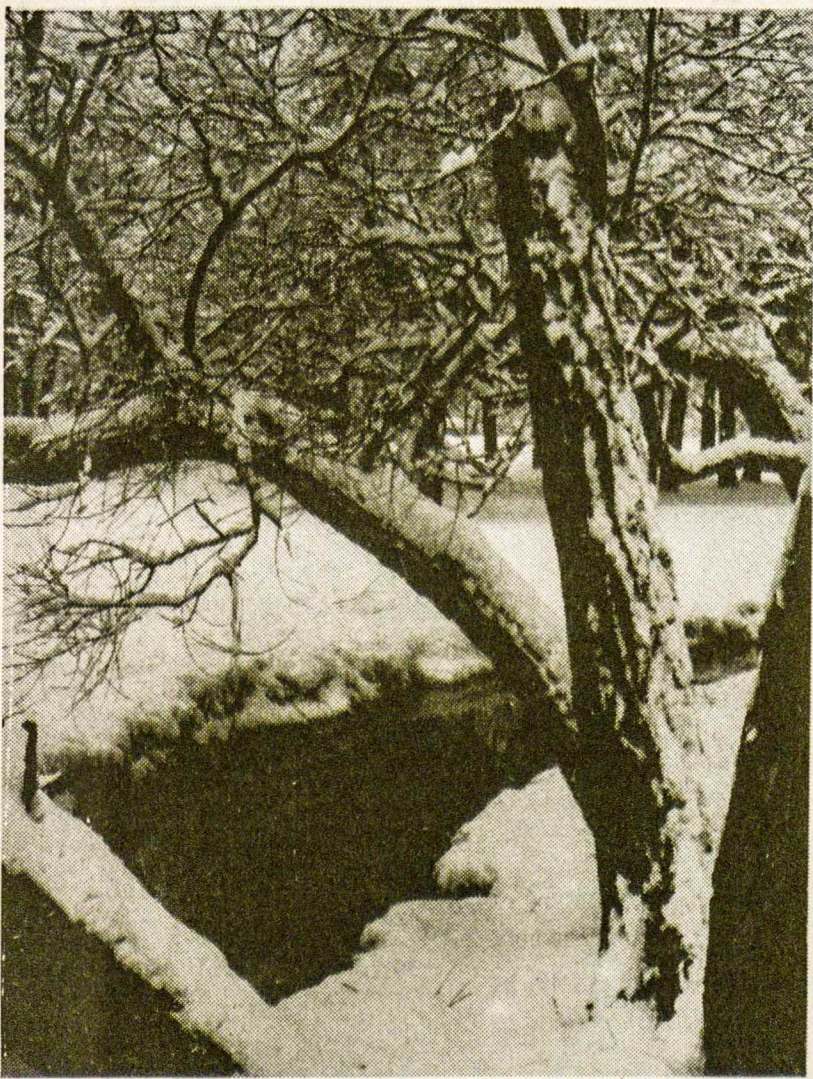
PROV. _____ POSTAL CODE _____

- Retirement Pension ☐
- Disability Benefits ☐
- Survivor Benefits ☐
- Pension Credit Splitting ☐
- Flexible Retirement ☐
- Financing your CPP ☐

Health and
Welfare Canada

Santé et Bien-être
Social Canada

Canada

Ilgai keliavusi žiema pagaliau pasiekė ir Kanados lietuvių gyvenvietės

Parama Vasario 16 gimnazijai

Vasario 16 gimnazijai remti Hamiltone trigubo būrelio vadovas St. J. Dalius surinko iš narių-rėmėjų įnašus už 1987 m.

Sumokėjo už visus 1987 m. po \$12: dr. A. Gailius, B. Grajauskas, I. Jakimavičiūtė, St. Kačinskis, E. Lesevičienė, kun. J. Liauba, A. Lukas, J. Miltenis, T. Mureika, V. Narkevičius, P. Pleinys, R. Rozanskas, L. Skripkutė, A. Šilinskis, P. Zabarauskas, P. Žulys; \$15: A. Liaukus, A. Mingela, SLA 72 kuopa Hamiltone, I. Varnas; \$20: J. Andrukaitis, J. Astaras, J. Butkevičius, A. Garkūnas, J. Grigalius, P. Jankus, J. Jasimienė, Jonas Kazemėkas, J. Kristolaitis, Vl. Kybartas, V. Leparskas, K. Mikšys, V. Morkūnas, B. Pakalniškis, A. Prunskus, Z. Pulianauskas, R. Rimkevičienė, P. Sakalas, V. Stabingis, A. Stasevičius, A. Tėvelis, V. Venckevičius, dr. B. Vidugiris; \$25: E. Lengnikas, E. Lengnikienė, K. Mileris, E. Sakavičienė; \$30: P. Baronaitis, J. Deveikis, J. Lekutis, J. Liaugminas, A. Patamsis; \$40: J. Svila; \$45: dr. V. Kvedaras; \$50: St. Dalius, B. Grinius, E. Kronienė, dr. A. Saunoris; \$200: Leonas Klimaitis.

1986 m. būreliui buvo didžiai nuostolingi ir skaudūs, nes mirė šeši nariai: Lucius Bacevičius, kuris buvo būrelio nariu-rėmėju 20 m., Juozas Bersėnas, buvęs rėmėju 4 m., Adomas Buinys, buvęs naru 13 m., Petras Latauskas, išbuvęs rėmėju 11 m., Jonas Sadauskas, buvęs nariu 3 m., dr. Ona Valaitienė, išbuvusi rėmėja 21 m.

Naujai į rėmėjų eiles įstojo Kazys Bungarda, Antanas Jankauskas ir Antanas Maksimavičius, sumokėdami už visus metus po \$12. Tuo būdu dabar šį trigubą būrelį sudaro 62 nariai-rėmėjai.

Taipgi vienkartine auka prisidėjo neįstodami į būrelį: Juozas Asmenavičius ir Anelė Kerutytė po \$20, Valentinas Jasiulionis \$60, Balys Orvydas \$10 ir Ona Ščiukienė \$30. Speciali auka, skirta a.a. kun. Stasio Kulbio, SJ, atminimui Vasario 16 gimnazijos berniukų bendrabučio statybai, prisidėjo Balys Grinius ir St. J. Dalius po \$100.

Surinkti pinigai iš narių-rėmėjų įnašų ir aukų \$1,823,00 buvo 1987 m. sausio 5 d. įnešti į Šalpos

fondo komiteto sąskaitą "Talkoje" ir sausio 8 d. persiųsti gimnazijai.

Nuo būrelio įsteigimo 1965 m. per 22 m. iš viso surinkta ir išsiųsta Vasario 16 gimnazijai \$18,783,00.

Kalėdų šventėms buvo gautas Vasario 16 gimnazijos XI klasės mokinių sveikinimas ir padėka, taipgi gimnazijos direktoriaus A. Šmito laiškas su nuosirdžia padėka visiems būrelio nariams. Esą už mūsų paaukotą dolerį vokiečių valdžia prisidėjo su dviem doleriais. Šiais mokslo metais gimnazija turi 82 mokinius ir su viltimi žiūri į savo rėmėjus, kad jos nepamirš ir toliau.

Ačiū visiems būrelio nariams ir pavieniams aukotojams už pastovią paramą.

St. J. Dalius,

būrelio vadovas

Rilkės poezija lietuviškai

Velionies dailininko Telesforo Valiaus iliustracijos

Šiais metais Algimanto Mackaus knygu leidykla Čikagoje išleis R. M. Rilke's "Sakmę apie korneto Kristupo Rilke's meilę ir mirtį". Knygos iliustracijos atliktos mūsų žinomo grafiko a.a. Telesforo Valiaus. Šiais metais minėsime Valiaus mirties dešimtmetį. Šia proga šis mano vertimas bus puošniai išleistas, visą meninį paruošimo ir priežiūros darbą atliekant dailininkui Vytautui Virkau. O tasai darbas ypatingai sunkus todėl, kad didelė dalis originalių atspaudų ir visos medijos plokštės dingio Čikagos spaustuvių. Tačiau manau, kad nedidelis skaičius originalių atspaudų dar gali būti išlikęs dailės mylėtojų rinkiniuose. Tad kreipiuosi į juos, prašydamas susisiekti su manim, jeigu jie turi R. M. Rilke's KORNETO iliustracijų originalių atspaudų. Iš anksto dėkoju. Mano adresas: Henrikas Nagys, 192-7th Avenue, LaSalle, Quebec, Canada H8P 2M1. Tel. (514) 366-7770.

Dar vienas "Requiem"

Iškeliavo žymus muzikas, sporto vadovas, chorų dirigentas a.a. Rytas Babickas

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Turbūt nėra visame laisvajame pasaulyje nė vieno didesnio lietuvių telkinio, kuriam kuria nors proga nebūtų apsilankęs Rytas Babickas su savo vyrų oktetu, dainuojančiu linksmas, pramogines dainas, gaudžias liaudies melodijas, operečių ištraukas ar seno lietuviško tango akordus...

Ne kartą Rytas Babickas su savo oktetu dalyvavo "Tėviškės žiburių" renginiuose, o jau 1965 m. vos po penkių savo gyvavimo metų, koncertavo Montrealyje. 1970 m. sausio 31 d. dainavo "Tėviškės žiburių" spaudos vakare, 1974 m. Ontario Londone KLB renginyje, tų pačių metų kovo mėnesį Toronto sporto klubo "Aušra" renginyje, 1976 m. "TŽ" spaudos baliuje, o 1980 m. Winnipege įvykusioje tarptautinėje "Folkloramoje" lietuviška daina linksmino lietuivius ir tūkstančius kanadiečių.

Rytas Babickas su savo 1960 m. įsteigtu oktetu nukeliavo per pusantro milijono mylių, atliko per 200 koncertų, išmoko per 150 dainų, repetavo 5000 valandų... Lankėsi jis ir Australijoje, dainavo per įvairius iškilus kultūrinius renginius, premijų įteikimus, sukaštis ir minėjimus, aplankydamas kiekvieną kampelį JAV-se, kur tik buvo gyva lietuviška širdis.

Ne vien oktetu Rytas rūpinosi, ne vien su juo repetavo, jam akompanavo ir aranžavo gaidas... Nuo 1959 m. jis ėjo Čiurlionio ansamblio koncertmeisterio pareigas, o 1983 m. rudenį, mirus ansamblio steigėjui Alfonsui Mikulskui, perėmė dirigento lazdele. Šalia to, su didele meile 1979 m. atstovė Klivlando Šv. Jurgio parapijos chorą, kuris ne tik gražiai giedodavo pamaldų metu, bet ir Kūčių vakarą prieš Bernelių Mišias sutraukdavo didelį būrį maldininkų į tradiciją tapusius kalėdinės muzikos koncertus.

1987 m. sausio 5 d. vėlyvą vakarą, savo namuose, globojamas savo mylimos žmonos Aušros (Barzdukaitės), Rytas Babickas, kankinamas ilgos ir sunkios ligos, amžiams užmerkė akis.

Tai buvo vitališkas, energingas, kūrybingas ir darbštus asmuo, kuris nepasidavė neviltčiai ir iki paskutinio atodūsiu atkakliai kovojo su savo paliegiu kūnu. Dar 1986 m. gruodžio pradžioje, tarp ligojinės ir namų, vieną sekmadienio rytą, skausmo varginamas,

atliko paskutinę parapijos choro repeticiją.

Prieš keletą metų, išgyvenęs rimtą galvos operaciją, dar su apraišiota galva, pradėjo visų trijų dainos vienetų repeticiją ir planavo naujus pasirodymus bei koncertus. Rytas buvo darbštus ir daug reikalaujantis, bet kuklus ir paprastas, neįsivaikantis garbės. Jis džiaugėsi, kai publikos širdyse daina skambėdavo pačiais gražiausiais aidais.

1980 m. Klivlando Lietuvių namai, įvertindami Rytą Babicko nuopelnus tiek muzikos, tiek sporto srityse, jį apdovanojo tų metų kultūrine premija. Plačiai publikai gal nėra žinoma, kad prieš eilę metų, sveikatai leidžiant, Rytas buvo ne tik vienas iškiliausių Klivlando "Žaibo" klubo tinklinio žaidėjų, bet ir jo treniruotės dėka moterų bei vyrų komandos Ohio valstijoje buvo pasiekusios nuostabių rezultatų. Moterų komanda 20 metų laikotarpyje laimėjo 15 pirmų vietų, o vyrai iš eilės laimėjo 60 rungtynių.

Sausio 7 d. vakare į Jokūbaskų laidotuvių namus suplaukė daugybė tautiečių pasukiniam atsisveikinimui su Rytu Babicku, praėjusį rudens vos atšventusiu savo 56-ąjį gimtadienį. Inž. Arvydas Barzdukas, Aušros Babickienės brolis, atvykęs iš Vašingtono, vadovavo oriam ir iškilmingam atsisveikinimui. Maldas kalbėjo Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius, o tarpais visų trijų chorų junginys, vadovaujamas Algirdo Bielskaus, pritarianti Onos Mikulskienės kanklių orkestrui, giedojo giesmes. Chorų, sporto, visuomenės ir studijų kolegų atstovai pasakė atsisveikinimo kalbas. Sekantį rytą, po iškilmingų gedulinių pamaldų Šv. Jurgio šventovėje didelis būrys draugų ir artimųjų palydėjo velionies karstą į Visų sielų kapines. Giliam liūdesy liko Rytą Babicko motina M. Babickienė, žmona Aušra Barzdukaitė-Babickienė ir sesuo Gintė su šeima.

Taip liko užverstas dar vienas turiningos gyvenimo kelionės knygos lapas.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įrašo knygas bei žurnalus. Savininkas - lietuvius. Telefonas 625-2412

P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

A+A

MARIJAI AULINSKIENEI

mirus,

jos vyrą ANTANĄ, dukras - REGINĄ ir VIRGINIJĄ

su šeima nuosirdžiai užjaučiamie bei kartu liūdime -

Bete ir Jack McDonald
Laimis Rimkus

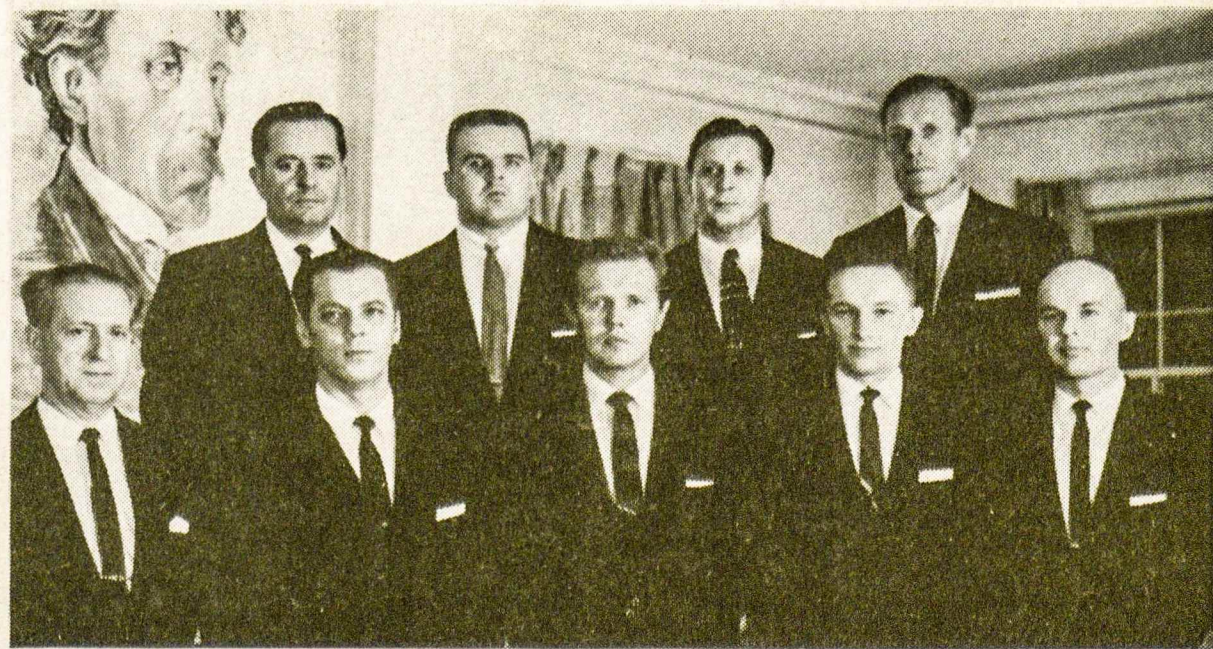
The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Klivlando lietuvių vyrų oktetas 1963 metais. Iš kairės: Petras Kudukis, Fabijonas Kaminskas, Rytas Babickas, Džiugas Staniškis, Algis Gylis; antroje eilėje: Antanas Kavaliūnas, Gytis Motiejūnas, Mečys Aukštuolis, Vytautas Raulinaitis. 1987 metų sausio 5 dieną šis oktetas neteko savo vadovo Rytą Babicko

Kalbant apie sąjūdžių kraštutinumus

Kritiškai dviejų moterų atsiliepimai į mano straipsnį

Č. SENKEVIČIUS

Siekiu ir idėjų įgyvendinimo pasiekimas labai daug priklauso nuo pasirinktų metodų, taktikos ir vidurinio kelio išlaikymo. Netinkami metodai, forsuojamos idėjos dažnai nusilpnina ir pačią sąjūdžių motyvaciją, net rimtus siekius paverčia pasiaipymo dalykais ir, užuot laimėję vis daugiau pritarėjų, susilaukia priešingų rezultatų. Visa tai ypač labai svarbu visuomeninėje plotmėje, socialinio, ekonominio, politinio gyvenimo tvarkyme, nes tai tiesiogiai paliečia ir kiekvieną žmogų.

I

Mano rašinys "TŽ" 1986 m., nr. 40 (191) apie perdėtas diskriminacines apraškas Šiaurės Amerikoje, tamsiaodžių ir moterų sąjūdžių kraštutinumus susilaukė Aurelijos Balašaitienės pastabų straipsnyje "Lietuvė moteris feminizmo šviesioje" "TŽ", 1986 m. nr. 46 (1917).

Autorė rašinį pavadino obuolių ir bulvių sumetimu į vieną maišą, atseit rašoma apie du skirtingus dalykus tame pačiame straipsnyje. Vaizdingasis maišas, deja, mano vaizduotėje yra prakiuręs ir tarpais vienodai iš jo pabryra ir "obuolių" ir "bulvių", pabryra ir nurieda toli už ribų, kurios, kaip ir kiekvienoje žaidimo aikštėje, yra labai reikalingos tvarkingam gyvenimui. Vienodai paliečia gyvenimo stebėtojus, kai kuriais atvejais vienodai drimba per kraštus. Tuos kraštutinumus kaip tik ir norėta paliustruoti rašinyje, kurio tikslas tik toks ir tebuvo. Apie sąjūdžių prigimtį, reikalingumą, skirtumus, jų kilmę, siekius, laimėjimus ir pralaimėjimus, vystymąsi, faktus ir kovotojų iliuzijas galėtų būti kiti rašiniai ir kitos temos.

Autorė stebisi, kad "moters išsilaisvinimo idėja vis dar rašoma kabutėse". Taip sakyti nėra tikslu, nes ne idėja rašoma kabutėse, bet žodis "išsilaisvinimas" su visais tais

kraštutinumais. Atrodo, kad autorė čia nori priminti tam tikrą "atsilikimą" ir savo straipsnio pabaigoje maldauja "dėmesio iš tų, kurie neįsiginę į žmogiškuosius moters aspektus, paneigia jai pilnos žmogiškos asmenybės išsiskleidimą".

Kaip gi suprantamas tas žmogiškosios asmenybės išsiskleidimas ir kas šitaip išsiskleisti trukdo ar draudžia moteriai? Kalbant apie asmenybės, visi žmonės — ir vyrai, ir moterys — lygiai vienodai čia gali siekti to asmenybės išsiskleidimo. Sunku suprasti, kad įsigyta profesija, suvienodintas su vyrais atlyginimas ir pasamdyti vaikų prižiūrėtojai jau būtų kelias į tą asmenybės išsiskleidimą. Tapti pilnai išsiskleidusia asmenybe reikia visko daug daugiau, pirmiausia aukštesnės moralės ir tam tikrų būdo savybių. Jei kam to trūksta — vyrai ar moteriai — niekas dėl to negali būti kaltas, tik pats siekiantysis. Todėl, mano manymu, "išsilaisvinimai" čia nieko nepadės.

Zinome, kad Šiaurės Amerikoje pilna ir kitokių įvairių sąjūdžių su stebinančiais neįprastais reikalavimais ir kartais keistais teisejų sprendimais. Ir visa tai daroma vardu kažkokios išpuosintos laisvės ir lygybės, kuriai neįmanoma egzistuoti, nes pats gyvenimas žmones laiko tėkmėje išsijojia, ir tik pagal tai, kokie jie yra: darbštūs ar tinginiai, egoistai ar apie kitus daugiau galvojančios, išdidūs ar kuklūs, gabūs ar įsivaizduoją gabūs esą, individualistai ar organizuotumą mėgstantys etc. Todėl ateities perspektyvoje ir šiuolaikiniai kai kurie bandymai gali pavirsti niekais, jeigu jie kryžiuosis su dėsniais, nustatytais nepaisant žmogaus pajėgumo.

II

Kitos pastabos, skirtos mano rašiniui, išdėstytos "TŽ", 1986 m. nr. 51-52 (1918-19) Reginos Varanavičiūtės-Haggo straipsnyje "Moterys senovės mituose ir raštuose". Prisipažindama, kad manasis rašinys paskatines ją parašyti tą straipsnį, tarp kitko rašo: "Tamsiaodžių ir moterų sąjūdžiai yra visiškai skirtingi socialinio gyvenimo reiškiniai, ir jų sugretinimas klaidina šio laikraščio skaitytojus".

Būtų sunku įsivaizduoti, kad autorė norėjo šitai pasakyti visų skaitytojų vardu. Jei ne — tai kurių? Bet tai ne tiek svarbu. Svarbiau yra tai, kad nepatinka sugretinimas. O man atrodo, kad tokie sugretinimai yra būtini, kai kalbama apie kraštutinumus, kas yra tam tikros negerovės. Pvz., kalbėdami apie savąsias negeroves išsivijoję, galėtume gretinti skrybas, girtavimą, net mišrių šeimų kūrimą, nors visi tie dalykai yra skirtingos prigimties ir jokio tiesioginio ryšio neturi, bet visi tautiniu atžvilgiu žalingi, nebeįkalbant jau apie nesiskaitymą nei su moraliniais, nei su religiniais pagrindais. Manau, kad skaitytojams nesunku pamatyti, kas ir kodėl gretinama, nors ir apie kiekvieną negerovę galima būtų rašyti atskirai. Bet tai pasirinkimo reikalas.

Toliau autorė pasakoja apie pirmąją moterį, cituoja Šv. Rašto ištraukas ir pastebi: "Charakteringa šiame pasakojime tai, kad Dievas nesukūrė moters kartu su vyru lygiomis aplinkybėmis, sąlygomis, teisėmis ir savybėmis". Toliau rašo: "Mes tikime, kad Dievas yra visagalis ir teisingas, tačiau sunku suprasti, kodėl Dievas moterį sukūrė ne tokią, kaip Adomas. Juk ar Dievas galėjo taip tendencingai (mano pabr.) kurti, numatydamas žmonijos ateitį?" Klausimas gali būti įdomus tiems, kurie viską nori protu suvokti ir suprasti. Tačiau tiems, kurie išpažįta tikėjimą, kur neįmanoma viską savuoju protu suvokti, tasai klausimas atrodo kaip priekaištas pačiam Kūrėjui, abejone, netikroviška tiesa, ir dėlto pirmųjų žmonių sukūrimo pasakojimas lengvai prilyginamas mitui arba kokiai logiškai prielaidai. O tikintieji mano, kad Dievas žinojo, kada, kaip ir ką sukurti. Jieškodami vien tik supratimo, išaiškinimo savuoju protu, tikėjimo tiesas apžvelgdami, susidursime su šimtais klausimų, kuriems atsakymą teikia tik tai tikėjimas. Pirmųjų žmonių sukūrimas netikintajam gali atrodyti kaip pirmoji diskriminacija, įvykdyta paties Kūrėjo.

Pasakojime apie moterį senovės graikų mitologijoje autorė paliečia Aristotelį, nuvertintus moterį. Ties abejonės, kad įvairių nuvertinimų ir šiandien matome. Tačiau Šiaurės Amerikoje dėl to rūpintis per daug nereikėtų. Būtų daug naudingiau, jei moterų išsilaisvinimo sąjūdžiai kreiptų daugiau dėmesio į kraštus, kur tikrai dėl to nuvertinimo reikėtų kovoti. Tai kovai vesti ir vyrijoje rastume daug pritarėjų ir skatintojų. Argi pasauliui nėra reikšmingas faktas, kad tremtinės moteris Sibiro miškuose tikroviškoje lygybėje dirba kartu su vyrais? Gal pasauliniai moterų sąjūdžiai galėtų kaip nors veikti tą linkme, kad bent palengvintų anų nekaltų moterų gyvenimą?

Apie vyriškumo ir moteriškumo problemas autorė rašo: "Vyrai ir moterys skiriasi savo fizinio kūno konstrukcija". Žinoma, kūnas yra fizinis daiktas, bet skirtumas yra ne vien konstrukcijai, o daugiau gal fiziniam pajėgumui. (Gali pasitaikyti ir retesnių išimčių). Užtat krenta į akis dėl lygybės įvykdyta nelygybė, kai pvz. tą patį atlyginimą gaudama moteris viešųjų darbų grupėje per dieną stovi su vėliavėle pravažiuojantiems tvarkyti, tuo tarpu vyrai, dažnai net vyresnio amžiaus, nešioja sunkius pabėgius, kūjais kala ir kastuvais kasa duobes.

Idomus ir platokas aiškinimas apie vyrišką moteris ir moterišką vyrus. Duoda eilę pavyzdžių iš graikų mitologijos ir vėlyvesnių laikų. Ryškėja galvojimo linkmė, kad vyriškumas, t.y. visi vyrų darbai, jų užsiėmimai ir poreikiai visuomenėje bei politikoje yra kažkoks aukštesnis lygis, kurio ir moterys visą laiką siekia, dėl to kovojo, bet vyrų buvo neprileidžiamos, diskriminuojamos, kol pagaliau "naujausi laikais atsirado moterų sąjūdžiai pažangiose V. Europos ir Š. Amerikos valstybėse, kurie padėjo joms išsilaisvinti iš vergės grandinių ir siekti lygių teisių gyvenime".

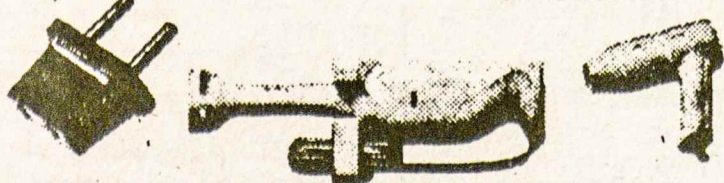
Dėl tų siekių taip samprotaujant, nuvertinamas pats didysis, garbingiausias ir reikalingiausias tai, kad Dievas nesu-

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convector) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietoje?

Kreipkitės į "House of 220". Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.

Primame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

HOUSE OF 220

1444 Gerrard St. E., Toronto
(416) 461-2602

Kalėdų eglutės renginyje 1986 m. Toronto Maironio mokykla suvaidino BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS "Daržovių gegužinę". Nuotraukoje — vaidinimo dalyvės, atėjusios į gegužinę

"Tave mylėti tegalima iš tolo"

Bronio Railos radijo žurnalistikos rinkinys — prakalbos į Lietuvą

VYTAUTAS A. JONYNAS

Pradėjęs talkinti nuo 1975 m. "Laisvės radijui" (vėliau "Radio Free Europe"), Bronys Raila ankstokai susiprato mėginti išleisti savo tekstus atskirais leidiniais. Taip atsirado jo "Prakalbų į Lietuvą" šimtinės — *Vaivos ryškė* (1980), *Kito kijos Lietuvos ilgesys* (1983), o štai dabar trečioji knyga, pavadinta skambiu *Tave mylėti tegalima iš tolo* (1986) vardu. Kiekviename tų rinkinių yra apysimtis tekstų, nuskambėjusių eterio bangomis trejų (išskyrus patį pirmąjį) metų būvyje.

Likimas buvo Railai palankus. Jam neteko vargti su vaiais, telkti rėmėjų būrelis knygos išlaidoms padengti. Paskutiniųjų dviejų finansavimą parėmė stambiomis aukomis čekagietis Kostas Ramonas, rašytojo Vinco Ramono brolis, įpareigodamas "jos kainą palikti net triskart pigesnę, negu šiuo metu normaliai kaštuotų tokios apimties (442 psl.) knyga".

Savo sudaigstymu *Tave mylėti tegalima iš tolo* nesiskiria nuo ankstesniųjų Railos veikalų. Nebent ta naujovė, kad šimtinė "prakalbų" papildoma magnetofono juoston įrašytų pasikalbėjimų su Jūrate Nausėdaitė, Bernardu Brazdžioniu ir Ale Rūta (gvyv į jdomių) skyrelis. Šiaip formatas panašus. Tekstų pobūdį nulemta toji pati būtinybė išsakyti "žiezirbiškai" per 5-7 minučių laidos trukmę. Tiesa, kartais autoriui prireikia kelių laidų tam tikriems dalykams išgildinti, bet, palyginus su ankstesnėmis knygoms, tokie atvejai darosi retesni. Atseit, jų autoriui tenka nuolat daryti naujų aktualijų. Juk (kiek apskaičiavus) Railos žodžiai į klausytoją pasigirdavo beveik kas savaitę, atmetant gal vasaros mėnesius. Ar šis triušas pasiteisina?

Veikalo pratarinėje Raila prisipažįsta, kad jo ryžtas palaikė palankus pirmųjų knygų įvertinimas užsienio lietuvių spaudoje ir susilauktas glėbys sveikinimų, linkėjimų ir pageidavimų iš "klausytojų Lietuvoje" bei kažkur "aplink Lietuvą", nors pačios transliacijos, kas be ko, krašte stiprokai sovietinių parplių trukdomos. Nesunku atspėti, kad tekstų pasirodymas knygų pavidalu (jas dovanoti "svečiams-nebuvėliams" netgi partartina) prie to pasisekimo prisidėjo.

Kaip bebūtų, tų skaitytojų-klausytojų raginamas, B. Raila sakosi praplėtęs temų spektrą, pateikdamas kur kas daugiau informaciją apie išeivijos iškilus visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo momentus. Atseit, dalykus, kurie čionykščiam skaitytojui žinomi ir net "nusibodę", bet kurie krašte gyvenantiems visiškai nepažįstami. Kai dėl pačių tekstų stilistinės apdailos, B. Raila sakosi nebandęs "nudilinti" kai kurių posakių retoriškumo, "ypač užbaigose man rodo pageidautinų ir galbūt būtinų radijo stiliaus kalboje".

Ne visai aišku, ka Raila supranta "retoriškumu". Jeigu juo laikyti akademišką tuščią žodžiavimą (panaudojimą 30 kartų tekste žodžio "paradigmą" ir 15 kartų žodžio "syn-

tagmą"), tai tokių dalykų Railos knygoje nėra. Jeigu juo laikysime oratorišką toną bei užgaulių terminų prikreiptą polemizavimą, tai tokių "atkirtinių", spigiai reiškiama pykčio protruikių nedaug, bet pasitaiko. Suprantama kodėl. Railai tenka išskloti klausytojui tenykštės spaudos prasimanymus, istorines klaidas, iš pirmo išlaužtą melą, dažnai liečiantį jo asmenį. Nenuostabu, jei kai kada jo tekstai tampa filipikom. Jo stilius toks, kurį italai vadina "concerto di tromboni, di bombardi, di cannone".

Bet visumoj Raila išlaiko saikingo, ramaus, nuoseklaus pošnekio toną. Bando atremti faktais prasimanymus (pamėgęs žodį "pramanas"). Jo kalba lakoniška, tikslė, ilgametė žurnalizmo patirtis yra išmokius jį dėstyti savo mintis glaudžiai, rašyti vienu prisidėm. Greitai, per daug neįsiekiant literatūrinių puošmenų, kuriuos vien vargina skaitytoja, blaško jo dėmesį. "Niekas taip greitai nepasens" — pasak prancūzo rašytojo Charles Peguy, "kaip dienraštis, o Homeras visada jaunas". Radijo žurnalizmo atveju tie įstatymai dar įsakmesni, ir Raila tai supranta. (Knygų pasaulyje tikriausiai yra panašių į Railos veikalus leidinių. Man teko vartyti vien Paul Leautaud *Entretiens avec Robert Mallet*. Toji knyga tuo nuostabi, kad tai nauja laida 1986 m. išleisti pašnekesiai radijo bangomis, įvykę 1951 m., bet savo aktualumo nepraradę, nes Leautaud, memuaristas, puikiai perprato būtinybę būti atviru, sakyti tiesą ir anaipol nesi-baimino savo kalboj panaudoti tą patį žodį tame pačiame sakinyje, nesistengė savo stiliaus šlifuoti). Raila taip pat suvokia, kad pravarau įterpti į laidas užregistruotus pasikalbėjimus, leisti išgirsti klausytojui kitų žmonių tembra. Ta naujovė tikrai sveikintina.

Antra vertus, Raila, komentodamas dienos aktualijas ar Lietuvos spaudos propagandą, parodo nemažą išradingumą atskleisti niekingumą bei nesąmones tenykščių rašėjų — alseikų, lukoševičių, bagdonavičių, viešintų, t. y. visų tų krabų, kurių sąžinė palikta užstatu lombarde. Tokių apsuksimo pavyzdžių būtų daug. Minėtinas ypač Railos komentarų apie *Tarybinės Enciklopedijos* tomus atvejį. Negana, kad Raila kaltina to leidinio redaktorių praganyu daugelio Lietuvos patriotų (Ant. Valiukevičiaus, prof. St. Žymanto, Kęst. Valiūno, Gasparo Veličkos, Vikt. Žadeikos ir t.t.), jis prikiša jiems ir "lietuviškų ir žydiškų pavardžių 'holokostą': "Sunkiai suprasti, kodėl užmarštin padėtas dr. Dovas Zaunius, spėjęs numirti dar prieš okupaciją... Ir jau specialus tarybinis storžieviskus buvo nepaminėti nė Mykolo Žilinsko, patriotiniais sumetimais neseniai padovanojusio Lietuvai daug vertingų dailės kūrinių atskirai jo vardo galerijai įrengti..."

... Neber ir nusipelnusių partinių — Juozo Zabausko ir Juozo Zakarausko. Paslaptinai dingio ir mano gimnazijos laikų bendraklasis, vėliau ak-

tyvus partietis — Petras Zabiela... Pasigedau ir jaunystės draugo keturvėjininko — Juozo Žengės-Žlabio...

... Štai dingio Rachilė Volianskytė, Sara Vingerinaitė, Sara Vinickienė, Luba Volfsonienė, Frida Zelmanavičiūtė, Efraimas Zelmanavičius... Ispanijos... internacionalinės brigados savanoris karys Abraomas Zilbergas... vilniečiai Riva Žirmanaitė ir jos brolis poetas Solemas Žirmanas... Pradingo ir... nusipelnęs žurnalistas iš Kauno Elijašius Zeifas, parašęs knygutę *Negaliu užmiršti...*

Skaitant šias eilutes pagautu nuostaba. Iš kur Railai žinomi tie asmenys? Tiesa, kai kurie jų yra buvę bendraklasis. Bet tų vardų nesama "bostoniškėje", kaip ją vadina V. Trumpa, *Lietuvių enciklopedijoje*, išskyrus Žlabį-Žengę. Tada pastebi, kad Raila rausėsi po *Mažosios tarybinės enciklopedijos* tomus, rėmėsi faktais, statydamas kritikuojamo leidinio redaktorių į keblią padėtį. Juk reiktų jiems pripažinti, kad *Mažoji* buvo pernelyg daug sausulių balastu, arba paaiškinti, kodėl tie žmonės tapo "non-persons". Niekas krašte tokių "nepadorių" klausimų kelti negali.

Panašų apsuksų polemikos manevrą aptinkam ir kitu atveju. Kaip žinom, kai kam Lietuvoj norėtųsi, kad išeivija kuo greičiausiai išgaistų. Vieni tokių maitinagių buvo Eugenijus Bukinas (slapyvardis), nutėkęs *Kultūros barą* 1984 m. 2 nr. gerokai nykią išeiviskų kultūros panoramą. Atsakydamas jam, Raila anaipol nebando lakuoti tikrovės, pripažindamas, kad išeivija niekad negalesianti lenktyniauti nei knygų, nei žurnalių tiražais su branduoliu krašte. "Sunkumai čia visados bus dideli, prieauglis negausus". Bet tai paaiškinęs, Raila vožia savo atkirtį ir jis, manding, vykęs.

"Pagaliau dargi tokiam Urugvajui ir Venezueloj, kur niekad nebuvo daugel lietuviškos išeivijos, vis tiek kartais išeina daugiau lietuviškų laikraščių ar knygų, negu Rusijoje, Kazachstane ar platesniai Sibire, kur 'apgvyvendinta' daug mūsų tautiečių, o negirdėjom, kad ten kada pasirodytų nors kokie lietuviški periodiniai leidiniai".

"Sapienti sat"! Didelei tautai diaspora nesvarbi. Užvaldę Čekoslovakiją rusai pasikrovė emigrantų slavistikos instituto lobyną į sunkvežimius ir išgabeno nežinoma kryptim. Mažai tautai — kas kita, ir galbūt tas Bukinas ne toks bukas, kad pasirašė slapyvardžiu. (Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

KETURI, jaunųjų poezijos rinkinys. Jolanta Malerytė, Vainis Aleksa, Saulius Kubilius, Gintarė Remeikytė. Aplankas ir viršelis Jono Kuprio. Leidėjas — Ateities literatūros fondas (10000 South Bell Ave., Chicago, IL 60643, USA). Čikaga 1986 m. 103 psl. Kaina — \$7.00.

Stasys Šalkauskis, RINKINIAI RASTAI I. Filosofinės studijos. Redagavo dr. Juozas Girnius. Išleido Lietuvių katalikų mokslo akademija. Spausuotės išlaidas apmokėjo prof. dr. Kazys Alminas, trupučiu prisidėjęs Lietuvių fondai. Roma, 1986 m., 680 psl.

Švelnėjant į dangų

RAYMOND FILIP

Sunku tikėti.

Bareljefas — Panelė Švenčiausioji Aušros Vartų.
Tamsus veidas ir dar tamsesnės rankos sukryžiuotos
Ant tyros aušros auksinių klosčių, kaip sekulmų Palangoje.
Sidabrinės širdys inkrustuoja jos žvaigždėtą rūbą
Už kiekvieną išgydymą per tris šimtmečius stebuklą.
Išganytojas gimė ežidžiose,
Ne banko požemyje.
Labai lengva
Tyčiotis iš fundamentalistų.
Šventos Rusofobijos;
Sunkiau mistifikuoti
Ar garbinti mases lyg Mesiją.

Per žąsies žingsnio ilgį — žemės laukus,
Kur malda — maištingas aktas,
Mano senelis "dievų kūrėjas"
Dievdirbys, pastatė išdidų kryžių.
Šis Nukryžiuotasis matė kaitą;
Mano motiną bėgančią su krankliais
Nuo "ruskių" 44-taisiais metais.
Matė nacių verčiant bažnyčias į duobes,
Matė partizanus išdujytus hektarais raudonųjų miškuose.
Matė Sovietų kūrį leidžiantis ant senelio ūkio,
Kaip ant šuns būdos, nes jo išdidumas neleido, kad
Arklas būtų prie arklio ir karvė prie karvės kolektyviniame ūkyje
Apsaugotas kažinkokios užsilikusios dvasios.
Vienas medis, išsiskynęs į vieną kryžių.
Pragyveno rekonstrukciją į malkas komunistams.
Po keturiadešimt metų tuščiame lauke
Pašokėjau paliešti mažytę didybę šio totemo,
Sukrėstas, kad aukštesnis tikslas negu buvusių produkcijos duoklė
Ikvėpė mano senelį pastatyti šį paskutinį kryžių.
Dailidės rytmečio darbas —
Pakankamas man stebuklas.

Red. pastaba. Iš anglų kalbos vertė Živilė Bilaišytė, patobulino bei apdailino vertimą Henrikas ir Birutė Nagiai.

Kalbant apie sąjūdžių kraštutinumus

(Atkelta iš 6-to psl.)

lingiausias darbas bei pašaukimas — motinystė, darbas šeimoje, savo vaikų auklėjimas. Negi išsilaisvinimas visa tai laiko kaž kokių pažeminančių užsiėmimu, kuriuo gali verstis tik kokios bemokslės karvių melžėjos?

O matome ir gerimės ne vienu šviesiu pavyzdžiu, kad ir Š. Amerikoje, kur su meile ir pagarba galime didžiulius lietuviškus motinomis, kurios, baigusios aukštuosius mokslus ir išsigijusios praktiškas bei pelningas specialybes, vis dėlto savo vaikų gerovei ir lietuviškam auklėjimui bent kurį laiką pasilikę namuose. Jei išsilaisvinimas siekia moteris ir motinas vesti iš namų, jis labai rizikuoja prarasti tvirtesnius šeimų pagrindus ir tolydžio griauti ir pačią visuomenę. Tai štai kur gali būti pavojingų kraštutinių ir išsilaisvinimų kabutės. Stoka pasiaukojimo (tegu tai ir senoviška skamba), stoka priklausomybės supratimo, demonstratyvus savarankiškumas taipgi prisideda ir prie skrybių gausėjimo, aliarmuojančio jau ir naujųjų pažiūrų žmones.

Baigdamas autorė pastebi, kad mano rašinys "pasmerkia moterų sąjūdžius kaip kraštutinį reiškinį visuomenėje". Tai klaida. Atidesnis skaitytojas nesusikliaus pastebės, kad mano rašinyje iškelti sąjūdžių kraštutiniai, bet nėra "pasmerkti" patys sąjūdžiai. O dėl mano pavyzdžio apie jau-

ną mergaitę, išsikovojusią sau teisę žaisti ledo ritulį vyrų komandoje be reikalo autorė prikiša įdomius žodžių parinkimus ir aiškina apie vyrų-moteris, mergaites-berniukus. Tokie grupavimai, manau, visiems labai aiškūs. Deja, teisingų nuosprendis padarytas ne amžiau, bet lyties atžvilgiu. Ir pagyvenusi moteris būtų išsikovojusį tokią pačią teisę. Taigi čia moterija vyrijoje, ne jauna mergaitė senų tarpe.

Krenta į akis, kad visų tų sąjūdžių, kovų, keistų siekimų ir įvairių nepasitenkinimų arena, yra laisvieji Vakarai. Ir dėl to gali susidaryti labai klaidingas įspūdis, kad tik Vakarų demokratijų kraštuose pilna visokių diskriminacijų, išnaudojimo, neteisėbių ir pažeminimo. Toji netiesa labai jau režianti, ir užtat tie "išsilaisvinimai", kaip strateginį išeities tašką naudojantys odo spalvą ar lytį, mano manymu, čia yra išpūsti, perdėti, neturintys saiko ir daug kur visai nereikalingi. O visais tikrais ar tariamais Vakarų pasaulio nuosmukiais, be abejonės, gėrisi tie, kurie laisvuosius Vakarų kraštus vadina "supuvusiais".

Vieniems marksizmas yra krikščionybės pakaitalas, kitiems labai seniai parašytas Šv. Raštas ir dabar dar nustatytas gyvenimo linkmė bei tikslas. Nenorėčiau manyti, kad galvojimas ir svarstymai naujųjų pažiūrų įtakoje atskleistų daugiau tiesos, negu jos yra Dievo žodyje.

Solistė SLAVA ŽIEMELETĖ "Dux Magnus" operoje karalienės vaidmenyje 1984 metais Toronte, švenčiant Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Jono Žuko vargonų muzikos reitalis Baltimorės katedroje įvyks 1987 m. vasario 8 d. Katedra J. Žuką yra įjungusi savo religinės muzikos 1986-87 m. koncertų serijon. Lietuvių vargonų virtuozas atliks kompozitorių J. S. Bacho, S. Karg-Elerto, E. Elgaro, L. Vierno ir H. Muleto kūrinius.

Fotografas Kazys Daugėla, pasižymėjęs lietuviškų Bostono renginių nuotraukomis spaudoje, laimėjo aukso medalį tarptautinėje parodoje, kurią 1986 m. spalio ir lapkričio mėnesiais surengė Kalifornijos fotografinių klubų taryba. Aukso medalis K. Daugėlai paskirtas už nespaltotą nuotrauką "Kelias į Alantą", padidintą iš seno negatyvo.

Ketvirtąjį dailiojo žodžio vakarą Bostone 1986 m. lapkričio 22 d. surengė "Laisvės varpo" radijo valandėlės vedėjas Petras Viščinis, dalyvius supažindinęs su naująja Bronio Railos knyga "Tave mylėti tegalima iš tolo". Knygą sudaro praplešti B. Railos pranešimai, radijo bangomis transliuoti okupuotai Lietuvai. Temas atskleidžia knygos skyrių pavadinimai — "Lietuva iš tolo", "Tragiškoje", "Arudodas su diršėm", "Atbalsiai iš Vakarų", "Sukakčių derlius", "Pokalbiai", "Kelios margos akimirkos". Autorius B. Raila, atvykęs iš Kalifornijos, kalbėjo apie radijo žurnalistiką, ryšius su pavergtą tautą. Naujausius savo kūrinius skaitė literatūrinių vakarų veteranai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis. Vakaro programai vadovavo Gita Kupčinskienė.

Kazio Bradūno poezijos vakarą 1986 m. gruodžio 6 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles ir apylinkių lietuvių įžengė į trečiąjį literatūrinių vakarų dešimtmetį. Juos kasmet gruodžio mėnesį surengia vietiniai lietuvių fronto bičiulių sambūris. K. Bradūnas dalyvavo penktajame literatūros vakare ir dabar vėl buvo pakviestas į dvidešimt pirmąjį. Vakaro dalyvius rengėjų vardu pasveikino sambūrio pirm. Vytautas Vidugiris. Išsamų pranešimą apie poetą K. Bradūną ir jo kūrybą padarė literatūros kritikas Pranas Visvydas. Savo poezijos rečitalį K. Bradūnas pradėjo eilėrašciais iš ankstesnių rinkinių, klausytojus supažindindamas su aplinkybėmis, kuriose jie buvo sukurti, turėjusiomis įtakos pasirinktai formai. Antrojoje dalyje K. Bradūnas skaitė naujausius savo eilėraščius iš spaudai ruošiamo rinkinio. Juose plačiai liečiama lietuvių tautos krikšto tema, suaktualinta šiuometį įvyksiančio 600 metų sukakties minėjimo. Kalbėdamas apie savo gimtąjį Alvitą valsčiaus Kiršų kaime, K. Bradūnas prisiminė ir kitus iš tų apylinkių kilusius rašytojus — Antaną Vaičiūlaity, Juliją Švabaitę, anksti mirusį Petrą Karužą ir netgi su komunistais nuėjusį Antaną Venclovą, kuris vasaras Lietuvos nepriklausybės metais galėdavo praleisti Palangoje ar užsienyje. Kiti buvo ištikimesni savo giminėms. Šiltu žodžiu K. Bradūnas minėjo savo literatūros mokytoją Vilkaiviškio gimnazijoje Petronėlę Oriaitę. Sakėsi jos dėka daug išmokęs.

Dail. Vida Kristolaitytė, dailės studiją turinti Niujorko, po trejų metų pertraukos su savo kūriniais vėl aplankė čikagiečius. Jos tapybos darbų paroda buvo surengta 1986 m. lapkričio 21-30 d.d. Jaunimo centre, M. K. Čiurlionio galerijoje. Atidaryme kalbėjo Adolfas Markelis, dail. V. Kristolaitytė sveikino tada Čikagoje viešėjęs dail. Rintas Tarabilda. Parodai ji buvo sutelkusios apie 50 tapybos darbų, užpildžiusių visas galerijos sienas. Vyraavo dail. V. Kristolaitytės pamėgti gamtovaizdžiai, papildyti natūrmortais. Ją vis dar vilioja pakrantės su sniokščiančiomis jūros bangomis, medžiais ir gėlėmis — "Trys vasaros bangos", "Mėlynas horizontas", "Rugpjūčio Atlantas", "Saulėlydžio ekstazėje".

Peizažus papildoma gamtoje žmogaus palikti pėdsakai — valty, tiltai, namai. Natūrmortuose spindi ryškiaspalvės gėlių puokštės, žydinčios gėlės vazonuose ir pabiri žiedai. Dail. V. Kristolaitytė dailę yra studijavusi Ilinojau universitete, Čikagos meno institute, magistrės laipsnį tapymoje ir grafikoje gavo Niujorko Pratt institute. Verčiasi čia kūryba, daug dirbdama, darbai neturėdama palankių sąlygų. Pasak parodos atidaryme kalbėjusio Adolfo Markelio, dail. V. Kristolaitytė neturi vietos dideliems savo kūriniams, tad tenkinasi mažesniu jų formatu.

Liaudies meistro Ipolito Užkurnio medžio drožinių paroda vilniečiams surengė Lietuvos liaudies meno draugijos skyrus savo salone. Lankytojus I. Užkurnis džiugino kompozicijomis iš ažuolo kelmo, žymiųjų rašytojų ir kultūrininkų portretais bei kitais drožiniais. I. Užkurnis per dvidešimt metų yra išdrožęs daugiau kaip 800 kūrinių. Jo darbai puošia M. K. Čiurlionio kelią, Abingą, Mažąją Riešę, Šalčininkėlius, "Obelijos" kolchozą Alytaus rajone.

Jono Bretkūno (1536—1602), pirmojo prūsų kilmės Mažosios Lietuvos literato, 450-tosios gimimo metinės paminėtos Klaipėdoje, viešojoje rašytojos I. Simonaitytės bibliotekoje, Pranešimą apie J. Bretkūno reikšmę lietuvių literatūrai padarė filologijos dr. Algirdas Sabaliauskas. Minėjimo programon įsijungė Klaipėdos dramos teatro aktoriai ir Vilniaus konservatorijos fakultetų Klaipėdoje folklorinis ansamblis "Vorušnė".

Skulptoriaus Vytauto Mačiūkos sukurto paminklo legendiniam prūsų kovotojui Herkui Mantui susilaukė klapdėdžių. Paminklas atidengtas nedidelėje aikštelėje prie Herkaus Manto gatvės, Klaipėdos senamiesčio kampelyje, kurį sutvarkė architektas Linas Jurgaitis, apdailai panaudodamas apie 100 kvadratinį metrų poliruoto ir tašyto granito. Paminklą sudaro beveik keturių metrų aukščio skulptoriaus V. Mačiūkos iš vientiso granito iškalta Herkaus Manto statula, vienoje rankoje laikanti kalaviją, kitoje — skydą. Paminklą Klaipėdai padovanavo Lietuvos dailininkų sąjunga.

Lietuvos rašytojų sąjunga Vilniuje 1986 m. gruodžio 10 d. buvo surengtas vakaras, skirtas žymaus vertėjo Jeronimo Ralio (1876—1921) 110 metų gimimo sukaktčiai. "Minties" leidyklos red. K. Trečiakauskas pateikė nemažai naujų faktų iš J. Ralio gyvenimo, jo medicininės, švietėjiškos bei literatūrinės veiklos, primindamas, kad jo išversta Homero "Odiseja". Lietuvoje buvo išleista jau prieš 65 metus (1921). Vakare kalbėjo A. Churginas, H. Zabulis ir E. Matuzevičius, didžiausiu J. Ralio žygdarbiu laikant "Odiseją" ir "Iliados" vertimus, turėjusius reikšmingą įnašą lietuviškosios vertimo mokyklos istorijon. Koncertinę vakaro programą atliko skaitovas J. Šalkauskas, smuikinkas J. Dvarionas ir pianistas A. Jurgelionis.

Palangos istorijos ir etnografinės muziejų organizuoja vietiniai kraštotyrininkai, vadovaujami mokytojos Emilijos Adiklienės, neseniai atšventusios amžiaus aštuoniasdešimtmetį. Šimtus puslapių užima jos surinkta ir susisteminta Palangos istorija. Su kraštotyrininkais surinkta medžiaga būsimam Palangos muziejui sudaro: išsamūs kurorto gatvių aprašai, istorinę reikšmę turinčių pastatų nuotraukos, senųjų žvejų pasakojimai. Iš sukaupytų Palangos senbūvių buitės aprašymų galima daug sužinoti apie vietinius amatus, darbo įrankius, sodybų išplanavimą, vaikų žaidimus, mėgstamiausius valgius bei jų gaminimo būdus. Muziejui parūpintas ir turtingas senovinio žvejybos inventoriaus rinkinys.

Adolfas Sprindis, Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros docentas, rašytojas ir kritikas, staiga mirė Vilniuje 1986 m. gruodžio 21 d. Velionis gimė 1921 m. sausio 29 d. Varniuose, baigė Telšių gimnaziją. Lietuvių kalbą ir literatūrą studijavo Vilniaus universitete, kur taigpi tobulinosi baigęs studijas 1948 m. ir iki mirties dirbo pedagoginį darbą. Jo dėmesio centre buvo XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios lietuvių literatūra. Filologijos mokslo kandidato laipsnį gavo už monografiją "Lietuvių literatūrinė kritika 1861—1905". Žemaitės premiją laimėjo už studiją "Povilas Višinskis". Tuoj pat po A. Sprindžio mirties iš spaudos išėjo kitas didelis jo darbas — monografija apie Žemaitę. Ant rašomojo stalo liko nebaigta stambi studija — vysk. Motiejus Valančiaus gyvenimo, kultūrinės veiklos ir literatūrinio palikimo tyrinėjimas. Literatūrinį A. Sprindžio palikimą sudaro keturios apsakymų knygos, iš jų paruošta rinktinė "Mėlynas kalnas" ir romanas "Ne visiems lygiai". Velionis palaidotas senosiose Varnių kapinėse.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 532-3414

AKTYVAI virš 32 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 9.30-3.30	90-179 d. termin. ind. 6 ³ / ₄ %
Antradieniais 9.30-3.30	180-364 d. termin. ind. 7 ¹ / ₄ %
Trečiadieniais 9.30-3.30	term. indėlius 1 metų 7 ¹ / ₂ %
Ketvirtadieniais 9.30-8	term. indėlius 2 metų 7 ³ / ₄ %
Penktadieniais 9.30-8	term. indėlius 3 metų 7 ³ / ₄ %
Šeštadieniais 9-1	GIC - 1 m. - (met. pal.) 8 %
Sekmdieniais 9-12.30	GIC - 1 m. - (mėn. pal.) 7 ³ / ₄ %
	RRSP ir RRIF (pensijos) 7 ³ / ₄ %
	RRSP 1 metų term. 8 %
	spec. taup. s-ta 6 ¹ / ₂ %
	taupomąją s-ta 6 %
	taupymo kasd. palūkanų sask. 3-6 ¹ / ₄ %
	čekių kasd. palūkanų sask. 3-6 ¹ / ₄ %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 10 ¹ / ₂ %
	mortgicijus nuo 9 ¹ / ₂ % - 12 %

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei opmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTOVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.B. GOMES

Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sažiningai patarnaus

Antanas Bliūdžius

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Telefonai:
531-1191

namų 537-2291

"Bache Securities" registruotas atstovas

VILIUS SERGAUTIS, B.Sc.,

"TREASURY BILLS" — mokami aukščiausi nuosimčiai už 30 d.,
60 d., 90 d. ir vienerių metų investavimus.

Mielai jums patarnaus
šėrų, lakštų, pelningo
investavimo reikaluose.

Tel. 860-3280
18 King St. E.
Toronto, Ont., M5C 1E3

PASIRINKITE SAU NAMĄ

su

- * patyrusiu atstovu
- * sąžiningu patarnavimu
- * asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR 20RTE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- * Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- * Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
- * taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
- * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto Maironio mokyklos Kaledų eglutėje 1986 m. žiūrovai stebi "Daržovių gegužinę" Nuotr. R. Pranaičio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

basados ar konsolato gesinimą atiduoda vietiniams ugnia-
gesiams. Kitaip elgiai sovietų
diplomatai, nes jų ambasados
ir konsolatai yra paversti špi-
onažo centrais. Tai jau 1947
m. savo išsineštais dokumen-
tais kanadiečiams įrodė Sovietų
Sąjungos ambasados tarnau-
tojas I. Gouzenka, o dabar tą
įrodymą vėl pakartojo sovietų
konsolato gaisras Montrealyje:
už langų paslėpta vidinė siena
trečiajame aukšte, ilgai trukęs
dokumentų naikinimas ir netgi
dežių su popieriais išnešimas
į konsolato automobilius. Tose
dežėse turbūt buvo Maskvai
labai labai svarbių špionažinių
žinių, jeigu dėl jų išgelbėjimo
buvo leista sudegti konsolato
pastatui.

Šiaurės-vakaru teritorija Kanadoje
pagaliau padalinama į dvi dalis.
Indėnų vadas S. Kakfwis ir
eskimų vadas J. Amagolikas
nori sudaryti dvi naujas Kanados
provincijas: vakarinę Denendeh
provinciją tekū indėnams, rytinę
Nunavut — eskimams. Abu pava-
dinimai ten gyvenančių indėnų ir
eskimų kalbomis turi tą pačią
reikšmę — mūsų žemė. Vadų susita-
rimą specialiu plebiscitu balandžio
mėnesį turės patvirtinti vietiniai
gyventojai, kurių ten yra 51.000.
Siena tarp indėnų ir eskimų provincijų
prasidėsytų Saskačevano provin-
cijos pasienyje ir, eidama į šiaurės
vakarus, pasiektų Beauforto jūrą,
perkirštų Arktikos jūros esančias
salas, kurių didžioji dalis tektų
eskimams. Padalintos Šiaurės-
vakaru teritorijos kelias į dvi
pilnateises Kanados provincijas
tebėra sunkus ir ilgas. Ir indėnams,
ir eskimams reikėtų daug kapitalo
ekonominiams savo provincijų
reikalams. Jiems neužtektų žuvų
gaudymo, elnių, ruonių ir baltųjų
medžių medžiojimo. Reikėtų
pramonės, parūpinančios dar-
bų gausėjantiems gyventojams.

Kvebeko provincija ši pavasari
aplankys Prancūzijos prez.
F. Mitterrandas. Tai bus pirmoji
Prancūzijos prezidento viešnagė
po daug triukšmo 1967 m. liepos
24 d. sukelusio anuometinio prez.
gen. De Gaulle apsilankymo Montre-
alyje. Tada iš Montrealio ro-
tušės balkono apačioje susirinkusi-
ems montrealiečiams jis sušuko:
"Tegyvuoją laisvas Kvebekas!"
Pranešimą apie prez. F. Mitter-
rando apsilankymą paskelbė Kvebeke
su kitais dviem ministrais viešėjęs
Prancūzijos užsienio reikalų
ministeris J. B. Raimondas. Žurnalis-
tai tuojau pastebėjo, kad šią vasarą
kaip tik sukaks 20 metų nuo gen.
De Gaulle šūkio, plačiai nuskambėjusio
Kanadoje, išjudinusio Kvebekui
laisvės siekėjusius teroristus. Svečius
 lydėjęs Kvebeko taptautinių reikalų
ministeris G. Remillardas žurnalis-
tams nuramino hmoristiniu atsakymu:
"Jeigu reikės, mes rasime balkoną ir
prez. F. Mitterrandui!"

Vakaru universitete Londono
ginčų susilaukė buvusio JAV
valstybės sekr. H. Kissingerio pakvie-
timas kalbėti studentams. Jį pasirinko
ir pasikvietė studentų taryba, įsi-
pareigojusi už kalbą sumokėti \$30.000.
Protesto petičiją pasirašė 90 univ-
ersiteto profesorių su grupe nepatenkin-
tų studentų. Profesoriai atro-

do, kad H. Kissingeris, atgyvenęs
savo dienas užsienio politikoje,
nėra vertas \$30.000. Jie, matyt,
prisimena H. Kissingerio Paryžiuje
vestas taikos derybas su Š. Vietnamo
atstovu. Už tą apgaulingą taiką, pasi-
baigusią Saigono užėmimu, H. Kissingeriui
ir Š. Vietnamo atstovui buvo paskirta
Nobelio taikos premija. Vietnamietis

Maironio mokykla skelbia vajų

Toronto Maironio mokykla ruošiasi
išleisti tradicinį metraštį, kuriuo
gerisi tėvai, mokiniai ir visi tautiečiai,
besirūpinantys įamžinimu išėivijos
pastangų kalbos bei kultūros išlaikyme.

Šiame leidinyje vaikai gali pasidid-
žuoti savo kūryba ir sykiu rasti
patrauklius nuotraukų mokslo draugų
ir mokytojų. Jie gali pasididinti
mokyklos įspūdžiais, kuriuos
prisimena vartydami leidinio
lapus su šeima ir pažįstamais. O po
daugelio metų, kai jau patys
išaugs ir sukurs savo šeimą, tai
leidinys liks kaip atminimas jų
palikuonims.

Kainom kylant ir šių laikų sąlygom,
Toronto Maironio mo-

tos premijos atsisakė, bet jam
skirtą premijos dalį ramia są-
žine pasiėmė H. Kissingeris, nors
dėl tos Š. Vietnamo sulaužytos
"taikos" JA Valstybės pirmą kartą
savo istorijoje pralaimėjo karą, o P.
Vietnamo gyventojai atsidūrė komu-
nistinėje sistemoje, nuo kurios
tūkstančiai bandė pabėgti laiveliais,
sulaikomi, apiplessiami ir žudomi
aplinkinėse jūrose siautėjančių
piratų.

kykla, norėdama ir toliau spaus-
dinti tokį leidinį, yra priversta
skelbti lėšų teikimo vajų, kad bent
padengtų nuostolį, paliktą praėjusių
metų leidinio.

Šis vajus bus vykdomas sausio
31, šeštadienį Toronto Maironio
mokykloje pamokų metu, vasario
1, sekmadienį, Prisikėlimo ir Lietu-
vos kankinių parapijose. Visos
aukos minėtos leidiniui bus atleid-
žiamos nuo federacinių pajamų
mokesčių.

Laukiame tautiečių paramos
šiam kilniam tikslui ir nuoširdžiai
dėkojame visiems, prisidedantiems
prie šio vajuos.

Z. Šelmienė

Ateitininkų žinios

Slidinėjimo iškylą vasario 1,
sekmadienį, Loreto vietovėje or-
ganizuoja studentai. Slidineti ga-
lima nuo kalno ir lygumoje. Vyks-
tantis prašome registruotis pas
Rimą Prakapą tel. 233-4486. Pra-
nešus savininkams iš anksto da-
lyvių skaičių, gaunama nuolaida.

Moksleivių susirinkimas — sau-
sio 31, šeštadienį, pas V. Dirman-
tietį (19 Elliott Ave.). Laukiama
idejų, kaip pasiruošti karnavaliui,
kuris bus vasario 28 Lietuvos
namuose. Taip pat bus svarstoma
moksleivių rekolekcijų paruošimas.
Tekyla mūsų visų karšta malda
už sunkiai sergantį Algį Puterį.
Prašome Visagalią suteikti stiprybės
jų šeimai ir artimiesiems. O. G.

Vancouver, B. C.

KLADA. "TŽ" 1986 m. 50 nr. ap-
rašant medžiojotų ir meškerio-
tojų klubo "Bėbras" pobuvį pa-
daryta klaida. Korespondentė
rašo: "Už pasidarbavimą klubo
pirmininkas įteikė plakėtę ilga-
metei klubo sekretorei L. Maci-
jauskienėi". Plaketę L. Maci-
jauskienėi įteikė ne klubo pirmini-
kas, bet KL Bendruomenės Britų
Kolumbijos apylinkės vicepirm.
B. Vileita valdybos vardu už jos
pasidarbavimą bendruomenei, sek-
retoriaujant kelerius metus.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS, su-
ruoštas KLB Br. Kolumbijos apy-
linkės, praėjo šeimyniškojo nu-
taikoj. Prie gražiai papuoštų sta-
lų vaisinomes šėimininkų pa-
ruošta šilta vakariene, pyragais,
kava ir vynu. Jau ne pirmą kartą
toks pobūvis įvyko A. ir B. Vilei-
tų namuose. Už tai apylinkės val-
dyba jiems dėkinga. Taip pat didė-
le padėka šėimininkėms: A. Vilei-
tnei, O. Maci-jauskienėi (ji kepa
gardų kugelį ir pintą pyragą) ir L.
Maci-jauskienėi, kurios gražiai
papuoštas tortas atkreipė visų de-
mesį. Ji mokosi daryti geles tor-
tų papuošimui. Jos tapt meniška
padarytos, kad ir palietus sunku
patikėti, kad padarytos iš teslos.
Sulaikus dvylikos, susirinkusius
sveikinimo valdybos pirm. dr. J. Sa-
kalaukas.

A. A. TEODORA KRATAUSKIE-
NĖ mirė 1987 m. sausio 4 d. po sun-
kios vėžio ligos, sulaukusi 77 me-
tus. Vėlionė buvo gimusi Lietu-
voje, Vitušių k. Rietavo parapi-
joje. Buvo baigusi gailestingųjų
seserų mokyklą, todėl ir išėivio-
joje dirbo įvairiose ligoninėse.

Skautų veikla

• Sausio 18 d. "Rambyno" —
"Šatrijos" tuntų jūros skautai-tes,
vad. j.p.s. V. Keturakiui, paminėjo
Klaipėdos krašto atvadavimo su-
kaktį Prisikėlimo šventovėje:
10.15 v.r. su vėliavom dalyvavo
sv. Mišiose ir skautų būkle su-
eigoje, kurioje j.p.s. E. Nami-
kienė aiškino apie Klaipėdos
krašto ir uosto reikšmę Lietuvai.

• Sausio 20 d. bendrame "Ram-
byno" ir "Šatrijos" tuntų vadovu-
vių posėdyje aptarta Vasario 16
šventės programa. Ją švėsime va-
sario 8 d. Prisikėlimo šventovėje
ir salėje.

• Kaziuo mugei artėjant, To-
ronto skautija ruošiasi ir sten-
giasi kuo įdomiau viską suorga-
nizuoti. Muges tema — 600 metų
Lietuvos krikščionybė. Inf.

I Kanadą atvyko 1955 m. iš Angli-
jos. Gyveno Port Coquitlam, B.C.,
pas savo giminaitį A. Stalonių,
kuris rūpinosi ir jos laidotuve-
mis. Vėlionės atminimui vietoj
gėlių aukas Kanados lietuvių fon-
dų renka B. Vileita.

VASARIO 16 MINEJIMAS, ren-
giamas KLB Br. Kolumbijos apy-
linkės, įvyks vasario 15 d., 2 v.p.p.,
Vankuveryje, Douglas Elementary
School, 7550 Victoria Dr. Šiais
metais turėsime svečių iš rytinės
Kanados. Paskaitą lietuvių ir an-
glų kalbomis skaitys jaunosios
kartos lietuvaitė Rasa Kuriene.
Meninge programa atliks neseniai
iš Lietuvos atvykęs ir jau rytinė-
je Kanadoje gerai žinomas solis-
tas-muzikantas V. Povilonis ir mūsų
vietinė dainininkų grupė, vado-
vaujama V. Malerienės. Kviečia-
me visus dalyvauti ir tėvelius pa-
raginti savo jaunimą. A. Š.

Windsor, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKĖS
VALDYBA vasario 22 d. rengia
Lietuvos nepriklausomybės pa-
skelbimo minėjimą. Iškilmės pra-
sisės 10 v.r. vėliavos pakelimu
prie miesto rotušės. 10.30 v.r. bus
pamaldos lietuvių katalikų Šv. Ka-
zimiero šventovėje, 11.30 v.r. —
minėjimas parapijos salėje ir
pietu.

Kviečiame visus Windsorio ir
apylinkių lietuvius dalyvauti.

Valdyba

Norite susipažinti su savaitraščiu
"TEVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųs-
kite savo adresą ir gausite keletą
numerį nemokamai.

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

MOKA:

6¹/₄% už 90 dienų term. indėl.
6¹/₄% už 6 mėn. term. indėlius
7¹/₂% už 1 m. term. indėlius
7¹/₂% už 2 m. term. indėlius
7¹/₂% už 3 m. term. indėlius
8 % už GIC 1 m. garantuoti
investavimo pažymėjimai
7¹/₄% už pensijų planą
(variable rate)
8¹/₄% už 1 m. term. pensijų planą
7¹/₄% už pensijų fondą — RRIF
(variable rate)
6¹/₄% už specialią taup. s-tą
6 % už taupymo s-tas
5¹/₄-6% kasd. palūkanų sąskaita
5¹/₄% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines
paskolas nuo 11 %
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 %
2 metų 10¹/₄%
3 metų 10¹/₂%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9¹/₂%
(variable rate)

AKTYVAI virš 58 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75%
(kainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet
nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos
iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gau-
nama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).
Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

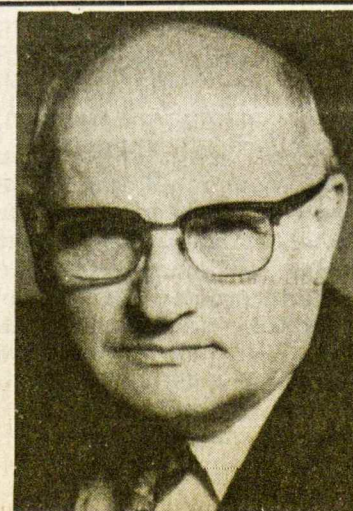
KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais —
nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais —
nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki
1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Taupyk ir skolinkis pirmutiniame ir didžiausiame

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus),
sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronto
nekilnojamo turto reikaluose. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkaino-
tojas nuosavybių — mortgicijų, palikimų, investicijų. (V. Day Capital
Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX

renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.

associate broker

4887 dundas st. west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

ISLINGTON-MAN...aukus vienaaukštis — \$279,000.

PALACE PIE...reju miegamųjų — \$189,000.

ETOBICOKE...rijų miegamųjų — \$169,000.

BLOOR...PAST VILLAGE — keturių m...mųjų — \$215,000.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių
lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus
nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie
nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Grazina Raškauskienė, B.Sc.

624-6336

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAIŠKAS IŠ PUNSKO

Dėkojame Jums nuoširdžiai už siuntinį laikraščio "Tėviškės žiburiai". Nepaprastai įdomus laikraštis. Mums labai nepatogu, kad Jūs mums siunčiate, galima sakyti, dovanai. Mat mes negalime prenumeruoti. Jeigu galėtumėte siųsti ir toliau, tai nuoširdžiausias lietuviškas aciu.

Nelė ir Valdas Krakauskai, Punkskas
Red. pastaba. Tokiais atvejais laikraščio prenumeratą apmoka "TZ" geradarijai.

MALONUS SVEČIAS

Nuoširdus aciu už Jūsų malonų laikraštį. Tai malonus svečias, labai laukiamas ir po kelis kartus skaitomas. Būtu malonu matyti šeiminkinių kampelių kartą per mėnesį.

Ona Žiminskienė,
Winnipeg, Man.

TAISYTINA KLaida

"TZ" 1986 m. 51-52 nr. išspausdintame rašinyje "Diplomatinė ir konsulinė tarnyba" rašoma:

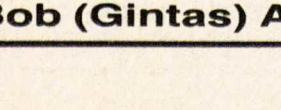
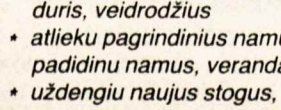
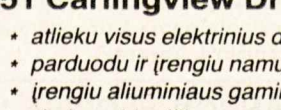
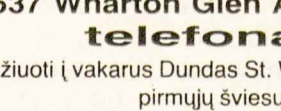
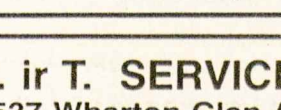
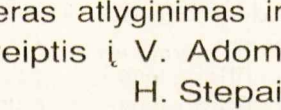
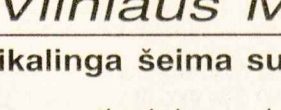
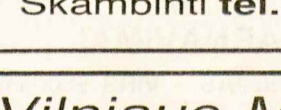
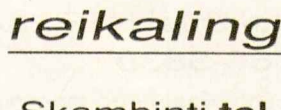
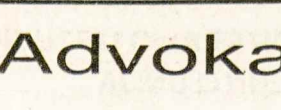
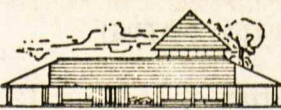
"Naujas gen. konsulas Vacys Kleiza apžvelgė šiu dienų konsulų darbą. Esą šiuo metu veikia keturi Lietuvos konsulai: Anicetas Simutis, karjeros konsulas (nepilnomis teisėmis) Niujorke, dr. J. Žmuidzinas Toronto, Kanadoje, V. Cėkanauškas Kalifornijoje ir V. Kleiza Čikagoje. Pastarieji trys – garbės konsulai".

Anicetas Simutis, generalinis

Galijoto nepajėgumas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)
atstovybės Vatikane sekretorius. Pasak jų, rusų okupacijos laikais K. Bendrija buvusi vienintelė institucija, kuria tausta galėjo remtis bei pasitikėti. Taip susidarė glaudūs ryšiai tarp katalikybės ir lietuvių tautos. Konkretus pavyzdys – vysk. M. Valančiaus veikla. Caro atsiųstas Muravjovas malšinti sukilimą rašęs carui: "Kol katalikybė gyvuos šioje šalyje, vyriausybė nepajėgs jos nugalėti." O prel. Kazlauskas, Vatikano radijo lietuvių skrynia vedėjas, pareiškė, kad ir dabar K. Bendrija esanti dvasinė tvirtovė. Šią mintį esą ryškino ir prel. L. Tulaba, kalbėjęs apie katalikybę Lietuvoje po II D. karo. M.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Lietuvos konsulas Niujorke, yra vienintelis karjeros konsulas ir turi visas pilnas konsulo teises. Garbės konsulų teisės yra ribotos. Jie negali atlikti kai kurių teisinių bei formalų funkcijų, pvz. negali išduoti pasų, jiems neleidžiama reprezentuoti savo krašto piliečius testamentų bylose teismuose ir pan.

Vaclovas Kleiza,
Lietuvos generalinis konsulas

Nauja apylinkės taryba

KLB Toronto apylinkės tarybos rinkiminė komisija, susirinkusi posėdžio sausio 20 d. Lietuvių namuose, rado tik 25 teisėtus kandidatus. Kadangi rinkimai jau buvo kartą atidėti, komisija skelbia visus žemiau išvardintus kandidatus išrinktais į sekančią tarybos kadenciją ir linki jiems darbingų metų.

1. Balaišytė Marytė
2. Budrevičius Kęstutis
3. Čuplinskis Vytas
4. Jankaitienė Petra
5. Jasienė Rebeka
6. Jokubaitis Stasys
7. Kulnys Vytautas
8. Masionis Saulius
9. Mockus Feliksas
10. Norkutė Kristina
11. Paulauskaitė Rita
12. Radzevičius Leonas
13. Raudys Kęstutis
14. Samulevičius Valdas
15. Saplys Alvydas
16. Stanulis Teodoras
17. Stūbrys Vaidas
18. Strimaitis Rimas
19. Stukas Vytautas
20. Sungailienė Angelika
21. Šaltmairaitė Mirga
22. Uleckaitė Jūratė
23. Vaičiūnas Algirdas
24. Vaičiūnas Andrius
25. Vaštoka Stasys

Rinkiminė komisija

Aukos Tautos fondui Toronte

1986 metų lapkričio ir gruodžio mėnesiais

A. Krakauskas	\$200.00
B. Stalioraitienė (vyro a.a. Juozo Stalioraitio atminimui)	100.00
M. K. Juzumas	100.00
A. Smigelskis	100.00
B. Vaičiūnis	100.00
B. S. Sakalai	75.00
S. Kėkštas	50.00
V. Paulionis	50.00
K. Raudys	50.00
M. F. Stank	50.00
H. Sakalauskas	50.00
E. Šileikis	30.00
S. Sergaliene	25.00
V. Bigauskas	20.00
J. E. Buskevičius	20.00
B. Lunas	20.00
W. Mikšys	20.00
S. Sinkienė	20.00
V. Meiliūnas	15.00

Dėkojame visiems aukojusiems.
Tautos fondo atstovybė
Toronte

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Advokato raštinei reikalinga sekretorė.

Skambinti tel. 762-7393 Toronte.

"Vilniaus Manor" pastatui

reikalinga šeima superintendente pareigoms.

Geras atlyginimas ir didelis butas nemokamai. Kreiptis į V. Adomonytę tel. 762-1777 arba H. Stepaitį tel. 233-8396.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Vaziuoti (vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (1 pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Toronto Maironio mokyklos choras, dalyvavęs 1986 metų kaledinėje eglutėje, kur buvo suvaidinta BIRUTĖS PUKELEVIČIŲTĖS "Daržovių gegužinė"

TORONTONT

Pagerbdami a.a. Vaclovą Šarką, tą šaunų kunigą ir nepaįstamą lietuvių veikėją V. Vokietijoje, Juzefą ir Vaitiekus Fedaravičiai V. Vokietijoje, Fedarų šeima Kanadoje paaugojo "Tėviškės žiburiams" \$30.

Jurgis Kairys, kuris su mama Angele Kairiene gyvena Toronte, 1987 m. sausio 8 d. iš Ontario profesionalų inžinierių draugijos gavo pažymėjimą, kad yra diplomuotas inžinierius Ontario provincijoje.

A. a. istorikas dr. Antanas Kimsa, 74 m. amžiaus, mirė 1987 m. sausio 24 d. Šv. Juozapo ligoninėje. Gedulinės pamaldos buvo atliktos Priskelimo šventovėje sausio 26 d., palaidotas iš krematoriumo sausio 27 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse. Velionis buvo gimęs Zarasuose 1912 m. Doktoro laipsnį gavo Vilniaus universitete 1944 m. Lietuvoje dirbo vidaus reikalų ir švietimo ministerijos žinybose. 1944 m. pasitraukė Vokietijon ir mokytoja-vo lietuvių gimnazijoje. 1948 m. emigravo Kolumbijon, kur dėstė fiziką ir matematiką Bogotoje Francesco Jose de Caldas-un-te. Kanadon su šeima atvyko 1969 m. Dirbo laboratorinį darbą Ontario vyriausybės žinyboje. Velionis paliko liūdinčią žmoną ir tris vaikus.

A. a. Jonas Vilkauskas, gyvenęs 50 Elm Dr. E., Apt. 101, Mississauga, Ont., mirė 1987 m. sausio 13 d. Mississaugos ligoninėje, sulaukęs 61 m. amžiaus ir pakirstas vėžio ligos. Jo kūnas sudegintas krematoriume ir pelenai palaidoti Memorial Garden, Meadowdale kapinėse. Buvo "TZ" skaitytojas. Jo liūdi žmona Nora ir kiti artimieji. Ji prašo velionies draugus, norinčius pagerbti mirusį tautietį, aukoti Kanados vėžio draugijai.

A. a. dr. J. Kaškelio nekrologe "TZ" 1986 m. 51-52 nr. (Plataus masto veikėją išlydėjus) pažymėta, kad velionis 1929-30 m. buvo išrinktas Ateitininkų federacijos vadu. Tai buvo padaryta straipsnio autorius J. Varčiaus, remiantis paties velionies paliktais biografiniais užrašais. Atsiliepdamas į tą nekrologą dr. Juozas Girmius, buvęs Ateitininkų federacijos vadovas, rašo: "AF vadu jis niekad nebuvo. Nuo ateitininkų buvo nutolęs jau vokiečių metais".

"Tėviškės žiburių" loterijai iki šiol jau yra gauti šie laimikiai: dail. Dagio skulptūra, A. Katelienės medžio drožinys, A. Vaitonienės austa staltiesė ir servetėlės, Lietuvių tautodailės instituto knyga "Lithuanian National Costume", dail. Reg. Žiuraitienės paveikslas, V. Dauginio televizorius (juoda-balta). Dėkojame už gautas dovanas ir laukiame jų daugiau. Loterija įvyks spaudos baltiaus metu š. m. balandžio 25 d.

Lietuvių informacijos centras Pruklyne praneša, kad gautas naujas Lietuvos pogrindžio "Aušros" numeris 52(92) 1986 m. vasario mėnesio. Straipsniai: Tik Kristaus nurodytu keliu, Lietuvos tikinčiųjų atsisaukimas, Kunigas Ambrazejus Jakavonis, VI. Lapiečio atsiminimai (tęsinys).

"Northern Mosaic", daugia-kultūrių reikalų mėnraštis, leidžiamas Ontario Thunder Bay mieste, aprašo tautinių grupių veiklą toje srityje. Seniau jame būdavo nuotraukų bei aprašymų ir iš lietuvių gyvenimo, kai dr. E. Jasevičiūtė ten gyvai reiškėsi ir tame laikraštyje bendradarbiavo. Pastaruoju metu lietuvių retai tepaminimi, 1986 m. gruodžio numeryje išspausdinta George Bonavia paruosta knygų apžvalga, kurioje aptariama ir dr. M. Danytės "DP Lithuanian Immigration to Canada After the Second World War". Paskutiniame puslapyje įdėta prel. J. Bertašiaus nuotrauka ir trumpa jo biografija.

Kanados etninės spaudos federacija savo atstovų suvažiavime Toronte 1986 m. pabaigoje nutarė pakeisti savo pavadinimą. Dabar ji vadinasi Kanados daugiakalbės spaudos federacija (Canadian Multilingual Press Federation). Taip pat pakeistas ir Ontario etninės spaudos sąjungos vardas. Dabar ji vadinasi Ontario daugiakalbės spaudos sąjunga (Multilingual Press Association of Ontario). Minėtai federacijai pirmininkauja ukrainiečių kilmės dr. Andrew Gregorovich, o Ontario sąjungai — slovėnas Vladimir Mauko.

North Yorko švietimo valdyba, vykdydama tėvų kalbos mokymo programą (Heritage Language Program), skelbia registraciją mokinių, norinčių mokytis lietuvių kalbos, ir jieško atitinkamų mokytojų. Jei susidarytų pakankamas pradžios mokyklos lygio mokinių skaičius, pamokos būtų dėstomos šeštadieniais valdinėje Georges Vanier mokykloje. Pažymėtina, kad ši iniciatyva ateina iš North Yorko švietimo valdybos ir neturi nieko bendro su Maironio mokykla, kuriai vadovauja mokyto G. Paulionienė. Pažymėtina, kad naujų lietuvių kalbos klasių steigimas gali susilpninti Maironio mokyklą, sėkmingai dirbančią jau daug metų.

Champions in Education

NORTH YORK BOARD OF EDUCATION

Lietuviams Tėvų kalbos programa

North Yorko švietimo valdyba numato organizuoti lietuvių kalbos pamokas šeštadienių rytais nuo 9 iki 11.30.

Vaikai, lankantys valdžios išdomis išlaikomą mokyklą, nuo vaikų darželio (Junior Kindergarten) iki aštunto skyriaus, gali tas pamokas lankyti.

Registracija bus Georges Vanier Secondary School patalpose sausio 31, šeštadienį, nuo 9 iki 11.30 v.r. Georges Vanier S.S. yra Don Mills Road E. į šiaurę nuo "The Fairview Shopping Mall". Papildomos informacijos kreiptis į Ken Gould, The North York Board of Education, 225-4661, ext. 481.

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS
tel. 533-3531

nuo pirmadienio iki penktadienio 3 v.p.p.-7 v.v.
tel. 245-9990
nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL. B.

atidarė savo raštinę

3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

ADVOKATAS A. PUTERIS

nuo 1985 metų spalio 1 dienos
perkėlė savo raštinę į

3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3425 Dundas St.W., Suite 201

Telefonai:

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-4319

Toronto, Ontario M6S 2S4

namų 621-2136

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ
NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR
DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331
arba 537-2869

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)**

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west,
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Paceviciene — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.

1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
Registration No. 0009239

TORONTO

Anapilio žinios

— Metiniame Lietuvos kankinių parapijos susirinkime Anapilio saleje sausio 25 d. buvo apžvelgti parapijos veikla. Praėjusių metų protokolą perskaitė sekr. V. Valiulienė, pranešimus padarė klebonas kun. J. Staškus ir parapijos tarybos pirm. J. Andriulis. Iš pranešimų buvo matyti plačiai išsišakojusi parapijos religinė, socialinė ir kultūrinė veikla. Parapijos pajamos 1986 m. — \$274,730.76, išlaidos — \$271,416.87. Rinkimus į sekcijų narius pravedė J. Karasiejus. Susirinkimui pirmininkavo J. Andriulis, sekretoriaus V. Valiulienė.

— Pamaldos Wasagoje — vasario 1, sekmadienį, 11 v.r. Vasario 16 minėjimas — vasario 22, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų.

— KLB Oakvilles apylinkės rengiamas Vasario 16 minėjimas — vasario 21, seštadienį, Anapilio Parodų saleje.

— Dvasinio susikaupimo popietę rengiama Lietuvių vaikų namuose Toronto sausio 31, seštadienį, vadovaus sesuo Ignė iš Putnamo. Visi kviečiami dalyvauti.

— Aukų: kun. St. Kulbio paminklui \$50 — B. P. Sapliai; kapinėms \$100 — a.a. dr. V. Kubiliaus šeima; Lietuvių kultūros muziejui \$100 — Anapilio knygynas; parapijai \$170 — S. J. Bubuliai; \$100 — S. E. Markauskai, \$50 — B. P. Sapliai.

— Mišios vasario 1, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Mariją Glizickienę, 11 v.r. — už a.a. Antaną Klimą, a.a. Adolfą Klemką, Sideravičių ir Gvazdavičių mirusius; Wasagoje — 11 v.r. už Lapavičių mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Vasario 1 d. pamaldas įprastu laiku laikys parapijos tarybos nariai. Vasario 8 d. pamaldas 9.45 v.r. su Šv. vakariene laikys kun. P. Dilys.

— Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys sausio 28 — vasario 2 d.d. bus Portorike, kur tuo metu įvyks presbiterininkų suvažiavimas. Per tą laiką pastoraciniais reikalais kreiptis į parapijos sekretorę Mariją Dambarienę tel. 769-4891.

— Serga Jurgis Povilaitis Šv. Mykolo ligoninėje.

Lietuvių namų žinios

— A. Vaičiūnui atsisakius iš LN vedėjo pareigų, buhalterijos ir raštines darbus atlieka A. Byškevičienė, visus kitus darbus bei administravimą atlieka A. Skilandžiūnienė; kol bus gautas naujas vedėjas, LN dirbs valdybos pirm. V. Dauginis.

— LN paskyrė \$500 auką seselių vadovaujamo vaikų darželio remonto darbams.

— LN paaugojo Kanados lietuvių fondui \$1,000; bendra įnašo suma — \$6,300.

— LN valdybos patvirtinti nauji nariai: Edita Stanaitienė, Antanas Abramavičius, Kauno "Ausras" gimnazijos mokiniai.

— LN principu sutiko remti KLB tarnautojo samdymo planą.

— Visuomeninės veiklos komitetas savo posėdyje sausio 20 d. svarstė Užgavėnių karnavalo, seklyčios ir būsimų parengimų planus. Užgavėnių karnavalo bilietų platnimas — stalų rezervavimas prasidės vasario 7 d.

— Norintieji paduoti pareiškimus dėl vedėjo ar tarnautojo pareigų Lietuvių namuose prašomi kreiptis į V. Dauginį dienos metu tel. 533-1121 iki sausio 31 d.

— Vasario 22, sekmadienį, 2.30 v.p.p., rengiamas koncertas. Programą atliks V. Vokietijoje gyvenantys menininkai, pakviesti koncertams JAV-se. Tai sol. Vilija Mozuraitytė, smuikinkas Mykolas Collars ir Raminta Lampšytė. Koncerte jie atliks pasaulinių ir lietuvių kompozitorių kūrinius.

— Pastebėta klaida straipsnyje apie a.a. kun. dr. Joną Gutauską "TŽ" 1987 m. 2 nr. Jo gimtinei Katleriškių k. yra ne Ukmėgės, o Utenos apskr. Ta klaida kartojama ir jo poezijos leidiniuose išspausdintoje biografinėje informacijoje.

GAMINŲ namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susukus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronto.

GRYNAS, NATŪRALUS BICIŲ MEDUS iš Jono Norkaus bityno gaunamas sekmadieniais po pamaldų Anapilio parapijos saleje.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS pirmame aukšte Bloor-Ossington rajone, 484 Roxton Rd., Toronto, Ont. Kaina — \$140.00 mėnesiui. Tel. 536-8663.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoninėms, laidotuviams, įvairiems renginiams. Skambinti tel. 767-9372, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sutvirtinimo pamokos prasidės vasario 1 d. po 10.15 v. Mišių muzikos kambaryje. Visi vaikai kviečiami į šią pirmą pamoką kartu su tėvais. Vaikai registruojasi parapijos raštinėje.

— Ruošiasi tuoktis Rasa Simanavičiūtė su Lance Chomyc.

— Sausio 24 d. palaidotas a.a. Vladas Kalytis, 63 m., sausio 26 — a.a. Antanas Kimsa, 74 m., sausio 27 — a.a. Mikas Maciulevičius, 80 m.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija Lenkijos lietuviams pasiuntė 25 siuntinius (iš viso 1171).

— Parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija kviečia visus vaikus ir tėvelius dalyvauti išvykoje į V. Ž. Vaičiūnų ūkį netoli Hamiltono vasario 1 d. nuo 11 v.r. Atsivežti savo rogtutes. Informacijų teirautis: p. Kušlikienė tel. 769-2321.

— Jaunų šeimų stovykla "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoje, bus rugpjūčio 1-8 d.d. Registruotis pas G. Petrauskienę vakarais tel. 232-0737.

— Studentai ateitininkai ruošia slidinėjimo iškylą Loretto Ski Resort vasario 1 d. Informacija ir registracija — R. Prakapas tel. 233-4486.

— Religinio susikaupimo popietė, kuriai vadovaus ses. Ignė Marjišaitė, įvyks sausio 31 d. 3 v.p.p. Lietuvių vaikų namuose.

— Parapijos tarybos religinė sekcija, kuriai pirmininkauja Al. Kuolas, nutarė, bandant įgyvendinti gyvosios krikščionybės vedamąją mintį, surengti 10 sesijų seminarą, kuris prasidės kovo 11 d. ir tęsis kas trečią dieną iki birželio pradžios.

— Parapijai aukų: \$360 — O. D. Rautinš; \$100 — A. Masiulis, B. Trukanačiū, V. Dauglaviciūnė, P. Radzevičiūtė-Klimienė; \$50 — V. Bakūnas, V. Indris; pranciškonų klierikų fondui \$100 — B. Trukanačiū, \$50 — P. Skabliauskas, \$10 — A. Jurcevičiai; Religinei šalpai \$300 — E. Kulienė, O. A. Pleniai, \$100 — K. B. Čepaičiai, T. V. Gražuliai, A. Matulionienė; Vyskupo fondui \$1,000 — G. L. Matukai, \$100 — O. Skrebūnienė, D. V. Simonaičiai.

— Mišios vasario 1, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Veroniką Grybiene, 9.20 v.r. — už a.a. Mariją ir Joną Gegužius, 10.15 v.r. — už a.a. Vaclovą Bartusevičių, Žilinskų ir Bruozių mirusius, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Vytautą ir Praną Trukanačiū.

Adv. A. Pacevičiaus Lietuvių namuose numatyta paskaita "Testamentų sudarymas ir palikimai giminėms Lietuvoje" nukeliama į vėlesnę datą. Vasario 8, sekmadienį, 2.30 v.p.p., KLB krašto valdyba padarys svarbų pranešimą apie teisėjo Deschenes komisijos siūlymus ir Bendruomenės pastangas šiuo klausimu.

Vasario 16 šventės iškilmės Toronto bus vasario 13-15 d.d. Pagrindinė iškilmė bus didžiojoje Anapilio saleje vasario 15, sekmadienį. Pagrindinę kalbą pasakys JAV Baltųjų rūmų pareigūnas — prezidento asistentas visuomeniniams ryšiams Linas Kojelis iš Vašingtono. Visa šventės programa bus paskelbta vėliau.

Toronto mažieltuvės, susirinkusios H. Lasienės bute, aptarė s. m. "Šiupinio" rengimą. Kiekviena pagal išgales noriai sutiko stoti talkon, kad svečiai ir šiemet galėtų praleisti Užgavėnių vakarą kovo 3, antadienį, jaukioje tradicinėje mažieltuvių atmosferoje. Meilė tėvų papročiams ir per eilę metų parodytas pritarimas iš visuomenės pusės šiam savi-tam parengimui teikia rengėjoms ryžto ir jėgos. Atpildas — pilna salė patenkintų svečių, nuolatinių ir naujų.

Jaunųjų talentų koncertas įvyks Anapilio saleje kovo 8, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, t. y. 1 v.p.p. Jauni menininkai literatūros, muzikos, šokio ir t.t. srityse prašomi registruotis pas Slavą Žiemelę 823-7261. Koncertą rengia Anapilio parapijos kultūros sekcija, vadovaujama sol. S. Žiemelės.

Koncertas, dalyvaujant solistėms — Marytei Bizinkauskaitei, Slavai Žiemelytei, smuikinkinei Reginali Bankienei, fleitistui Tomui Reginali, akompaniatoriui muz. Jonui Godeviui, įvyks balandžio 12, Verbi sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio saleje. Programoje — solo, duetai, trio ir kvartetai. Koncertą rengia Anapilio parapijos kultūros sekcija.

A. Alfonso Žebrausko atminimui sesuo Elena Žebrauskaitė-Weir paaugojo "Tėviškos žiburiai" \$25.

Š.m. vasario 1, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

advokatė Joana Kuraitė-Lasienė skaitys

paskaita

"MOTERŲ TEISĖS IR KANADOS ĮSTATYMAI"

Bus aiškinami Kanados įstatymuose padaryti pakeitimai, liečiantys bendrą turta, nuosavybes ir t.t. Visi kviečiami dalyvauti šioje svarbioje paskaitoje. Įėjimas nemokamas

Rengia — LN vyrų būrelis ir LN kultūrinė komisija

AUSTRALIJOJOS DIENAI PAMINĖTI...

Du australiški filmai:

"Road Warrior" ir "Mad Max Beyond Thunder Dome"!!!

Daug "Fosters" alaus ir, žinoma, daug pilsos!

Prisikėlimo parapijos didžiojoje saleje vasario 6, penktadienį, 8 v.v. Įėjimas tik \$5!!!

RENGIA Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Australijoje remti komitetas Kanadoje

Kviečiame visus Toronto lietuvius į INFORMACINĮ SUSIRINKIMĄ

Deschenes komisijos reikalu 1987 m. vasario 8, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose KLB visuomeninių reikalų komisija

Toronto "Atžalynas" maloniai kviečia jus dalyvauti Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St. W.) rengiamame

šokių vakare Las Vegas Fiesta monte Carlo

vasario 21, šeštadienį, nuo 7 v.v. iki 1 v.r.

Gros Les & The Music Masters orkestras.

Įėjimas — \$10.00 su šiltu bufetu. Trumpa meninė programa. Veiks baras. Visos pajamos — "Atžalyno" kelionėm.

Stalus rezervuoti tel. 533-1121.

Kviečiame visus! Iki pasimatymo!

"Atžalynas"

Jaunų šeimų STOVYKLA Wasagoje

įvyks nuo 1987 m. rugpjūčio 1 d., 6 v. vakaro iki rugpjūčio 8 d., 12 v.

Ribotas vietų skaičius. Vietos skirstomos pagal registracijos blankų ir čekių gavimo eilę. Registruotis galima jau dabar pas Gabiją Petrauskienę tel. (416) 232-0737.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

įstaigai reikia tarnautojų:

1. Sekretorės su RIBO leidimu ir kompiuterio patyrimu.
2. Patyrimo draudos agento šiose srityse: gyvybės, nelaimingo atsitikimo, RRSP, nuosavybės planavimo (Estate planning) ir kt.
3. Komerčinės draudos agentų.
4. Nekilnojamo turto pardavėjų.

Išsamesnių informacijų teirautis pas V. Drešerį tel. 233-3334 arba 233-5871 Toronto.

MONTREAL

KLK moterų draugijos Montrealio skryčiaus susirinkimas įvyks pas seselės vasario 8, sekmadienį, po 11 v. pamaldų. Paskaitą skaitys fizioterapijos specialistė Kristina Mališkaite. Valdyba

Metinis "Rūtos" klubo susirinkimas šaukiamas vasario 4, trečiadienį, 12 v., Seselių saleje. Bus apžvelgti praėjusių ir ateinančių metų veikla. Turės būti išrinkti du valdybos ir vienas revizijos komisijos nariai, vietoj baigusį savo kadenciją. Visi klubo nariai kviečiami dalyvauti

Vasario 16 bus minima vasario 15, sekmadienį, Iškilmingos pamaldos bus AV šventovėje 11 v.r. Minėjimo aktas su menine dalimi bus 3 v.p.p. naujose patalpose — Polyvalante St. Henri mokykloje, 4115 St. Jacques W., prie pat St. Henri metro stoties. Šioje mokykloje jau kelinti metai dėstomos lietuviškos mokyklos pamokos.

Adv. Joana Kuraitė-Lasienė iš Toronto mielai sutiko šia progą skaityti paskaitą, o meninę programą atliks vietiniai vienetai.

Aukos bus renkamos KL Bendruomenėi ir Tautos fondui.

Šiomis dienomis laisvanešiai išnešiojo sąlankas, reklamuojančius trijų tomų prancūzų kalba

Kanados enciklopediją, kurios leidejas yra Alain Stanke (Stankevičius). Jo sūnus yra muzikas Aleksandras Stankevičius.

A. a. Antosė Blažienė, 76 m. amžiaus, gyvenusi Laval, Que., mirė sausio 11 d. Liūdi jos vyras Vladas B.S.

Kanados enciklopediją prancūzų kalba "L'Encyclopedie du Canada" ruošia išleisti Alain Stankes-Stankevičiaus leidykla "Les editions internationales Alain Stanke". Tai bus trijų tomų leidinys, turis 3 milijonus žodžių, 2,500 bendradarbių. Leidinio kaina — \$250. Šiuo metu renkamos prenumeratos papiginta kaina. Kas tą enciklopediją užsisakys iki 1987 m. vasario 28 d., gaus \$51 nuolaidą. Adresas: Stanke, 2127 rue Guy, Montreal, Que. H3H 2L9. Tel. (514) 935-7452. Inf.

Dienraštis "The Gazette" 1987. I. 13 išspausdino Reuterio informaciją iš Maskvos apie rašytojo Danilo Granino veikalą "The Aurochs", kurio pirmoji dalis pasirodė žurnale "Novy Mir". Jame autorius išsamiai aprašo Sov. Sąjungos bendradarbiavimą su Hitlerio Vokietija ir, tarp kitų dalykų, pažymi, kad to bendradarbiavimo dėka buvo sovietų okupuotos Baltijos valstybės.

Kor.

1987 METŲ KELIONĖS LIETUVIAMS

* KELIONĖ Į LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTIES IŠKILMES Romoje nuo 1987 m. birželio 21 iki 30 d. — \$1935.00 (JAV \$1435.00).

* JAUNIMO GRUPĖS KELIONĖ Į LIETUVĄ 10 dienų: Vilnius, Kaunas, Trakai, Maskva ir Leningradas nuo birželio 29 iki liepos 13 d. — \$1999.00 (JAV \$1480.00).

* KELIONĖ Į LIETUVĄ 10 dienų: Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Trakai, Maskva ir Leningradas nuo rugsėjo 25 iki spalio 9 d. — \$1885.00 (JAV \$1400.00).

Smulkesnių informacijų teirautis pas L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que. Canada H7G 4K7. Tel. (514) 669-8834.

DĖMESIO!

DAUGUMOS NAMŲ MONTREALYJE PAGAL DABARTINĘ NAMŲ VERTĘ YRA APDRAUSTI TIK APIE 60% NAMO VERTĖS.

GAISRO ATVEJU TAI BŪTŲ LABAI NUOSTOLINGA NELAIMĖ PERŽIŪRĖKITE SAVO DRAUDAS! DRAUDAS PADIDINTI GALIMA BET KURIUO METU.

SKAMBINTI: ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. TEL. 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8 Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — VIRŠ \$19,000,000; REZERVAS — VIRŠ \$600,000.

MOKA UŽ:			
Certifikatus	8 1/2 %	Taupymo — special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 3/4 %
1 metų	7 3/4 %	Taupymo — kasdieninės	5 %
180 d. - 364 d.	7 1/2 %	Einamos sąsk.	5 %
120 d. - 179 d.	7 1/4 %	Pensijų — RRSP — term.	8 3/4 %
30 d. - 119 d.	7 %	Pensijų — RRSP — taup.	6 3/4 %
IMA UŽ:			
Nekiln. turto nuo 9 3/4 %, asmeninės — nuo 10 3/4 %			
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"			
KASOS VALANDOS			
	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	—
Pentadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	—
Sekmadieniais	10.30 — 12.30	—	10.30 — 12.30

IŠNUOMOJAMAS BUTAS porai, 260 Scarlett Road, Toronto. Tel. 633-3044 Genovaite.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurioo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių deimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

SHANNON FLORIST LTD. gėlių krautuvė Savininkė LINDA MacDONALD 357 Jane Street, Toronto, Ontario M5S 3Z3. Tel. 766-2367